شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报
(维文)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى: CN 65 — 0002/Z

ۋەكالەت نومۇرى: 1— 57

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (بۇ سان 6 بەت)

1992 - يىل
نويابىر
4
چارشەنبە

ۋاڭ لېچۈەن يېزا ئىگىلىك سىستېمىسىنىڭ خىزمىتىدىن دوكلات بېرىش يىغىنىدا بەش تۈرلۈك تەدبىرنى ئوتتۇرىغا قويدى

يېزىلارنى ھاللىق سەۋىيىگە يەتكۈزۈش ئۈچۈن، يېزا ئىگىلىكىدە بۆسۈش ھاسىل قىلىش كېرەك

ئۆز مۇخبىرىمىز يەن مىڭ خەۋەر قىلىدۇ: 10 - ئاينىڭ 7 - كۈنى چۈشتىن كېيىن ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى ۋاڭ لېچۈەن ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى چاقىرغان يېزا ئىگىلىك سىستېمىسىنىڭ خىزمىتىدىن دوكلات بېرىش يىغىنىدا مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: يېزا ئىگىلىكىنى يېڭى پەللىگە كۆتۈرۈپ، ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش نىشانىنى ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن، يېزا خىزمىتىدە كونا قېلىپ بويىچىلا ئىش بېجىرمەسلىك، يېڭى بۆسۈش ھاسىل قىلىش كېرەك.

يولداش ۋاڭ لېچۈەن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: بىرىنچىدىن، چوڭ يۈنىلىشتىن ئېلىپ ئېيتقاندا، پۈتكۈل يېزا ئىگىلىك قۇرۇلمىسىنى تەڭشەشنىڭ ئۈچتا پىلانى بولۇشى كېرەك. يېزىلار ھاللىق سەۋىيىنى ئىشقا ئاشۇرۇشتا، تېرىقچىلىق ۋە باقمىچىلىققىلا تايانغان بىلەن بولمايدۇ، ئىككىنچى، ئۈچىنچى كەسىپلەرنى راۋاجلاندۇرۇشقا تايىنىش كېرەك.

ئاپتونوم رايونىمىز يېزىلىرىدا ئىككىنچى، ئۈچىنچى كەسىپلەرنى راۋاجلاندۇرۇشتا، «ئومۇمىيۈزلۈك ھەرىكەتكە كەلتۈرۈش، نۇقتىلىق بۆسۈش»، ئالدى بىلەن شەھەر ئەتراپىدىكى رايونلاردا ئېلىپ بېرىش، چوڭ، ئوتتۇرا، كىچىك شەھەرلەرنىڭ ئەتراپىدىكى رايونلارنى نۇقتىلىق ھالدا چىڭ تۇتۇش كېرەك.

ئىككىنچى، تېرىقچىلىق ۋە باقمىچىلىقنىڭ ئىچكى قۇرۇلمىسىدا تەڭشەش مەسىلىسى مەۋجۇت. ئاشلىق زىرائەتلىرىدە، ئاساسلىق بىرلىك مەھسۇلاتقا ھۇجۇم قىلىپ، ئومۇمىي مەھسۇلاتنىڭ ئۈزلۈكسىز ئېشىشىغا كاپالەتلىك قىلىش كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئىقتىسادىي زىرائەتلەر نىسبىتىنى تۇتۇش، نەپتىدىن پۇل تاپقىلى بولسا شۇنى تېرىش، ئىقتىسادىي ئۈنۈمگە ئەھمىيەت بېرىش كېرەك.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تېرىقچىلىق كەسىپىدە ئالاھىدىلىك، كۆپ ھوسۇللۇق، يۇقىرى ئۈنۈملۈك بولۇشقا ئەھمىيەت بېرىش كېرەك. باغۋەنچىلىكتە يوشۇرۇن كۈچ ناھايىتى زور. مېۋە مەھسۇلاتلىرىنى ئىشلەپچىقىرىش مەزگىلى ئۇزاق. شۇڭا بەلكى چىڭ باغلاپ، بالدۇر تۇتۇش قىلىش كېرەك. «داگلىق، ئەلا سۈپەتلىك، ئالاھىدە» مەھسۇلاتلار كۆلىمى ۋە مىقدار شەكىللەندۈرگەندىلا، بازارلارنى ئىگىلىيەلەيدۇ. مېۋە - چېۋە، كۆكتاتچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىشتا، بازار ئېھتىياجىغا ماسلىشىش، ساپ ۋە يېڭى ساقلاشقا ئەھمىيەت بېرىش كېرەك.

چارۋىچىلىق قۇرۇلمىسىنى تەڭشەش كېرەك. تېز ئۈنۈم بېرىدىغانلارنى تۇتۇش، كالا، قوي، توخۇ، تۆردەك، بېلىق قاتارلىقلارنى بېقىشقا ئەھمىيەت بېرىپ قالماي، بەلكى بازارلار ئېھتىياجىغىلا بولسا، بەلكى چىڭ باغلاپ، زور كۈچ بىلەن كۆپەيتىش كېرەك.

ئۈچىنچى، كۆپ خىل ئىگىلىك ئۈستىدە ياخشى ئىزدىنىش كېرەك، دېھقانلارنى ئوبوروت ساھەسىگە كىرىپ، ئۇلارنى يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاپ ئىشلەش، ساقلاش-توشۇش، يېڭى ساقلاش بىلەن شۇغۇللىنىشقا رىغبەتلەندۈرۈش كېرەك. بازارلارنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇش كېرەك. يېزا ئىگىلىك قوشۇمچە مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاپ ئىشلەش ۋە ئېچىش جەھەتتىكى تەتقىقاتنى كۈچەيتىش كېرەك.

تۆتىنچى، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇشتا، سۇغا كاپالەتلىك قىلىش كېرەك. سۇ ئىنشائاتىغا مەبلەغ سېلىشتا دۆلەت، كوللېكتىپ ۋە ئامما بىرى كەم بولسا بولمايدۇ. سۇ ئىنشائاتىنى راۋاجلاندۇرۇشتا ئاساسلىق كەسىپ قاتارىدا مۇئامىلە قىلىش، مەبلەغ سېلىشنىلا چىڭ تۇتۇپ قالماستىن، باشقۇرۇشنىمۇ چىڭ تۇتۇش كېرەك.

بەشىنچى، يېرىك يېزا ئىگىلىككە مەبلەغ سېلىشتا دۆلەتكىلا تايىنىۋېلىشقا بولمايدۇ. كۆپ خىل يوللار ئارقىلىق مەبلەغ توپلاش كېرەك. دۇنيا بانكىسى بەرگەن قەرز پۇلنىڭ ۋاقتى ئۇزاق، ئۆسۈمى تۆۋەن، شۇڭا ئۇنى كۆپرەك قولغا كەلتۈرۈش كېرەك. ئامما ئىشلەپچىقىرىشقا مەبلەغ سېلىشنى ئالۋاڭ دەپ قاراشقا بولمايدۇ. ئېتىز - ئېرىق، سۇ ئىنشائاتى قۇرۇلۇشى ئۈچۈن چىقىرىشقا تېگىشلىك ئەمگەك كۈچىنىمۇ سېلىقنى كۆپەيتىۋەتكەنلىك، دەپ قاراشقا بولمايدۇ.

14 - قۇرۇلتاينىڭ دوكلاتىنى ئۆگىنىپ، 14 - قۇرۇلتاي روھىنى ئىزچىللاشتۇرايلى

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى تەشۋىقات سىستېمىسى بويىچە 14 - قۇرۇلتاي ھۆججەتلىرىنى ئۆگىنىش كۇرسى ئاچتى

ھەقىقىي تۇتۇپ، ئەمەلىي ئىشلەپ، تەشۋىقات، مەدەنىيەت ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلىتىش لازىم

10 - ئاينىڭ 24 - كۈنىدىن 28 - كۈنىگىچە ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى تەشۋىقات سىستېمىسىدىكى نازارەت، ئىدارىلەرنىڭ ئاساسىي رەھبەرلىرى قاتناشقان كۇرس ئاچتى. كۇرسانتلار تەشۋىقات سىستېمىسىنىڭ ئەمەلىيىتىگە زىچ بىرلەشتۈرۈپ، 14 - قۇرۇلتاينىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئۆگەندى. 14 - قۇرۇلتاينىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇش، ئەمەلىيلەشتۈرۈش تەدبىرلىرىنى مۇھاكىمە قىلدى، ئىدىيىنى يەنىمۇ ئازاد قىلىپ، ھەقىقىي تۇتۇپ، ئەمەلىي ئىشلەپ، ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، تەشۋىقات، ئىدىيە خىزمىتىنى يېڭى پەللىگە كۆتۈرۈشكە بەل باغلىدى.

كۇرسقا قاتناشقان يولداشلار بىردەك مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: يولداش جياڭ زېمىن دوكلاتىدا سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنى 90- يىللاردىكى ئىسلاھات ۋە قۇرۇلۇشنىڭ مۇھىم ۋەزىپىسى سۈپىتىدە ئوتتۇرىغا قويدى. بۇ پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ تەشۋىقات، ئىدىيە خىزمىتىگە يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىدىغانلىقىنى تولۇق گەۋدىلەندۈردى، شۇنىڭ بىلەن بىللە بىزمۇ زىممىمىزگە ئالغان ۋەزىپىنىڭ ئېغىر ئىكەنلىكىنى ھېس قىلدۇق. مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى قانداق قىلىپ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىشنىڭ قۇدرەتلىك مەنىۋى ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچىگە ۋە ئەقلىي مەدەت بېرىش كۈچىگە ئايلاندۇرۇش

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

كۇرسقا قاتناشقان يولداشلار يولداش جياڭ زېمىننىڭ دوكلاتىنى، پارتىيە نىزامنامىسى ۋە تۈت قارارنى ئەستايىدىل ئۆگەندى، ئۇلار بىردەك مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: پارتىيىنىڭ 14 - قۇرۇلتىيى ئىنتايىن مۇۋەپپەقىيەتلىك ئېچىلدى، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم ئىشلىرىنىڭ تېخىمۇ زور غەلىبىسىنى قولغا كەلتۈرۈشكە قەسەمىيات قىلىش قۇرۇلتىيى بولدى. 14 - قۇرۇلتاي سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى

ھامىدىن نىياز ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم بىرلىكسەپ بۆلۈمى ئۆتكۈزگەن مىللىي، دىنىي ئىشلار ساھەسىدىكىلەرنىڭ سۆھبەت يىغىنىدا مۇنۇلارنى تەكىتلىدى:

14- قۇرۇلتاي ھۆججەتلىرىنى ئۆگەنگەندە، ئالدى بىلەن مۇھىم نۇقتىنى ئۆگىنىشكە دىققەت قىلىش كېرەك

ئۆز مۇخبىرىمىز جۈرئەت كامىل خەۋەر قىلىدۇ: 10 - ئاينىڭ 31 - كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم بىرلىكسەپ بۆلۈمى مىللىي، دىنىي ئىشلار ساھەسىدىكى بىر قىسىم قۇقۇمۇشلۇق زاتلارنى تەكلىپ قىلىپ، 14 - قۇرۇلتاينىڭ روھىنى يەتكۈزدى ۋە مىللىي، دىنىي ئىشلار سىستېمىسىدا قانداق قىلىپ، 14 - قۇرۇلتاي روھىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرغىلى

ئاچقۇچلۇق پەيتىدە ئېچىلدى. بۇ، پارتىيە تارىخىدا ئالدىنقىلارغا ۋارىسلىق قىلىپ، كېيىنكىلەرگە يول ئاچىدىغان، ئىتتىپاقلىشىپ جاسارەت بىلەن ئىلگىرىلەشكە يېتەكلەيدىغان بىر قېتىملىق مۇھىم يىغىن، باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ دوكلاتىدا يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش توغرىسىدىكى نەزەرىيىسى سىستېمىلىق

ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قەدىمىنى تېزلىتىپ، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئىشلىرىنىڭ تېخىمۇ زور غەلىبىسىنى قولغا كەلتۈرۈشكە سەپەرۋەر قىلىدىغان پروگراممىلىق خاراكتېرلىق ھۆججەت. شۇڭا، بۇنى جەزمەن ئەستايىدىل ئۆگىنىشىمىز كېرەك.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى ھامىدىن نىياز سۆھبەت يىغىنىغا قاتناشتى ۋە سۆز قىلدى.

قۇرۇلتاي سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى يىغىنچاقلاپ، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىشنى ئېنىق ئوتتۇرىغا قويدى. بۇ، پارتىيىمىزنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى جەھەتتىكى بىر ئۇلۇغ ئىجادىيىتى. كۆپچىلىك ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، چوڭقۇر ئۆزلەشتۈرۈپ، قەتئىي ئىجرا قىلىدىغانلىقىنى بىردەك بىلدۈردى.

بولىدىغانلىقى توغرىسىدا سۆھبەت ئۆتكۈزدى.

سۆھبەت يىغىنىغا قاتناشقان دىنىي زاتلار بىردەك مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: پارتىيىنىڭ مەملىكەتلىك 14 ـ قۇرۇلتىيى ئېلىمىزنىڭ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىش ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ

يىغىنچاقلاندى، بېيىتىلدى ۋە راۋاجلاندۇرۇلدى. سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىشتىن ئىبارەت ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتىنىڭ نىشانىسى ئوتتۇرىغا قويۇلدى، بۇ پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقىگە ئوخشاش، بىرلىكسەپ ۋە مىللىي، دىنىي ئىشلار ساھەسىدىكىلەرنى ئىدىيىنى يەنىمۇ ئازات قىلىپ، ئىسلاھات

قاتناشتى ۋە سۆز قىلدى.

ئۇ مۇنداق دېدى: 14 ـ قۇرۇلتاي روھىنى ئۆگىنىشتە ئالدى بىلەن مۇھىم نۇقتىنى تۇتۇۋېلىش كېرەك. بىز ئۆگىنىش داۋامىدا ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى قەدىمىنى تېزلىتىپ، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئىشلىرىنىڭ تېخىمۇ زور غەلىبىسىنى قولغا كەلتۈرۈشتىن ئىبارەت ئاساسىي تېمىنى چۆرىدىگەن ھالدا 14 يىللىق ئۇلۇغ ئەمەلىيەتنىڭ ئاساسىي تەجرىبىلىرىنى ئۆزلەشتۈرۈۋېلىشىمىز، يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى يارىتىشتا قوشقان تارىخىي

(ئاخىرى 4 ـ بەتتە)

«تېزلىتىش» ئۈستىدە ئويدان باش قاتۇرايلى

دۇڭ فاڭبەي

پارتىيە 14 ـ قۇرۇلتىيى ئىسلاھاتنىڭ سالمىقىنى زورايتىش ۋە ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنىڭ سۈرئىتىنى تېزلىتىشنى ئېنىق قىلىپ پۈتۈن پارتىيە ۋە پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنىڭ ئالدىغا قويدى.

لېكىن سۈرئەتنى تېزلىتىشتىن سۆز ئېچىلسىلا، بەزىلەر ئىختىيارسىز ھالدا ھەر خىل ئەندىشىلەردە بولىدۇ: 50 ـ يىللاردىكى «چوڭ سەكرەپ ئىلگىرىلەش» دۆلىتىمىزنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىنى ئېغىر زىيانغا ئۇچراتتى، 70 ـ يىللاردىكى «ئەجنەبىيچە سەكرەپ ئىلگىرىلەش» دۆلىتىمىزنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى يەنە بىر قېتىم ئوڭۇشسىزلىققا ئۇچراتتى. جۇڭخۇا مىللەتلىرى ئىنچىل ھالدا دۆلەتنى قۇدرەت تاپقۇزۇش ئويىدا بولۇپ، دۇنيا مىللەتلىرى قاتارىدىن ئورۇن ئېلىش ئارزۇسىدا بولۇپ كەلگەن بولسىمۇ سۈرئەت مەسىلىسى يەنىلا ھالقىپ ئۆتكىلى بولمايدىغان قىيىن توساق بولۇپ قالدى، تېزلىتىش ئارزۇسىدا بولسىمۇ، ئۇنىڭدىن قورقتى.

دۇنيادا ھەرقانداق بىر ئىشنىڭ باشلامچىسى بولىدۇ، ھەممىدىن بۇرۇن ئىسلاھات ئېلىپ بارغان گۇاڭدۇڭ ئۆلكىسى مۇشۇنداق رول ئوينىدى. 1978 ـ يىلدىن ئىلگىرى گۇاڭدۇڭنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىيات سۈرئىتى ئومۇمىي گەۋدىدىن قارىغاندا، پۈتۈن مەملىكەتنىڭكىدىن ئاستا ئىدى. 1978 ـ يىلدىن 1988 ـ يىلغىچە گۇاڭدۇڭ تەرەققىيات سۈرئىتىنى تېزلەتتى. 1987 ـ يىلدىن بۇيان تەرەققىيات سۈرئىتى تېخىمۇ تېزلەشتى، ساناقەتنىڭ ئېشىش نىسبىتى % 33 كە يېتىپ، باشقا ئۆلكىلەرنىڭكىدىن كۆپ ئېشىپ كەتتى.

گۇاڭدۇڭ ئىقتىسادىنىڭ ئۇچقاندەك تەرەققىي قىلىشى ھەرگىزمۇ ئىقتىسادىي نىسبەتنىڭ تەڭپۇڭسىزلىقىنى كەلتۈرۈپ چىقارمىدى، يۇقىرى سۈرئەت ئۆتۈپ كەتكەندىن كېيىن پەسلەپمۇ كەتمىدى. ئۇ رەددىيە بەرگىلى بولمايدىغان ئەمەلىيەت ئارقىلىق ئۇنىڭغا ئەھمىيەت بەرگەندىلا، تېزلىتىشنىڭ ئارقىسىدا توختاپ قېلىش بولمايدىغانلىقىنى، گۈللىنىشنىڭ ئارقىسىدا خاراپلىشىش بولمايدىغانلىقىنى ئىسپاتلىدى.

بۇ يىل ئەتىيازدا يولداش دېڭ شياۋپىڭ جەنۇبنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە، ئېنىق قىلىپ مۇنۇلارنى ئوتتۇرىغا قويدى: «دۆلىتىمىزنىڭ ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇشتا، بىر قانچە يىلدا بىر يېڭى پەللىگە چىقىشقا تىرىشىش كېرەك».

ئەتىيازدىن كۈزگىچە بولغان قىسقىغىنە يېرىم يىل ئىچىدە، دۆلىتىمىزنىڭ خەلق ئىگىلىكى تېز ۋە يۇقىرى ئۈنۈم بىلەن راۋاجلىنىدىغان يېڭى پەللىگە قەدەم قويدى.

1 ـ ئايدىن 8 ـ ئايغىچە شاڭخەينىڭ مىللىي ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتى، سانائەت ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتى ئايرىم ـ ئايرىم ھالدا ئۆتكەن يىلىنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىگە قارىغاندا، بىر ھەسسىدىن كۆپرەك ۋە % 20 تىن كۆپرەك ئاشتى. بۇ، ئىلگىرى كۆرۈلۈپ باقمىغان يۇقىرى سۈرئەت. جياڭسۇنىڭ مۇستەقىل ھېسابات قىلىدىغان كارخانىلىرىنىڭ بۇ يىلىنىڭ ئالدىنقى يېرىم يىللىق مەھسۇلات قىممىتى، سېتىش كىرىمى، ئىشقا ئاشۇرغان پايدا ـ بېجى ئايرىم ـ ئايرىم ھالدا ئۆتكەن يىلىنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن % 20.7 % 26.5 % 25.5 ئاشتى، گۇاڭدۇڭ ۋە شەندۇڭنىڭ سۈرئىتىمۇ ناھايىتى تېز بولدى....

بۇلارنىڭ ھەممىسى «تېزلىتىش» نىڭ كۈچى ۋە ئۈنۈمىنى نامايەن قىلىپ بېرىدۇ.

ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىشنىڭ بىرىنچى باسقۇچىدا شىنجاڭنىڭ تەرەققىياتىمۇ ئاستا بولمىدى، لېكىن دېڭىز ياقىسىدىكى ئېچىۋېتىلگەن ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلارغا قارىغاندا يەنىلا كەينىدە قالدى، پەرق چوڭىيىپ كەتتى. شىنجاڭلىقلار بۇ مەسىلىنىڭ ئېغىرلىقىنى تونۇپ يېتىپ، باشقىلارغا يېتىشىۋېلىش سۈرئىتىنى تېزلەتتى. بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان تەرەققىيات ۋەزىيىتى ناھايىتى تېز بولماقتا، بولۇپمۇ «شەرق بىلەن بىرلىشىش، غەربكە چىقىرىش، تاشقى ئىقتىساد ـ سودىنى باشلامچى قىلىش»تا ناھايىتى كۆرۈنەرلىك نەتىجىگە ئېرىشتى. بۇ يىلىنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا چېگرا سودا سوممىسى ئۆتكەن يىلىنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن 4.3 ھەسسە ئاشتى، ھەممىنىڭ دىققىتىنى تارتقان ئۈرۈمچى كېڭىشىش يىغىنى شىنجاڭنىڭ دۇنياغا يۈزلىنىش قەدىمىنى تېزلەتتى. شىنجاڭنى باش كۆتەرگۈزۈش ئۈچۈن، سۈپەتكە، يۇقىرى ئۈنۈمگە، سەرپىياتنىڭ تۆۋەن بولۇشىغا ئەھمىيەت بېرىپلا قالماستىن، سۈرئەت جەھەتتە يېڭىچە سەكرەش ھاسىل قىلىش كېرەك.

بىر تۈمەن يىل بەك ئۇزاقتۇر، بەك ئۇزاق، تۇتقۇلۇق ھەر بىر مىنۇتنى چىڭ تۇتۇپ، ئاپتونوم رايونىمىز تەرەققىياتىنى تېزلىتىش ئىشىنى ياخشى قىلىش لازىم.

نېمىدىن پۇل تاپقىلى بولسا شۇنى تېرىڭلار!

شىخەنزە باش مەيدانى 1 ـ شۆبە مەيدانىنىڭ 3 ـ لىيەنى 500 مو يەرنى ئىختىيارىي تېرىشقا ئىجارىگە بەردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز خۇجىڭگۋاڭ خەۋەر قىلىدۇ: «قاچانغىچە نېمىنى تېرىغىمىز كەلسە شۇنى تېرىيدىغان، نېمىدىن پۇل تاپقىلى بولسا شۇنى تېرىيدىغان كۈنلەر كېلەر!». بۈگۈنكى كۈندە بۇ ئارزۇ شىخەنزە باش مەيدانى 1 ـ شۆبەمەيدانىنىڭ 3 ـ لىيەندە ئەمەلگە ئاشتى.

ھەممە يەرنى باھار قاپلىغان كۈنلەردە 3 ـ لىيەننىڭ 1 ـ بەندىكىلەرنىڭ كۆڭلى يورۇپ كەتتى. ئۇلار يېقىندا 500 مو يەرنى ئاۋۋال پۇل تاپشۇرۇپ، ئاندىن ئىختىيارىي تېرىشقا يول قويۇش چارىسى بىلەن ئىجارىگە بېرىشنى قارار قىلدى. بۇ قارارغا ئاساسەن، ھەر مو يەرگە 140 يۈەندىن 160 يۈەنگىچە ئىجارە ھەققى ئېلىنىدۇ، قانچىلىك يەرنى ئىجارىگە ئېلىشقا چەك قويۇلمايدۇ. ئىجارە ھەققى يەرنى تېرىشتىن ئىلگىرى بىر قېتىمدىلا تاپشۇرۇلىدۇ، ئىجارە مۇددىتى ئۈچ يىل بولىدۇ.

بۇ قارار لىيەندىكىلەردە كۈچلۈك تەسىر قوزغىدى. يېزا ئىگىلىك ئىشچىلىرى پاتال پۇل توپلاپ، قىزغىن ھالدا تەلىيىنى سىناپ كۆرمەكچى.

ئاپتونوم رايونلۇق ئۇيۇشمىسى ئىشخانىسى ئىدىيىنى ئازاد قىلىپ، كارخانىلارنىڭ ئۇيۇشمىسى ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشنى تەلەپ قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز خې رۇيلەن خەۋەر قىلىدۇ: كارخانىلارنىڭ ئىگىلىك باشقۇرۇش مېخانىزمىنىڭ ئۆزگىرىشىگە ئۇيغۇنلىشىش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونلۇق ئۇيۇشمىسى ئىسلاھاتى ئىشخانىسى يېقىندا كارخانىلارنىڭ ئۇيۇشمىسى ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشنى تەلەپ قىلدى. ئۇيۇشمىسى ئىسلاھاتى ئىشخانىسىنىڭ بەلگىلىمىسىدە مۇنداق تەكىتلەندى: كارخانا كەسپ ـ تېخنىكا ئۇيۇشمىسىنى باھالاش، تەكلىپ قىلىش خىزمىتىدە ئومۇمىي جەھەتتىن تىزگىنلەش چارىسى يولغا قويۇلىدۇ. (تۇنجى قېتىملىقى كىمنى بولۇقلاشنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ)، باھالاش تەكلىپ قىلىشتىن كېيىن شەكىللەنگەن قۇرۇلما نىسبىتى ئاساسىدا، كارخانىلار ئىشلەپچىقىرىش ۋە تىجارەت، پەن تەتقىقات ۋە لايىھىلەش، تېخنىكا ئۆزگەرتىش ۋە تېخنىكا تەرەققىياتى قاتارلىق كەسپىي خىزمەت ۋە تېخنىكا خىزمىتىنىڭ ئەمەلىي ئېھتىياجىغا ئاساسەن، كەسپ ـ تېخنىكا ئىش ئورنىنىڭ خىزمەت خاراكتېرى، باھالاش خىزمىتىنىڭ مەزمۇنىنىڭ مۇرەككەپلىكى، ئاددىيلىقى، قىيىنلىقى، ئاسانلىقى، مەسئۇلىيەتنىڭ ئېغىر ـ يېنىكلىكىنى ئېنىق كەسپىي ـ تېخنىكا ۋەزىپە ئىش ئورنىنى مۇۋاپىق تەسىس قىلىشى ۋە تەڭشىشى كېرەك.

«بەلگىلىمە» دە مۇنۇلار تەلەپ قىلىندى: كارخانىلار كەسپىي ـ تېخنىكا ۋەزىپىسىنى باھالىغاندا ۋە ۋەزىپىگە قويغاندا سىياسىي ـ ئىدىيە ئۆلچىمىنى قاتتىق ئىگىلىشى، كەسپىي ـ

تېخنىكا خادىملارنىڭ ئىش ئورنى مەسئۇلىيىتىنى ئادا قىلىش، ئىشلەپچىقىرىش، تىجارەت، پەن تەتقىقات، لايىھىلەش، ھۈنەر ـ سەنئەت، تېخنىكىنى راۋاجلاندۇرۇش قاتارلىق ئەمەلىي مەسىلىلەرنى بىر تەرەپ قىلىش ئىقتىدارى ۋە ياراتقان ئۈنۈمىنى ھەم قوشقان تۆھپىسىنى نۇقتىلىق تەكشۈرۈشى، ئىلمىي ماقالە، ئەسەر بولۇشىنى ۋە چەت ئەل تىلىنى بىلىشنى زىيادە تەكىتلىمەسلىكى لازىم.

«بەلگىلىمە» دە يەنە مۇنۇلار تەلەپ قىلىندى: جايلار ۋە تارماقلار كارخانىلارنىڭ تۇنجى قېتىملىق كەسپىي ـ تېخنىكا ۋەزىپىسىنى باھالاش خىزمىتىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا ئاساسەن، ھەر دەرىجىلىك كەسپىي ـ تېخنىكا ۋەزىپىسىنى باھالاش ھوقۇقىنى شارائىتى بار بولغان چوڭ، ئوتتۇرا كارخانىلارغا ئېھتىياجچان، پىلانلىق يوسۇندا پەيدىنپەي چۈشۈرۈپ بېرىشى لازىم.

فۇكاڭدا چارۋامال بازىرى قۇرۇلدى

فۇكاڭ ناھىيىلىك چوڭ چارۋامال بازىرى 10 ـ ئاينىڭ 21 ـ كۈنى پۈتتى ۋە ئىشلىتىلىشكە باشلىدى. 52 مو يەرنى ئىگىلىگەن بۇ بازاردا 76 قوتان بولۇپ، 2000 دىن ئارتۇق چارۋامال سىغىدۇ. بۇ بازار ئاپتونوم رايونىمىزغا، پۈتۈن مەملىكەتكە ئېچىۋېتىلىدۇ. مال ساتقۇچى ۋە سېتىۋالغۇچى بازارغا بىۋاسىتە كىرىپ سودا قىلىدۇ. يېرىم يىل ئىچىدە بارلىق باج ۋە سودا ـ سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ھەققى ئېلىنمايدۇ، بازار تىجارەتچىلەرگە ياتاق ۋە باشقا جەھەتلەردە مۇلازىمەت قىلىدۇ. بۇ بازار ئېچىۋېتىلگەن تۇنجى كۈنى 270 تۇياق مال سېتىلدى، سودىلىشىش سوممىسى 46 مىڭ يۈەندىن ئېشىپ كەتتى.

لۇ يۈەن

نېفت باكىغا ئىشلىتىلىدىغان ھاۋا ئۆتتۇشۇش كىلاپانى دۆلەت پاتېنتىغا ئېرىشتى

شىنجاڭ ھەربىي رايونى ئارقا سەپ تەمىنات بۆلۈمى ماي باشقۇرۇش باشقارمىسىدىن شياۋبىڭيۈەن، ليۇخۇيجۇن تەتقىق قىلىپ ياساپ چىققان نېفت باكىغا ئىشلىتىلىدىغان ھاۋا ئۆتتۇشۇش كىلاپانى يېقىندا دۆلەت پاتېنتىغا ئېرىشتى.

ھازىر ئىشلىتىلىۋاتقان سۇيۇقلۇق بېسىملىق مېخانىكىلىق ھاۋا ئۆتتۇشۇش كىلاپانىغا سېلىشتۇرغاندا، بۇ خىل ھاۋا ئۆتتۇشۇش كىلاپانى تاشقى مۇھىتنىڭ تەسىرىگە ئۇچرىماسلىق، باك ئىچىدىكى بىخەتەرلىك بېسىمىنى ئۈنۈملۈك ھالدا كاپالەتلەندۈرۈش، شۇنداقلا تاشقى مۇھىتتىكى ئوت مەنبەسىنى توسۇشتەك ئارتۇقچىلىقلارغا ئىگە.

ياڭ جۇشياڭ

«گۆھەر ياتىدۇ سايىدا، تونۇمساڭ نېمە پايدا»

ئۆز مۇخبىرىمىز ساتتار رېقىب، ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز تۇرغۇن ئىبراھىم، مۇختىيارىي مۇخبىرىمىز كېرىم نىياز

«تۇرپان شەھەرلىك مىۋە - چىۋە كونسېرۋا زاۋۇتى تەيۋەن ئۆلكىسى ‹تەيبېي شەھەرلىك ئاۋات چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى› بىلەن بىر قېتىمدىلا 1 مىليون 80 مىڭ يۈەنلىك قارا قۇرۇق ئۈزۈم سېتىپ بېرىش - سېتىۋېلىش توختامى تۈزدى» دېگەن خەۋەر ئۇزاق ئۆتمەي سەرگۈزەشتىلىرىگە باي، بالدۇرلا باھار تۈسىنى ئالىدىغان شاۋقۇنلۇق چوڭ شەھەر - چېڭدۇدىن ناھايىتى تېزلا تۇرپانغا يېتىپ كەلدى.

بۇ 1991 - يىل 3 - ئايدىكى ئىش بولۇپ، بۇ كۈنلەردە چېڭدۇ شەھىرىدە يېنىك سانائەت مىنىستىرلىكى يىلدا ئىككى قېتىم ئۇيۇشتۇرىدىغان مەملىكەتلىك يېمەك - ئىچمەك تۈرىدىكى مەھسۇلاتلارنى باھالاش، مال زاكاز قىلىش كاتتا يىغىلىشى ئۆتكۈزۈلۈۋاتاتتى. تاۋار يەرمەنكىسى ئۆتكۈزۈلۈۋاتقان نەچچە مىڭ كىشىلىك زالدىكى كۆزنى چاقنىتىدىغان تۈرلۈك سەرخىل تاۋارلار ئۈستىدىكى باھا، بەس - مۇنازىرە بۇ جايىنى كەسكىن رىقابەت ئاتموسفېرىغا تولدۇرغانىدى. دۇنياغا مەشھۇر «ئوت يۇرتى»، «ئاتەش ماكان» دەپ ئاتىلىپ كېلىۋاتقان تۇرپان دىيارىدىكى نەچچە ئون ئۈزۈم ھارىقى زاۋۇتى، كونسېرۋا زاۋۇتىنىڭ 50 تىن ئارتۇق خادىمى ئۆزلىرى ئىشلەپچىقارغان سۈپەتلىك تاۋارلىرىنىڭ ئۆرنەكلىرىنى ئېلىپ ئۈمىد، ئىشەنچ بىلەن بۇ كۆلچەك رىقابەت قايىنىمىغا كىرگەندى.

يەرمەنكە مەزگىلىدە شىنجاڭ تاۋارلىرى، جۈملىدىن تۇرپاننىڭ تاۋارلىرى خېرىدارلارنىڭ دىققىتىنى ئالاھىدە جەلپ قىلدى، شۇ كۈنلەردە ئوتتۇرا ياشلىق، خۇشچىراي سۈپەت بىرقانچە خېرىدار تۇرپان شەھەرلىك مىۋە - چىۋە كونسېرۋا زاۋۇتىنىڭ نەچچە ئون خىل كونسېرۋا، خۇددى كەھرىۋادەك پىشىق قارا قۇرۇق ئۈزۈمنى قويغان پۈكەيدىن ئايلىنىپ كېتەلمىدى ۋە ئادرېسلىرىنى قالدۇرۇپ مال پۈتۈشۈشكە قوشۇلدى.

3 - ئاينىڭ 11 - كۈنى تۇرپان شەھىرىدىكى كارخانا ۋەكىللىرىگە مەسئۇل بولۇپ بارغان تۇرپان شەھىرىنىڭ سابىق مۇئاۋىن باشلىقى رەھمەت توختى پۇرسەتنى غەنىمەت بىلىپ تۇرپان مەھسۇلاتلىرىغا قىزىققان خېرىدارلارنى ...

تەگىي ئەپەندى شۇ سورۇننىڭ ئۆزىدىلا پوزىتسىيە بىلدۈرۈپ 8 - ئايدىلا تۇرپانغا بارىدىغانلىقىنى، ھەمدە شەھەرلىك كونسېرۋا زاۋۇتى بىلەن مۇناسىۋەت باغلاپ، قارا قۇرۇق ئۈزۈم سېتىۋېلىش ھەققىدە رەسمىي توختامنى ئىمزا قويىدىغانلىقىنى ئېيتتى.

ئويلاپمۇ ئۈلگۈرگىلى بولمايدىغان بۇ ئاجايىپ «ئامەت» 1988 - يىلى ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرىدىن سۇڭ خەنلياڭ، تۆمۈر داۋامەتلەرنىڭ كۆزدىن كەچۈرۈشىگە مۇيەسسەر بولۇپ، ئۇلارنىڭ يۇقىرى باھاسىغا ئېرىشىپ، تۇرپان شەھەرلىك مىۋە - چىۋە كونسېرۋا زاۋۇتىنىڭ باشلىقى ماتىڭباۋنى قەۋەتلا خۇشال قىلۋەتتى. چۈنكى ئۇ تۇرپان دېھقانلىرى چېغىدا ئانچە كۆزگە ئىلىپ كەتمەيدىغان، تۈرگە ئايرىغاندىمۇ نەچچىنچى ئورۇندا تۇرىدىغان بۇ «ئادەتتىكى مەھسۇلات»نىڭ مەملىكەت بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن بۇ چوڭ يەرمەنكىدە خېرىدارلارنىڭ دىققىتىنى قوزغىيالىشىنى ئويلىماپتىكەنىدى. ئۇنىڭ ئۈستىگە 1985 - يىلى 250 مىڭ يۈەن مەبلەغ بىلەن تۇرپان شەھەرگە قاراشلىق يارىېزىلىق تراكتور رېمونت قىلىش پونكىتىنىڭ ئادەتتىكى ئۈچ ئېغىزلىق ئۆيىدە قۇرۇلغان بۇ ئادەتتىكى يېزا كارخانىسىنىڭ مەھسۇلاتىنىڭ تېزلا بازار تېپىپ كېتىشىچۇ تېخى.

8 - ئاي تۇرپاندا ساياھەتمۇ، ھاۋامۇ تاز قىزىيدىغان پەيت، ئەنە شۇنداق سەيلى - ساياھەت ئىشلىرى تازا ئەۋجىگە چىققان كۈنلەرنىڭ بىرىدە، تەيۋەنلىك ھېلىقى خېرىدار ئۆز ۋەدىسىدە تۇرۇپ تۇرپانغا كەلدى. ئۇ تۇرپاندا بىر ھەپتە تۇرۇش جەريانىدا «تۇرپاننىڭ ھەممىلا ئۆسۈملۈكلىرىدە قەنت ماددىسى بار ئىكەن، ھەتتا توپىرىقىدىنمۇ كەمپۈت ھىدى كېلىپ تۇرىدىكەن» - دېدى. ئۇ كېتىش ئالدىدا بۇ زاۋۇت بىلەن بىر قېتىمدىلا 1 مىليون 80 مىڭ يۈەنلىك قارا قۇرۇق ئۈزۈم سېتىۋېلىش ھەققىدە توختام تۈزدى. قۇرۇق ئۈزۈم توختام بويىچە 10 - ئاينىڭ 17 - كۈنى شاڭخەي پورتىغا يەتكۈزۈپ بېرىلىدىغان بولدى.

ئەمەلدىكى گەپ توختامنى ئەمەل قىلىشتا ...

ئوتتۇرىسىدىكى ئادەتتىكى ئېلىم - بېرىم سودىسى بولماستىن، بەلكى ئىككى قىرغاق ئوتتۇرىسىدىكىلەرنىڭ چۈشىنىشنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشقا تاقىلىدىغان ئىش ئىدى.

زاۋۇت باشلىقى ماتىڭباۋ 9 - ئاي كىرىشى بىلەنلا بىرمۇنچە ئادەمنى ئۈزۈم سېتىۋېلىشقا ئۇيۇشتۇرۇۋېدى، زاۋۇت قوراسى ئىككى ھەپتىدە 100 تونىنغا يېقىن قۇرۇق ئۈزۈم بىلەن تولدى. بىراق، بۇ ئۈزۈملەرنىڭ سۈپىتى تەيۋەن تەرەپ ئوتتۇرىغا قويغان سۈپەت ئۆلچىمىگە يېقىن كەلمەيتتى. سۈپەت ئۆلچىمىگە يەتكۈزۈش ئۈچۈن ئۈزۈمنى بىرتال بىرتالدىن ئىلغاشقا توغرا كېلەتتى. زاۋۇت، جۈملىدىن تۇرپاننىڭ شەرىپى بىلەن مۇناسىۋەتلىك بولغان 72 تونىنا قۇرۇق ئۈزۈمنى زاۋۇتتىكى 100 دىن ئارتۇق ئادەم بىلەن قىسقا ۋاقىت ئىچىدە ئىلغاپ سۈپەت ئۆلچىمىگە يەتكۈزۈش سەل تەسكە چۈشتى. ئۇلار يېقىن ئەتراپتىكى مەكتەپلەردىن 400 دىن ئارتۇق ئوقۇغۇچىنى دەرستىن سىرتقى ۋاقىتلاردا زاۋۇتقا كېلىپ ھەقلىق مۇلازىمەت قىلىپ بېرىشكە چاقىردى...

1991 - يىل 10 - ئاينىڭ 17 - كۈنى زاۋۇت باشلىقى ماتىڭباۋ 72 تونىنا مالنى ئېلىپ شاڭخەي پورتىغا يېتىپ باردى. تەيۋەنلىك خېرىدار بۇ كىچىككىنە زاۋۇتنىڭ مالنى ئېھتىيات ئۈچۈن قالدۇرغان ۋاقىتتىنمۇ تېز ئېلىپ كەلگەنلىكىنى، تاۋار سۈپىتى، ئوراش - قاچىلاشنىڭ تەلەپكە لايىق بولغانلىقىنى ئاغزى - ئاغزىغا تەگمەي ماختىدى، زاۋۇتمۇ مۇشۇ سودىدىلا 120 مىڭ يۈەن ساپ پايدىغا ئېرىشتى.

- «ئالتۇننىڭ قەدرىنى زەرگەر بىلەر» دېگەندەك، بولتۇرقى شۇ سودىدىن كېيىنلا، ئۆزىمىزنىڭ نەرسىسىنى ئۆزىمىز قەدىرلىمىسەك، ئۆزىمىز جاھانغا تونۇتمىساق بولمايدىكەن، دېگەن ھېسسىياتقا كەلدىم. سۈپەت، توختامغا ئەمەل قىلىش كارخانىنىڭ مەۋجۇت بولۇپ تۇرۇش - تۇرالماسلىقىدىكى بىردىنبىر شەرت ئىكەن - دېدى

ماتىڭباۋ يېقىندا بىز ئۇنى زىيارەت قىلىپ بارغىنىمىزدا تەرەپ - تەرەپتىن ئايىغى ئۈزۈلمەي كېلىۋاتقان تېلېفونلارغا ئۆز رېتى بويىچە چۈشىنىشلىك جاۋاب بېرىۋېتىپ،

- ئويلاپ باقسام ۋىلايىتىمىز تەۋەسىدىكى بىزنىڭكىگە ئوخشايدىغان بىر مۇنچە زاۋۇتلار خېلى بۇرۇنلا تاقىلىپ قالدى ياكى تاقىلىپ قالاي دېدى. بۇ بىرى، باشقۇرۇشنىڭ قالايمىقان بولغانلىقىدىن، يەنە بىرى، مەھسۇلاتلارنى پىششىقلاپ ئىشلەش، ئوراش - قاچىلاش قاتارلىق ھالقىلارنىڭ بوش قويۇۋېتىلگەنلىكىدىن، يەنە بىرى، ئۇچۇر ئىگىلەشكە سەل قارىغانلىقتىن بولدى. ھازىر چەت ئەللىكلەر قىزىل، قارا ئۈزۈمنىلا تونۇيدۇ، تۇرپان دېھقانلىرىنىڭ ئۈزۈمنى ئەنئەنىۋى تېخنىكىدىن پايدىلىنىپ ئەسلى رەڭگى بويىچە قۇرۇتۇش ئۇسۇلى تېخى ئانچە تونۇلغىنى يوق، مۇشۇنداق ئەھۋالدا تۇرپاندىكى بەزى كارخانىلار بىر مۇنچە سودىگەرلەر قۇرۇق ئۈزۈمنى ئىچكىرى ئۆلكىلەردىكى شەھەرلەرگە تاغار - تاغارلاپ ئاپارغاچقا، بۇ ئەتىۋارلىق مەھسۇلاتىمىز بەزى كىشىلەرنىڭ نەزەرىدە «ئەرزىمەس، نەگىلا بارسا تېپىلىدىغان، قوم دۆۋىلىرىدەك تاشلىنىپ تۇرىدىغان» نەرسىگە ئايلىنىپ قالدى. ئۈزۈم خام ئەشيا قىلىنىپ يېمەك - ئىچمەك ئىشلەپچىقىرىدىغان كارخانىلار كۆپىيىپ رىقابەت كەسكىنلىشىۋاتقان بۈگۈنكى كۈندە، پۇت تىرەپ تۇرۇش ئانچە ئاسان ئىش ئەمەس! بۇ يەردىكى نېگىزلىك مەسىلە مەھسۇلاتنى ئېھتىياجغا قاراپ ئىشلەپچىقىرىش، ئوراش - قاچىلاش ئۈستىكىلىنى چىڭ ئىگىلەش، تېخىمۇ مۇھىمى، «سۈپەت بىرىنچى، ئىناۋەت بىرىنچى» دېگەن ئىدىيىنى زاۋۇتتىكى ھەر بىر ئىشچى - خىزمەتچىنىڭ ئېڭىغا سىڭدۈرۈۋېتىشتىن ئىبارەت.

ماتىڭباۋ سۆزلىگەنسېرى ھاياجانلىنىپ كەتتى. ئۇنىڭ سۆزلەپ بېرىشىچە، يار يېزىسى قارمىقىدىكى بۇ زاۋۇت 1986 - يىلى 40 خادىم بىلەن رەسمىي ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلگەندىن كېيىن، شۇ يىلىلا 160 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق ساپ پايدا يارىتىپتۇ. ھەمدە 1987 - يىلى يىل ئاخىرىغىچە تاپقان پايدىسىغا يېرىم ئاپتوماتلاشقان ئۈسكۈنە كىرگۈزۈپ، زاۋۇتنى كېڭەيتىپ قۇرۇپتۇ.

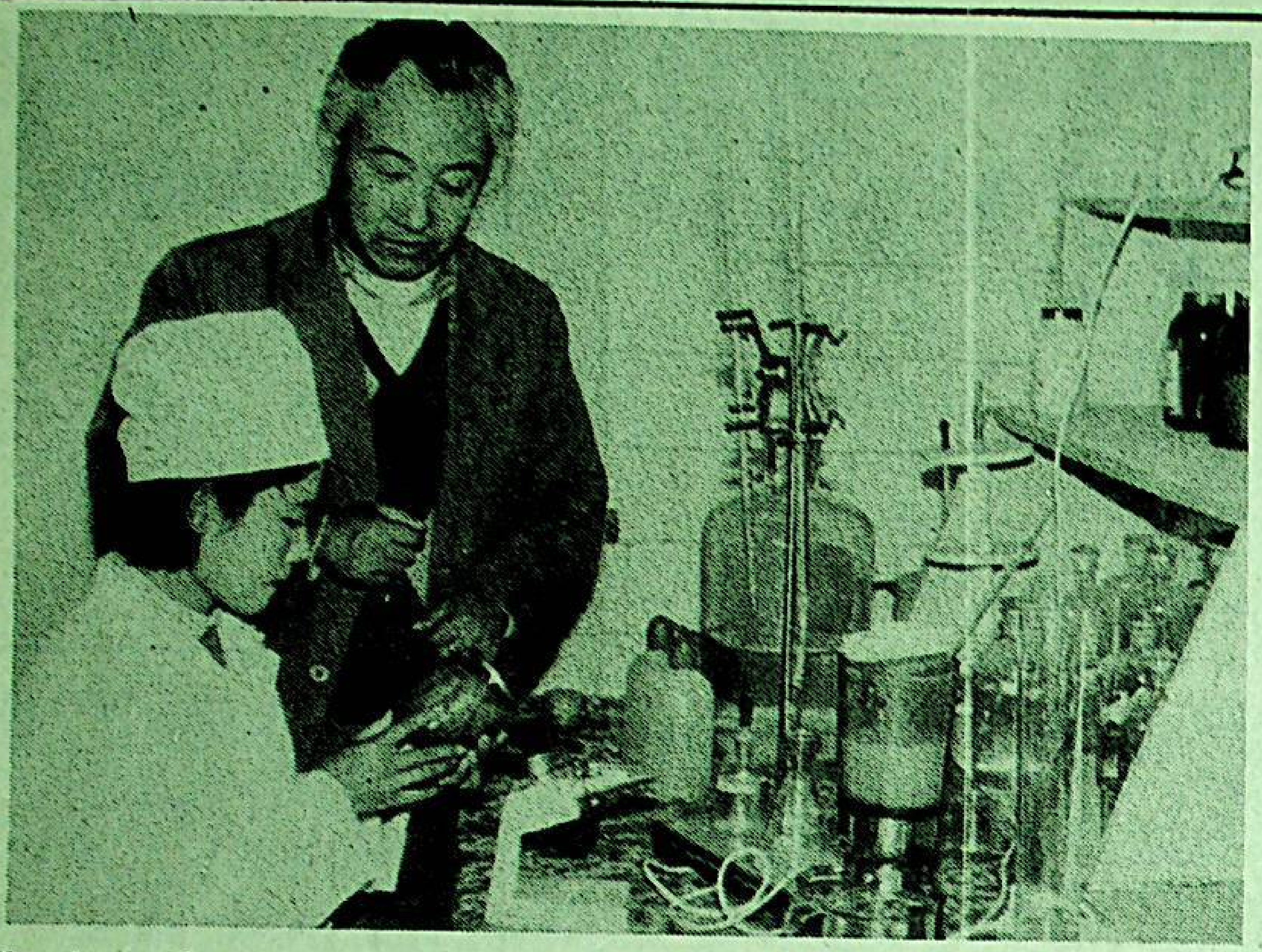

سۈرەتتە: زاۋۇت باشلىقى ماتىڭباۋ يېڭىدىن ئىشلەپچىقىرىلغان قوغۇن كونسېرۋاسىنىڭ سۈپىتىنى تەكشۈرمەكتە.

ئابلىز خوجامنىياز فوتوسى

1987 - يىلى ئىشلەپچىقارغان كىشمىش ئۈزۈمى كونسېرۋاسى ئاپتونوم رايون بويىچە شۇ خىلدىكى مەھسۇلاتلارنى باھالاشتا «ئەلا سۈپەتلىك مەھسۇلات» دېگەن نامغا ئېرىشىپتۇ، 1988 - يىلى زاۋۇتنىڭ ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 2 مىليون يۈەنلىك ئۆتكەلنى بۆسۈپ ئۆتۈپ، ياراتقان ساپ پايدىسى 420 مىڭ يۈەندىن ئېشىپتۇ. 1989 - يىلى مەبلەغ جىددىي بولغان ئەھۋالدىمۇ يەنە ئىككى شۆبە زاۋۇت قۇرۇپ، مەھسۇلات تۈرى ۋە مىقدارىنى كۆپەيتىپتۇ، ھازىر بۇ زاۋۇت ھەرخىل ئۈزۈم، قوغۇن كونسېرۋاسى، ئۆرۈك، ئۈزۈم، قوغۇن شىرنىسى، قوغۇن، ئۆرۈك، ئۈجمە مۇرابباسى قاتارلىق ئون نەچچە خىل مەھسۇلات ئىشلەپچىقىرالايدىغان ئۇنىۋېرسال زاۋۇتقا ئايلىنىپتۇ. بۇ يىل 10 - ئاينىڭ بېشىغا قەدەر ياراتقان ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 2 مىليون 800 مىڭ يۈەنگە يېتىپتۇ ھەمدە بۇ زاۋۇتتا ئىشلەپچىقىرىلغان 200 توننىدىن ئارتۇق ھەر خىل مەھسۇلات دېڭىز ياقىسىدىكى 30 دىن ئارتۇق ئۆلكە، شەھەرگە توختام بويىچە توشۇلۇۋېتىپتۇ.

- قۇرۇق ئۈزۈم سېتىپ بەرگىلى كېلىۋاتقان دېھقانلارنىڭ ئايىغى ئۈزۈلمەيۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ تۇرۇۋېسىزلەر - دېدى ماتىڭباۋ ئۇيغۇر تىلىدا راۋان سۆزلەپ - بىز خام ئەشيا سېتىۋالغاندا ئامال بار دېھقانلارنى كۆپرەك نەپكە ئىگە قىلىشنى كۆزلەپ، باشقا جايلارنىڭكىدىن پەرقلىق سېتىۋالغانلىقىمىز ئۈچۈن، شەھەر ئەتراپىدىكى دېھقانلارلا ئەمەس ھەتتا پىچان ناھىيىسىدىكى دېھقانلارمۇ بىز بىلەن ئۈزۈم سېتىپ بېرىش توغرىسىدا توختام تۈزدى. ئىشىمىز تازا ئالدىراش مەزگىلدە، 1000 - 1500 دەك دېھقان زاۋۇتىمىزدا ئىشلەپ، ئېيىغا 300 يۈەندىن 350 يۈەنگىچە كىرىم قىلىدۇ. ئۈزۈم سېتىۋالغاندا پۇلىنى نەق بېرەلمەي قالساق، سۈرۈك بەلگىلەپ بېرىپ، پۇلنى قەرەلى توشقان ھامان دېھقاننىڭ قولىغا تەككۈزدۇق ھەمدە ئۈزۈم سېتىۋالغاندىن بۇيانقى ۋاقىتنى ھېسابلاپ، مۇۋاپىق نىسبەتتە ئۆسۈم قوشۇپ بەردۇق، ھازىر زاۋۇتىمىزنىڭ مۇقىم مۈلۈك قىممىتى 2 مىليون 200 مىڭ يۈەنگە يەتتى. ئەمگەك سىجىللىقىنى ئاشۇرۇش ئۈچۈن يېقىندا 1 مىليون 100 مىڭ يۈەنگە ئۈزۈمنى مەخسۇس يۇيۇش، قۇرۇتۇش، پارقىرىتىش ئۈسكۈنىسىدىن بىرنى سېتىۋالدۇق. بۇيىللىق تۇرپان ئۈزۈم بايرىمىدىلا پۈتۈشكەن سودا سوممىمىز 1 مىليون 700 مىڭ يۈەنگە يەتتى. پات ئارىدا يەنە تەيۋەن تەرەپ بىلەن قۇرۇق ئۈزۈم چىقىرىش توختامى تۈزمەكچىمىز.

زىيارىتىمىز ئاخىرلاشتى. لېكىن ئۇ، بىزنى ئۇزىتىپ قويۇش ئالدىدا «گۆھەر ياتىدۇ سايىدا، تونۇمساڭ نېمە پايدا» دېگەندەك، تۇرپاننىڭ ئۈزۈمىدىن ئىبارەت، بۇ ئەتىۋارلىق گۆھەرنى ئەمدى دۇنياغا تونۇتىدىغان ۋاقتىمىز كەلدى. چۈنكى ھازىر سىياسەت كەڭ، بۇ يول كەڭ دېگەن گەپ، - دېدى.

چۈنكى ھازىر سىياسەت ئەنە، بۇ يول ئەنە ... دېگەن گەپ، - دېدى.

... پايدىسىغا يېرىم ئاپتوماتلاشقان توسقۇنە ... كىرگۈزۈپ، زاۋۇتنى كېڭەيتىپ قۇرۇپتۇ. ... تامال بار دېھقانلارنى كۆپرەك يېپەك بىلەن ... كۆرۈپ، باشقا جايلارنىڭكىدىن پەرقلىق ...

... مەۋجۇت بولۇپ تۇرۇش - تۇرالماسلىقىدىكى بىردىنبىر شەرت ئىكەن، - دېدى.

... ئەمەدىكى كەپ توختامغا ئەمەل قىلىشتا قالغانىدى. ئەمما بۇ ئانچە ئاسانغا چۈشىدىغان ئىش ئەمەس ئىدى. چۈنكى، بىرى تەيۋەن تەرەپنىڭ مال سۈپىتىگە قويغان تەلىپى ئىنتايىن يۇقىرى ئىدى، يەنە بىرى، بۇ ئىككى تەرەپ

... تۇرپان مەھسۇلاتلىرىغا قىزىققان خېرىدارلارنى تەكلىپ قىلىپ كارخانىلارنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالىنى تونۇشتۇرۇش بىلەن بىللە، ئۇلارنى تۇرپاندا سەيلى - ساياھەت، زىيارەتتە بولۇشقا تەكلىپ قىلدى. تەيۋەنلىك سودىگەر جېيەن

ئىگىلىك باشقۇرۇش مېخانىزمىنى ئۆزگەرتىپ، كارخانىلارنىڭ ھاياتىي كۈچىنى ئاشۇرايلى

ئىشچى ئىشلىتىش تۈزۈمى ئىسلاھ قىلىنغانلىقتىن، سېخنىڭ ئىشلەپچىقىرىشى كۆرۈنەرلىك يۈكسەلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز تۇرسۇنمۇھەممەت گوسمان خەۋەر قىلىدۇ: ئىلى يۇڭ توقۇمىچىلىق زاۋۇتىنىڭ يۇڭ دېرىجىلەش سېخى ئىگىلىك باشقۇرۇش مېخانىزمىنى دادىل ئۆزگەرتىپ، ئەمگەك ۋە ئىش ھەققى تەقسىماتى ئاساس قىلىنغان ئىشچى ئىشلىتىش تۈزۈمىنى ئىسلاھ قىلغانلىقتىن، سېخنىڭ ئىشلەپچىقىرىشى كۆرۈنەرلىك يۈكسەلدى.

بۇ سېخ بۇ يىل 9- ئايدىن باشلاپ زاۋۇت بويىچە تۇنجى قېتىم دائىملىق ئىشچىلار بىلەن ۋاقىتلىق ئىشچىلارنىڭ ئەمگەك ۋە ئىش ھەققى تەقسىماتىدىكى پەرقنى بىكار قىلىپ، دائىملىق ئىشچىلارنىڭ تۇراقلىق مائاشىنى ئەڭ تۆۋەن چەك قىلغان ئاساستا، ئىش ئورنى ماھارىتى مائاش تۈزۈمىنى يولغا قويدى، خىزمەت شارائىتى جاپالىق، مۇھىتى ناچاراق، خەتەرلىك جايلاردا ئىشلىگەن ئىشچىلارغا مائاشتا ئېتىبار بەردى. غەيرىي ئىشلەپچىقىرىش خادىملىرى بىلەن 1- سەپتىكى ئىشچىلار، دائىملىق ئىشچىلار بىلەن ۋاقىتلىق ئىشچىلارنىڭ ئىش ھەققى تەقسىماتىدىكى ئەھۋال ئۆزگەرتىلىپ، ئاز ئىشلىگەنلەر ئاز ئېلىش، كۆپ ئىشلىگەنلەر كۆپ ئېلىش پرىنسىپى ھەقىقىي ئەمەل قىلىنغانلىقتىن، 9-ئايدا سېخ بويىچە 544 توننا يۇڭ دېرىجىگە ئايرىلىپ، پىلاندىكىدىن 74 توننا، بۇلتۇرقىدىن 44 توننا ئاشتى. دېرىجىگە ئايرىلغان يۇڭنىڭ سۈپىتى 97% كە يەتتى. 9-ئايدا سېختىكى بىرقىسىم ئىشچىلارنىڭ ئىش ھەققى 500 يۈەنگە يېتىپ، ئىلگىرىكىدىن 20% تىن كۆپرەك ئاشتى.

چارۋىچىلىق رايونلىرىدىكى يېزا - بازار كارخانىلىرىنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرايلى

مۇسا ھوشۇر

مەركەز بۇ يىل ئاپتونوم رايونىمىزدا تۇرغۇن ئېتىبار بېرىش سىياسىتىنى يولغا قويدى. بۇ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىسلاھات داۋامىدا يەنىمۇ ئىلگىرىلىشىگە، ئىقتىسادنىڭ راۋاجلىنىشىغا زور تۈرتكە بولدى. چارۋىچىلىق رايونلىرىدىكى يېزا- بازار كارخانىلىرى يوقلۇقتىن بارلىققا كېلىپ، تېز راۋاجلاندى. ئاپتونوم رايونىمىز سەككىز دۆلەت، رايون بىلەن چېگرىلىنىدۇ، ھازىر 14 چېگرا ئېغىزى سىرتقا ئېچىۋېتىلدى، بۇ، چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ ئىقتىسادىنى يۈكسەلدۈرۈشتە ئىنتايىن پايدىلىق، سىرتقا ئېچىۋېتىلگەن ئېغىزلارنىڭ كۆپىنچىسى دېگۈدەك چارۋىچىلىق رايونلىرىدا بولغاچقا، چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ توختامدا ئىمزالانغان مەھسۇلاتلىرىنى ۋاقتىدا ئېكسپورت قىلىش، مەبلەغنى تېجەش، قاتناشنى راۋانلاشتۇرۇش، ئېشىنچا ئەمگەك كۈچلىرىنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش ئىشلىرىغا قولايلىق شارائىت يارىتىلدى. ئىسلاھاتنىڭ چوڭقۇرلىشىشى ۋە ئىشىكنىڭ سىرتقا يەنىمۇ كەڭ ئېچىۋېتىلىشى، چېگرا ئېغىزى جايلاشقان رايونلارنىڭ ئەۋزەللىكى ھەم مەركەز، ئاپتونوم رايوننىڭ ئېتىبار بېرىش سىياسىتىنىڭ قاتلامۇ قاتلام

ئەمەلىيلەشتۈرۈلۈشى ئارقىسىدا، چارۋىچىلار مۇقىم ئولتۇراقلاشقان رايونلاردا يېزا - بازار كارخانىلىرى كۆپلەپ قۇرۇلدى. بىراق دېھقانچىلىق رايونلىرىنىڭكى بىلەن سېلىشتۇرغاندا پەرق ناھايىتى چوڭ. ستاتىستىكىغا ئاساسلانغاندا، 1991- يىلى يىل ئاخىرىغا قەدەر ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە يېزا - بازار كارخانىلىرى 145 مىڭ 763 كە يەتكەن بولۇپ، چارۋىچىلىق رايونلىرىدىكى يېزا - بازار كارخانىلىرى ئومۇمىي كارخانىنىڭ ئۈچتىن بىرىنى ئىگىلەيدىكەن. بۇ كارخانىلارغا ئېشىنچا ئەمگەك كۈچلىرىنىڭ ئورۇنلىشىش نىسبىتى يەتتە پىرسەنت ئەتراپىدىلا بولغان. ئۇنىڭدىن باشقا، چارۋىچىلىق رايونلىرىدىكى يېزا- بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قۇرۇلمىسى يەككە بولۇپ، مەھسۇلاتلىرى ئوخشىشىپ كېتىدۇ. بۇنداق ئەھۋال كەسكىن بازار رىقابىتىگە ماسلىشالمايۋاتىدۇ. چارۋىچىلىق رايونلىرىدىكى يېزا - بازار كارخانىلىرى تاۋار ئىشلەپچىقىرىش ۋە بازار رىقابىتىگە قاتنىشىش ئۈچۈن قۇرۇلماي، بەلكى ئۆلكە كۆرستىش، سىناق قىلىش مەقسىتىدە قۇرۇلغان، مانا بۇ بازارغا ۋە مەھسۇلاتلارنىڭ خىلمۇ خىل بولۇشىغا توسالغۇ بولماقتا. تەبىئىي شەرت - شارائىتى ياخشى، مەملىكىتىمىزدىكى بەش چوڭ چارۋىچىلىق بازىلىرىنىڭ بىرى بولغان شىنجاڭ ئۈچۈن ئېيتقاندا، چارۋىچىلىق رايونلىرىدىكى

قاتمال ھالەتنى ئۆزگەرتىپ، چارۋىچىلار مۇقىم، يېرىم مۇقىم ئولتۇراقلاشقان رايونلاردا چارۋىچىلىق مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاپ ئىشلەشنى ئاساس قىلغان يېزا - بازار كارخانىلىرىنى قۇرۇش ئارقىلىق چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ ئىقتىسادىنى يۇقىرى كۆتۈرۈش تولىمۇ زۆرۈر، بۇنداق بولمىغاندا، چارۋىچىلارنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان ھازىرقى 460 يۈەنلىك ئوتتۇرىچە سەۋىيىسىنى ساقلاپ قالغىلى بولمايدۇ.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق يېزا - بازار كارخانىلىرى ئىدارىسىنىڭ زور كۈچ بىلەن قوللىشى، مەدەت بېرىشى ئارقىسىدا، كۆپلىگەن چارۋىچىلىق رايونلىرىدا يېزا - بازار كارخانىلىرى مەيدانغا كەلدى. چارۋىچىلىق

رايونلىرىنىڭ ئىقتىسادىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ئۈچۈن، ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، چارۋىچىلارنىڭ ئىقتىساد كۆز قارىشى، تاۋار كۆز قارىشى، بازار رىقابىتى كۆز قارىشىنى ئومۇميۈزلۈك ئۆستۈرۈپ، ئۇلارنى ئەنئەنىۋى كۆز قاراشلارنى بۇزۇپ تاشلاپ، ئۆز جايىنىڭ ئەمەلىيىتىگە باب كېلىدىغان يېزا - بازار كارخانىلىرىنى قۇرۇشقا، يوشۇرۇن كۈچلەرنى قېزىپ چىقىشقا يېتەكلەپ، ئۇلارنىڭ مەھسۇلاتلىرىنى دۆلەت ئىچى ۋە سىرتىدىكى بازارلارغا كىرگۈزۈش كېرەك. قىسقىسى، چارۋىچىلىق رايونلىرىدا يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەيدانغا كېلىشى ئىسلاھاتتىن كېيىنكى بىر خىل يېڭىلىق بولۇپ، ئۇنىڭ ئىستىقبالى زور. شۇڭا، چارۋىچىلىق رايونلىرى پۇرسەتنى قولدىن بەرمەي ھازىرقى ۋەزىيەتكە ماسلىشىپ، يېزا - بازار كارخانىلىرىنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇشى كېرەك. شۇنداق قىلغاندا، ئۆز رايونىنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىيات سۈرئىتىنى تېزلىتەلەيدۇ.

لوپ ناھىيىسى چارۋا ماللاردىكى يۇقۇملۇق كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە داۋالاش خىزمىتىنى پۇختا ئىشلىمەكتە

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز تۇرغۇن تاشتۆمۈر خەۋەر قىلىدۇ: رەھبەرلىك كۈچەيتىلىپ تېخنىكا، مەبلەغ ئوبدان ئەمەلىيلەشتۈرۈلۈپ، دېھقان- چارۋىچىلارغا ئەتراپلىق مۇلازىمەت قىلىنغانلىقتىن، لوپ ناھىيىسىدە چارۋا ماللاردىكى يۇقۇملۇق كېسەللىكلەر ئۈنۈملۈك تىزگىنلىنىپ، چارۋىچىلىق تەرەققىياتىغا پۇختا ئاساس سېلىندى.

بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى چارۋىچىلىققا بولغان رەھبەرلىكنى ھەقىقىي تۈردە كۈچەيتىپ، چارۋا ماللاردىكى ھەر خىل يۇقۇملۇق كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش، داۋالاش خىزمىتىنى يېزا، كەنتلەرگىچە پۇختا ئورۇنلاشتۇردى ھەمدە 90 نەپەردىن ئارتۇق تېخنىك، مال دوختۇرلىرىنى ئاساسىي قاتلامغا ئەۋەتىپ، دېھقان، چارۋىچىلارغا ئەتراپلىق مۇلازىمەت قىلدى. ئۇلار چارۋا ماللارنى كۆكلەمگە كۆچۈرۈشتىن ئىلگىرى ئومۇميۈزلۈك ۋاكسىنلاپ ئاندىن كۆكلەمگە كۆچۈردى. بۇ يىل 10-ئاينىڭ 20-كۈنىگىچە ناھىيە بويىچە 41 مىڭ 700 تۇياق چارۋا مالغا كۆيدۈرگۈ، 347 مىڭ 960 تۇياق چارۋا مالغا تۇبېركۇليوز كېسىلىنىڭ ئالدىنى ئېلىش، ۋاكسىناسى ئۇرۇپ، چارۋا ماللارنىڭ يۇقۇملۇق كېسەللىكلەر بىلەن يۇقۇملىنىپ، ئۆلۈپ كېتىش نىسبىتىنى كۆرۈنەرلىك تىزگىنلەپ، چارۋىچىلىق تەرەققىياتىنىڭ ساغلام راۋاجلىنىشىغا پۇختا ئاساس سالدى.

خوتەن ۋىلايەتلىك تەنتەربىيە كومىتېتى كېرىيە ناھىيىسىنىڭ شۇۋۇل سۇ ئامبىرىدا بېلىق تۇتۇش مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈپ، بىر تۈركۈم بېلىق تۇتۇش ماھىرلىرىنى مۇكاپاتلىدى.

سۈرەتتە: بېلىق تۇتۇش مەيدانىدىن بىر كۆرۈنۈش

دولقۇن ھوشۇر فوتوسى

يەكەن ناھىيىلىك سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى ئاممىغا ھەر جەھەتتىن قولايلىق يارىتىپ بەردى

يەكەن ناھىيىلىك سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى بازار تەرتىپىنى ياخشىلاپ، تىجارەتچىلەرگە ھەر جەھەتتىن قولايلىق يارىتىپ بەردى.

بۇ نوپۇسى كۆپ ناھىيە بازىرىدىكى تىجارەتچىلەر مۇقىم كۆكتات، مېۋە - چېۋە بازىرى بولماسلىق سەۋەبىدىن يولدا تىجارەت قىلىپ قاتناش بىخەتەرلىكىگە تەسىر يەتكۈزگەندى. بۇ ئەھۋاللارنى ئۆزگەرتىش ئۈچۈن، ناھىيىلىك سودا سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى 150 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، ئومۇمىي كۆلىمى 1800 كۋادرات مېتىر كېلىدىغان 56 ئېغىزلىق ئىككى قەۋەتلىك دۇكان، كۆلىمى 2960 كۋادرات مېتىر كېلىدىغان سودا سۇپىسى سالدى ۋە يېرىمىنى لاپاس بىلەن يېپىپ، كۆكتات، يەل - يېمىش تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان 300 تىجارەتچىنى بۇ بازارغا ئورۇنلاشتۇردى، يەنە كۆلىمى 1200 كۋادرات مېتىر كېلىدىغان سۇلياۋ لاپاسلىق بازار ياساپ كۈندىلىك تاۋار تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان 200 تىجارەتچىنى ئورۇنلاشتۇردى.

مۇھەممەت مۇسا

شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتى نېمىشكە ئاستا؟

— ئىدىيىنى ئازادلاشتۇرۇۋېلىشقا ئېرىشىشنىڭ بىر قانچە يېتەكچى ئىدىيە مەسىلىسى توغرىسىدا

خاۋجېنيۇ

شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادى يېقىندىن بىر قانچە يىلدا خېلى تەرەققىي قىلدى، ئەمما ئىچكى ئۆلكىلەر، بولۇپمۇ دېڭىز ياقىسىدىكى رايونلارنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىغا سېلىشتۇرغاندا يەنىلا ئاستا. بۇنىڭدا گەرچە ئوبيېكتىپ سەۋەب بولسىمۇ، ئەمما، مېنىڭچە، بەزى تارماقلىرىمىزنىڭ ئىقتىسادىي يېتەكچى ئىدىيىسىنىڭ تازا دۇرۇس بولماسلىقىغىمۇ مۇناسىۋەتلىك.

1. مەسىلىگە قاراش نۇقتىسى توغرىسىدا. بىزنىڭ بەزى تارماقلىرىمىزنىڭ رەھبەرلىرى ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشنى ئىككى قوللاپ قۇۋۋەتلەيدۇ، ئۇلارنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشنىڭ زۆرۈرلىكى، مۇھىملىقىغا بولغان تونۇشى چوڭقۇر، ئۇلار ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنىڭ ئاستا بولۇۋاتقانلىقىغا ئىچ ئاغرىتىدۇ. ئەمما ھەر قېتىم ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشنىڭ يېڭى دولقۇنى، تەرەققىياتنىڭ يېڭى پۇرسىتىگە دۇچ كەلگەندە ئۆزىنىڭ كونكرېت خىزمىتىدىكى يېتەكچى ئىدىيىدە بەك چوڭ ئويلاپ كېتىپ، شىنجاڭدا بۇنى ئىسلاھ قىلىشقا بولامدۇ - بولمامدۇ؟ ئۇنى ئىسلاھ قىلىشقا بولامدۇ - بولمامدۇ؟ پۈتۈن مەملىكەتتە شۇنداق بولسىغۇ چاتاق يوق، ئۇنداق بولمىغاندا، بىزدىن چاتاق چىقسا قانداق بولىدۇ، دەپ ئىككىلىنىپ قالىدۇ. مەسىلىنى چوڭ ئويلاشقۇ ياخشى، دۆلەتنىڭ مەلۇم مەزگىلدە مەملىكەتنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالىغا ئاساسەن تۈزگەن مەلۇم سىياسىتىمۇ توغرا. گەپ قانداق قىلىپ دۆلەتنىڭ چوڭ سىياسىتىنى شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش تەرەققىياتىنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، شىنجاڭچە ئالاھىدىلىككە ئىگە تەرەققىياتنى تېزلىتىش يولىدا مېڭىشتا. بۇنىڭ ئۈچۈن ھازىردىن باشلاپ ئىقتىسادىي تەرەققىياتقا پايدىلىق ئىسلاھات تەدبىرلىرىنى ئوتتۇرىغا چىقىرىشقا توغرا كېلىدۇ.

2. شەرت - شارائىت پىشىپ يېتىلدىمۇ - يوق؟ دېگەن مەسىلە توغرىسىدا. مەن قانداق بىر ئىشنى ئىشلەش ئۈچۈن مەلۇم شەرت - شارائىت ھازىرلىنىشى زۆرۈر، بۇنىڭغا مۇئاۋىز ...

كۆتكەنىرى ئىقتىسادىي تەرەققىياتتا باشقىلار بىلەن بولغان پەرقىمىز شۇنچە چوڭىيىپ، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشنىڭ پۇرسىتىنى كەتكۈزۈپ قويىمىز.

3. قېلىپلاشتۇرۇشنىڭ ئۆلچىمى مەسىلىسى توغرىسىدا. بەزى سورۇنلاردا ھەمىشە بەزى باشقۇرغۇچى تارماقلارنىڭ ئاپتونوم رايونىمىزدىكى كارخانا، كەسپىي ئورۇنلارنىڭ ئىسلاھات تەدبىرى قېلىپسىز، مۇنداق كېتىۋەرسە ئاقىۋىتىنى ئويلاش تەس، دېگىنىنى ئاڭلىغىلى بولىدۇ. ھەتتا بەزى تارماقلار مەمۇرىي ۋاستە ئارقىلىق باشلامچىلىق بىلەن ئىسلاھات ئېلىپ بېرىۋاتقان ئورۇنلارنىڭ ئىشىغا ئارىلىشىۋېلىۋاتىدۇ. خىزمەتتە قېلىپ بولۇشى كېرەك، ئەمما قېلىپ دوگما بولمايدۇ، بولۇپمۇ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشتىن ئىبارەت يېڭى شەيئىگە نىسبەتەن قېلىپلاشتۇرۇش تەلىپى پەقەت پرىنسىپ جەھەتتىكىلا تەلەپ، چۈنكى، قېلىپلاشتۇرۇشنى باھانە قىلىپ، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشتىن ئىبارەت يېڭى شەيئىنى يولسىزلارچە ئەيىبلەش، ھەتتا ھۆكۈمەت ۋە خەلق بەرگەن ھوقۇقتىن پايدىلىنىپ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشنى «قورشاپ يوقىتىش» قىلىش — نامدا ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش شوئارىنى توۋلاپ، ئەمەلىيەتتە ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرىغا مەسئۇلىيەتسىزلىك قىلىش خاتالىقى ئۆتكۈزۈشتىن باشقا نەرسە ئەمەس. باشقۇرۇش تارماقلىرىمىز ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشنىڭ قوغدىغۇچىسى بولۇپ سۆرەلۋالماسلىقى، بەلكى ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشنىڭ ئالدىنقى قاتارىدا تۇرۇپ، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشكە تولۇق مۇلازىمەتنى ياخشى قىلىشى، شىنجاڭنىڭ تەرەققىيات ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، شىنجاڭچە ئالاھىدىلىككە ئىگە تۈزۈم قېلىپىنى بەرپا قىلىشى كېرەك.

4. ھۆججەتتە بەلگىلەنگەن ۋە بەلگىلەنمىگەن مەسىلە توغرىسىدا.

تارماقلىرىنىڭ «قىزىل باشلىق ھۆججەت» تە بەلگىلەنگەن كونكرېت سىياسەتنىڭ يوقلۇقىنى باھانە قىلىپ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشكە «يېشىل چىراغ» يېقىپ بەرمەيۋاتقانلىقىدىن ئاغرىنىۋاتقانلىقىنى ئاڭلاپ قالىمىز. دەرۋەقە، «قىزىل باشلىق ھۆججەت» نىڭ روھى بويىچە ئىش قىلىش خاتا ئەمەس، ئەمما ھەممە ئىشتا «قىزىل باشلىق ھۆججەت» تىكى بەلگىلىمە بويىچە ئىش كۆرۈش، كونكرېت بەلگىلىمە ئىزدەش، بەلگىلىمە بولمىسا، ئىشلەشكە جۈرئەت قىلالماسلىق مېخانىكلىق ئىشلەش ئۇسۇلىدۇر. «قىزىل باشلىق ھۆججەت» مەركەز ۋە ئاپتونوم رايون قاتارلىق ھۆكۈمەت ئورگانلىرى تەرىپىدىن ئۆز جايىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالىغا ئاساسەن تۈزۈلىدۇ. ئۇنىڭ روھى ماھىيىتىگە ئەلۋەتتە ئەمەل قىلىش كېرەك، بەلگىلىمىدە قىلماسلىق ئېنىق ئېيتىلغانلىرىنى قەتئىي قىلماسلىق كېرەك، «قىزىل باشلىق ھۆججەت» تە قىلىشقا بولمايدۇ، دەپ ئېنىق بەلگىلەنمىگەن ئىشلارنى قىلىشقا بولمايدىغان ئىش دېيىشكە بولمايدۇ، ئۇنى ئۆزىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا قاراپ، بالدۇرراق شەرت - شارائىت يارىتىپ ئىشلەش كېرەك.

ئۆزىمىزنى ئىچكى جايلار بىلەن سېلىشتۇرغاندا، بەزى ئۆلكە، ئاپتونوم رايوننىڭ شەرت - شارائىتى بىزنىڭكىدىن ياخشى ئەمەس، ئەمما ئۇلارنىڭ تەرەققىياتى بۇ بىرقانچە يىلدا بىزنىڭكىدىن تېز بولدى، بۇنىڭدىكى سەۋەب ھەرىكىتىمىزنىڭ تولىمۇ ئاستا بولغانلىقىدا. بىز يەنىلا كۈتۈپ تۇرماسلىقىمىز، يۆلىنىۋالماسلىقىمىز، ئالمەن دەپ قولىمىزنى يوقىرىغا ئۇزىتىۋەرمەسلىكىمىز كېرەك. كۈتۈپ تۇرۇش، ئارقىدا قېلىش، يۈرەكسىزلىك ئەڭ زور خەتەر، ياخشى پۇرسەتنى كەتكۈزۈپ قويۇش مەڭگۈ ئوتتۇرۇپ قويۇش دېمەكتۇر. شۇڭا، يەنە پۇت - قولىمىزنى چۈشەپ قويماسلىقىمىز، چوقۇم ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، ئىشىكنى سىرتقا ئېچىۋېتىشنى كېڭەيتىپ، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش قەدىمىنى تېزلىتىپ، سىياسەتنى كەڭرەك قويۇۋېتىشىمىز، پۇرسەتنى بالدۇرراق تۇتىشىمىز، ئىقتىسادنى تېخىمۇ جانلاندۇرۇشىمىز، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى ...

ئۈنۈم، يۈزلىنىش ۋە تەسەۋۋۇر

— قاراقاش ناھىيىلىك كەسپىي تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپنى زىيارەت

جۇمە تۇرسۇن، سىدىق قاۋۇز

بىز ئولتۇرغان جىپ تەكلىماكان قىرغاقلىرىدا سوزۇلۇپ ياتقان زاۋا يېزىسىنىڭ يېشىل بوستانلىقلىرىنى ئايلىنىپ ئۆتۈپ، كونا قوقان بازىرىنىڭ يۇقىرىسىدىكى دەرۋازا ئالدىغا كېلىپ توختىدى.

- ھە، يېتىپ كەلدۇق، - دېدى بىزگە يول باشلاۋاتقان قاراقاش ناھىيىلىك كەسپىي تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپنىڭ مۇدىرى توختى ناسىر، - بۇ يەر، بايا مەن سىلەرگە تونۇشتۇرغان مەكتىپىمىزنىڭ تەجرىبە بازىسى.

بىز ئۇنىڭغا ئەگىشىپ ئەتراپى قويۇق جىگدە كۆچەتلىرى بىلەن چىتلانغان باغنىڭ ئىچىگە كىردۇق. باغدا تەرەپ - تەرەپكە ئېلىپ بارىدىغان توپىلىق، سوقماق يوللار سوزۇلۇپ ياتاتتى، بىز باغنىڭ ساپ، نەمخۇش ھاۋاسىدىن ھوزۇرلانغاچ باغنى ئايلاندۇق. باغدىكى مېۋىلىك دەرەخلەرنىڭ بەزىلىرىنىڭ يوپۇرماقلىرى قىزىل رەڭدە، بەزىلىرىنىڭ ئالتۇن رەڭدە تاۋلانغان بولۇپ، شاخلاردا سانجاق - سانجاق ئالما، نەشپۈتلەر ئېسىلىپ تۇراتتى. باغنىڭ ئوتتۇرىسىدىكى باراڭدا مەي باغلاپ پىشقان، قىزىل ياقۇتتەك جۇلالىنىپ تۇرغان ئۈزۈملەر ئېغىزغا سېرىق سۇ كەلتۈرەتتى.

- باغنىڭ كۆلىمى قانچىلىك كېلەر، 400 مو چىقارمۇ؟ - دەپ سورىدۇق بىز چېكى يوقتەك كۆرۈنگەن باغنى تەخمىنەن مۆلچەرلەپ.

- ياق، ئۇنچە چوڭ ئەمەس، 300 مو كېلىدۇ، كېيىنچە كېڭەيتىپ سۇ ئامبىرىغا تۇتاشتۇرماقچىمىز، - دېدى ئۇ غەرب تەرەپتە ئەينەكتەك پارقىراپ تۇرغان «شەرق شامىلى» سۇ ئامبىرىنى ئىما قىلىپ، - مانا كۆرۈپ تۇرۇپسىلەر، بۇ باغنىڭ ئورنى ئەسلىدە «ناغرا دۆڭ» چۆلىنىڭ داۋامى ئىدى. بىز ئىككى بىلىكىمىزگە تايىنىپ، دۆڭنى تۈزلەپ يەر ئېچىپ، بۇ باغۇ - بوستانلىقنى بەرپا قىلدۇق.

ئۇنىڭ تونۇشتۇرۇشىچە، بۇ باغدىكى مېۋىلىك كۆچەتلەرنى ئوقۇغۇچىلار ئۆزلىرى تىكىپ ئۆستۈرۈپ، ئۇلاپ مېۋىگە كىرگۈزۈپتۇ. ھازىر باغدا 80 مىڭ تۈپكە يېقىن مېۋىلىك ۋە مېۋىسىز دەل - دەرەخ بارئىكەن، بىز ھەرە چىشىدەك تەكشى ئۆسكەن، كۆككە بوي سوزغان سۆۋادان تېرەكلەرنى يىراقتا قالدۇرۇپ مەكتەپكە كەلدۇق.

ئەتراپىنى كۆجۈم مەھەللىلەر ئوراپ تۇرغان كونا قوقان بازىرىغا جايلاشقان بۇ مەكتەپ 1985 - يىلى 11 - ئايدا قۇرۇلغانىكەن. كۆلىمى 58 مو كېلىدىغان مەكتەپنى بۈككىدە ئۆسكەن «يېشىل سېپىل» ئوراپ تۇرىدىكەن. دەرسخانا، ئوقۇغۇچىلار ياتىقى، ئوقۇتقۇچىلارنىڭ ئولتۇراق ئۆيى قاتارلىقلارنىڭ قۇرۇلۇش كۆلىمى 1376 كۋادرات مېتىر كېلىدىكەن. ھازىر مەكتەپتە 31 ئوقۇتقۇچى ۋە ئىشچى - خىزمەتچى باركەن.

بىز توختى ناسىرنىڭ ئىشخانىسىدا ئازادە پاراڭلاشتۇق.

- بىز كەسپىي سىنىپلارنى تەسىس قىلىشتا ناھىيىمىزنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىيات پىلانىنى نەزەردە تۇتۇپ، دەرھال ئۈنۈم بېرىدىغان، دېھقانلارغا ئەسقاتىدىغان، بولۇپمۇ ئۇلارنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ، بېيىش قەدىمىنى تېزلىتىشكە باب كېلىدىغان كەسپلەرنى تاللاشنى نىشان قىلدۇق. مەكتەپ باشقۇرۇش مەبلىغىنى ھەل قىلىشتا مۇناسىۋەتلىك كەسپىي تارماقلارنىڭ بىزگە ئوقۇغۇچى ئەۋەتكەن يېزا - بازارلارنىڭ ياردىمىگە تاياندۇق، دېدى ئۇ ئالدىمىزدىكى پىيالىلەرگە چاي قۇيۇپ قويغاچ سۆزىنى داۋاملاشتۇرۇپ، ھەر يىلى 16 يېزا - بازارغا ئادەم ئەۋەتىپ، ئىلگىرى ئوقۇش پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئەھۋالىنى تەكشۈرۈپ تۇردۇق. يېزا - بازارلار قايسى كەسپكە ئېھتىياجلىق بولسا، شۇ كەسپنى تەسىس قىلىپ، 16 ياشتىن 25 ياشقىچە بولغان تولۇق ۋە تولۇقسىز ئوتتۇرىنى پۈتتۈرگەن ياشلاردىن ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلدۇق. ئۇلارنى ئىمكانىيەتنىڭ بارىچە ھەقسىز ئوقۇش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلدۇق. كەسپىي دەرس ئوقۇتقۇچىلىرىنى ناھىيىدىكى مۇناسىۋەتلىك كەسپىي تارماقلار، مەدەنىيەت دەرس ئوقۇتقۇچىلىرىنى مائارىپ ئىدارىسى تولۇقلاپ بەردى. كەسپىي دەرستە ئوتتۇرا تېخنىكومنىڭ، مەدەنىيەت دەرسىدە تولۇق ئوتتۇرىنىڭ دەرسلىك ماتېرىياللىرىنى ئاساس قىلىپ دەرس ئۆتتۇق.

بىز ئۇنىڭ سىستېمىلىق، تەرتىپلىك بايانىدىن بۇ مەكتەپنىڭ ئوقۇتۇش نىشانى، تەلىم - تەربىيە يۆنىلىشى، مەكتەپ باشقۇرۇش ئۇسۇلى، تەرەققىيات نىشانى ۋە ئۇنىڭ بىلەن چەمبەرچەس باغلانغان سوتسىيالىستىك يېڭى يېزىلارنىڭ كەلگۈسى ئىستىقبالىنى كۆرگەندەك بولدۇق. بۇ مەكتەپ ھازىرغا قەدەر سۈتچىلىق، چارۋىچىلىق، پىلىچىلىك، مال دوختۇرلۇق، ئاشپەزلىك ۋە ھۈنەر - سەنئەت كەسپلىرىدە تۆت قارار ئوقۇغۇچى تەربىيىلەپ، 385 ئوقۇغۇچىنى جەمئىيەتكە چىقىرىپتۇ، بۇ ئوقۇغۇچىلار ھازىر يېزا - بازارلاردا شۇ كەسپلەردىكى تايانچىلاردىن بولۇپ ئىشلەۋېتىپتۇ. ھازىر مەكتەپنىڭ مالىيە، بوغالتىرلىق، ئائىلە ئېلېكتر سايمانلىرىنى رېمونت قىلىش، باغۋەنچىلىك قاتارلىق كەسپىي سىنىپلىرىدا 358 ئوقۇغۇچى خاتىرجەم ئوقۇۋېتىپتۇ.

— پىلانىمىزدا بايا سىلەر كۆرگەن تەجرىبە مەيدانىمىزنى 500 موغا كېڭەيتىپ، ساياھەت ئەسلىھەلىرىنى تولۇقلاپ، ئۇ يەرنى ساياھەت ئورنى قىلىپ قۇرۇپ چىقماقچىمىز، - دېدى توختى ناسىر جانلىنىپ، - پىلىچىلىك كەسپىي سىنىپىنى داۋاملىق ئېچىپ، ناھىيىمىزدىكى ھەر بىر مەھەللىگە بىردىن پىلىچىلىك تېخنىكى تەربىيىلەپ بەرمەكچىمىز، يېغىمىزدىكى مېۋىلىك دەرەخلەرنىڭ ھوسۇلى كۆپەيسە، مېۋە - چېۋە پىشىقلاپ ئىشلەش زاۋۇتى قۇرۇپ، يېمەك - ئىچمەك كەسپى بىلەن شۇغۇللىنىپ، جەمئىيەتكە مۇلازىمەت قىلماقچىمىز، شارائىت يار بەرسە يېغىمىزدا يەنە ھەسەل ھەرىسىمۇ باقماقچى......

ئۇنىڭ تونۇشتۇرۇشىدىن قارىغاندا، بۇ مەكتەپنىڭ مېۋە - چېۋە پىششىقلاپ ئىشلەش زاۋۇتى قۇرۇش توغرىسىدىكى دوكلاتى تەستىقلىنىپ، بۇ پىلان ئىشقا ئاشسا، ھەر يىلى 480 توننا مەھسۇلات ئىشلەپچىقىرىپ، مەھسۇلات قىممىتىنى 4 مىليون 248 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزگىلى، بۇنىڭ پايدىسى بىلەن مەكتەپنىڭ كەسپىي راسخوتىنىڭ بىر قىسمىنى ھەل قىلغىلى بولىدىكەن.

شۇنداق، يول ماڭغانسېرى ئېچىلىدۇ، كەسپىي تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپنىڭ تەرەققىيات ئىستىقبالىدىن ئۈمىد زور.

قازاقىستان دۆلەتلىك ئۇيغۇر تىياتىر ئۆمىكى شىنجاڭنىڭ ھەر قايسى جايلىرىدا ئويۇن قويۇپ ئالقىشقا ئېرىشتى

قازاقىستان جۇمھۇرىيىتى دۆلەتلىك ئۇيغۇر تىياتىر

[illegible] مەسىلە توغرىسىدا. ھەر قانداق بىر ئىشنى ئىشلەش ئۈچۈن مەلۇم شەرت - شارائىت ھازىرلىنىشى زۆرۈر. بۇنىڭغا مۇنازىرە كەتمەيدۇ. بەلكى ھەر قانداق ئىشنى قىلىشتا ئۇنىڭ شەرت - شارائىتىنىڭ ھەر جەھەتتىن ھازىرلانغان - ھازىرلانمىغانلىقىغا قارىلىدۇ. ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىلگىرىكىلەر قىلىپ باقمىغان پۈتۈنلەي يېڭى ئىش، ئىچكى ئۆلكىلەر، بولۇپمۇ دېڭىز ياقىسىدىكى بەزى رايونلار ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش تەدبىرلىرىنى توغرا تونۇغان، بەزى ئاساسىي شەرت - شارائىتلارنى ھازىرلىغان، شۇ ئاساستا دادىل ئىشلىگەن، «تاشنى سىلاپ يۈرۈپ دەريادىن ئۆتكەن»، شەرت - شارائىت بولمىسا ھازىرلىغان، ئەمەلىيەت داۋامىدا تەجرىبە توپلاپ، شەرت- شارائىتنى ياخشىلىغان، بىر قانچە يىلدىن كېيىن، ئىسلاھاتتا ئەمەلىي قەدەم باسقان، شەرت - شارائىتىمۇ تەدرىجىي يېتىشىپ بارغان، شۇنىڭدەك ئۇلار ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئېلىپ كەلگەن مېۋىنىڭ تەمىنى تېتىغان. ھالبۇكى بۈگۈنكى كۈندە، شىنجاڭنىڭ بەزى جەھەتتىكى ئىسلاھاتى نېمىشكە تېخىچە قەدەم باسالمايدۇ؟ دېگەن سوئال قويۇلسا، ھامان: «چېتىلىش دائىرىسى بەك چوڭ»، «شىنجاڭنىڭ ئەھۋالى مۇرەككەپ»، «شەرت - شارائىت تېخى ھازىرلانمىدى» دېگەنگە ئوخشاش جاۋابلار بېرىلىدۇ. قىسقىسى، كۈتۈپ تۇرۇش پوزىتسىيىسىدە بولىۋاتىمىز. شەرت - شارائىت تولۇق ھازىرلىنىپ، ھېچقانداق خېيىم - خەتەر قالمىغىچە كۈتۈپ تۇرىمىز. نەتىجىدە،

بەرپا قىلىشى كېرەك.

4. ھۆججەتتە بەلگىلەنگەن ۋە بەلگىلەنمىگەن مەسىلىلەر توغرىسىدا.

ئاپتونوم رايونىمىزدا ھەممىشە بەزى كارخانا، كەسپىي ئورۇنلارنىڭ باشقۇرۇش

قويۇۋېتىشىمىز، پۇرسەتنى بالدۇرراق تۇتۇشىمىز، ئىقتىسادنى تېخىمۇ جانلاندۇرۇشىمىز، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى تېخىمۇ ئازاد قىلىپ، ئىگىلىكنى تېخىمۇ گۈللەندۈرۈشىمىز كېرەك.

سايرام يېزىسى «يەر باشقۇرۇش قانۇنى» نى تەشۋىق قىلىش، ئىزچىللاشتۇرۇش ئارقىلىق ياخشى ئۈنۈمگە ئېرىشتى

باي ناھىيىسىنىڭ سايرام يېزىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، «يەر باشقۇرۇش قانۇنى» نى تەشۋىق قىلىش، ئىزچىللاشتۇرۇش ئارقىلىق كادىرلار ۋە ئاممىنىڭ تونۇشىنى ئۆستۈرۈپ، قالايمىقان يەر ئىشلىتىش شامىلىنى توسۇپ، يەردىن پايدىلىنىش ئۈنۈمىنى ئۆستۈردى.

ئىلگىرى سايرام يېزىسىدا يەر باشقۇرۇش تۈزۈملىرى مۇكەممەل بولمىغانلىقتىن، تېرىلغۇ يەرلەرنى قالايمىقان ئىشلىتىش، قانۇنسىز يەر ئىگىلەش ئەھۋاللىرى ئېغىر ئىدى. بۇ ئەھۋالنى تۈپتىن ئۆزگەرتىش ئۈچۈن، يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى يەر باشقۇرۇش خىزمىتىنى پۇختا قانات يايدۇرۇپ، يېزا، كەنت، مەھەللىلەردىن ئىبارەت ئۈچ دەرىجىلىك يەر باشقۇرۇش سىستېمىسىنى شەكىللەندۈردى. كەنت مەھەللە، ئىدارە مەكتەپ ئورۇنلىرىدىن بولۇپ، 106 كىشىنى يەر باشقۇرۇش خىزمىتىگە مەسئۇل قىلىپ، يەر باشقۇرۇشقا بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتتى. يەر باشقۇرۇش تايانچىلىرىنى تەربىيىلەشكە ئەھمىيەت بېرىپ، يەتتە قارار تەربىيىلەش كۇرسى ئېچىپ، 307 ئادەم (قېتىم) تەربىيىلىدى. شۇنىڭ بىلەن بىرۋاقىتتا، «يەر باشقۇرۇش قانۇنى»نى كەڭ تەشۋىق قىلىپ، ئاممىنىڭ تونۇشىنى ئۆستۈردى. ھەر بىر ئائىلىنىڭ يەر ئىشلىتىش ئەھۋالى ئۈستىدە ئارخىپ تۇرغۇزۇپ، قالايمىقان يەر ئىشلىتىش شامىلىنى توستى. غەيرىي يېزا ئىگىلىك قۇرۇلۇشىغا يەر ئىشلىتىشنى قاتتىق تىزگىنلىدى. سەككىز ئائىلىنىڭ ئارتۇق ئىگىلىۋېلىنغان سەككىز مودىن ئارتۇقراق يېرىنى قايتۇرۇۋالدى. يېزا ئاھالىلىرى ۋە ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە قارىتا تۇرالغۇ جاي، ھوددە يېرىنى قانۇنلۇق ئىشلىتىش گۇۋاھنامىسىنى تارقىتىپ بېرىپ، يەردىن پايدىلىنىش ئۈنۈمىنى ئاشۇردى.

ھەسەن ئابدۇۋەلى

قىسقا خەۋەرلەر

△ يوپۇرغا ناھىيە يەكشەنبە بازار يېزىلىق پوچتا - تېلېگراف پونكىتى ئادەم ئاز، ۋەزىپە ئېغىر ئەھۋالدىمۇ، مەخسۇس گۇرۇپپا تەشكىللەپ، ئىدارە مەكتەپ، كەنت مەھەللە ھەتتا ئائىلىلەرگىچە بېرىپ، 1993 - يىللىق گېزىت - ژۇرنالغا مۇشتىرى قوبۇل قىلدى.

ئوبۇلقاسىم ئەخەت

△ كەلپىن ناھىيىسى يېقىندا چوڭ يىغىن ئېچىپ گېزىت - ژۇرنالغا مۇشتىرى قوبۇل قىلىش، تارقىتىش خىزمىتىدىكى ئىلغار شەخسلەرنى مۇكاپاتلىدى. 1993- يىللىق گېزىت - ژۇرنالغا مۇشتىرى قوبۇل قىلىش خىزمىتىنى كونكرېت ئورۇنلاشتۇردى.

ئابدۇغېنى قەييۇم

△ پوسكام ناھىيىسى جايلارنىڭ 1993- يىللىق گېزىت - ژۇرنالغا مۇشتىرى قوبۇل قىلىش ئاكتىپلىقىنى ئاشۇرۇش يۈزىسىدىن، يېقىندا 1992 - يىللىق گېزىت - ژۇرنالغا مۇشتىرى قوبۇل قىلىش، تارقىتىش خىزمىتىدە كۆرۈنەرلىك نەتىجە ياراتقان پوسكام، گۈلباغ، ئايكۆل يېزىلىرىنى مۇكاپاتلىدى.

ھېببۇللا ئابدۇللا

شىنجاڭ يولۇچى توشۇش شىركىتى ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە «ئىككى ئاساس» تەربىيىسى ئېلىپ باردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئامانگۈل ھوشۇر** خەۋەر قىلىدۇ: شىنجاڭ يولۇچى توشۇش شىركىتى ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئارىسىدا «دۆلەتنىڭ ئاساسىي ئەھۋالى ۋە ئاساسىي لۇشيەنى» تەربىيىسى ئېلىپ بېرىپ، ئۇلارنىڭ تونۇشىنى ئۆستۈردى.

بۇ شىركەت بىر يىلدىن ئارتۇق ۋاقىتتىن بۇيان، «ئىككى ئاساس تەربىيىسى» بويىچە 33 قېتىم كۇرس ئېچىپ، 1358 ئىشچى- خىزمەتچىنى تەربىيىلىدى. كۇرسانتلار سىستېمىلىق كىتاب ئوقۇش ۋە دەرس ئاڭلاش ئارقىلىق، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنى ۋە دۆلىتىمىزنىڭ ھازىرقى ئەھۋالى، سوتسىيالىزم بىلەن كاپىتالىزم ئوتتۇرىسىدىكى پەرق توغرىسىدىكى تونۇشىنى چوڭقۇرلاشتۇردى ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغاندىن بۇيانقى دۆلىتىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇشىدا قولغا كەلگەن ئۇلۇغ نەتىجىلەر ئۈستىدە كەڭ كۆشادە سۆزلىشىپ، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم يولىدا داۋاملىق مېڭىش ئىشەنچىسىنى مۇستەھكەملىدى. كۇرسانتلار دەرسنى ئەستايىدىل ئاڭلاپ، ئۆزئارا ئۆگىنىپ، مۇنازىرىلىشىپ، ئۆزلىرىنىڭ ھېس قىلغانلىرىنى شىركەتنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا بىرلەشتۇرۇپ، 400 دىن كۆپرەك ئىلمىي ماقالە يېزىپ چىقتى. ھەر بىر كۇرس ئاخىرىدا ئىمتىھان ئېلىندى. ئۇلارنىڭ ئىمتىھاندىن ئۆتۈش نىسبىتى % 99 كە يەتتى.

قازاقىستان دۆلەتلىك ئۇيغۇر تىياتىر ئۆمىكى شىنجاڭنىڭ ھەر قايسى جايلىرىدا ئويۇن قويۇپ ئالقىشقا ئېرىشتى

قازاقىستان جۇمھۇرىيىتى دۆلەتلىك ئۇيغۇر تىياتىر ئۆمىكى ئاپتونوم رايونلۇق مەدەنىيەت نازارىتىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن، بۇ يىل كۈزدە شىنجاڭغا كېلىپ، جەنۇبىي شىنجاڭدىكى ھەر قايسى ۋىلايەت، ئوبلاستلا داۋە ئۈرۈمچى رايونىدا 100 مەيدانغا يېقىن ھەر خىل كومېدىيە، كونسېرت نومۇرلىرىنى كۆرسىتىپ، ئالقىشقا ئېرىشتى.

قازاقىستان دۆلەتلىك ئۇيغۇر تىياتىر ئۆمىكى تەركىبىدە قازاقىستاندا خىزمەت كۆرسەتكەن ئارتىس مۇرات ئەخمىدى ۋە قازاقىستان جۇمھۇرىيىتىنىڭ خەلق ئارتىسى، 70 ياشلىق ناخشىچى روشەنگۈل ئىلاخۇنوۋا قاتارلىق سەنئەتكارلار بار.

سۈرەتتە، ئۇيغۇر تىياتىر ئۆمىكى ئۈرۈمچى «ئىتتىپاق» تىياتىرخانىسىدا كۆرسەتكەن «تەبەسسۇم» ۋە «ياشلىق» سەنئەت كېچىلىكىدىن كۆرۈنۈشلەر.

سۈرەتلەرنى **ئۆركەش جاپپار** تارتقان

جى پېڭفېي مۇنداق دەپ كۆرسەتتى:
پېڭ دىڭكاڭنىڭ «ئاساسىي تۈزۈم ئىسلاھات لايىھەسى» جۇڭگو-ئەنگلىيە قوشما باياناتى ۋە ئىگىزلىك قانۇنغا خىلاپ

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، شياڭگاڭ، 2-نويابىر تېلېگراممىسى. جۇڭگو بىلەن ئەنگلىيىنىڭ شياڭگاڭ مەسىلىسى توغرىسىدىكى يەتتە ھۆججىتى ئېلان قىلىنغاندىن كېيىن، مۇخبىر نېگىزلىك قانۇن تۈزۈش كومىتېتىنىڭ سابىق مۇدىرى جى پېڭفېينى زىيارەت قىلدى. ئۇ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: بۇ ھۆججەتلەر شياڭگاڭ ۋالىيسى پېڭ دىڭكاڭنىڭ سىياسىي ئىشلارنى يولغا قويۇش دوكلاتىدىكى «ئاساسىي تۈزۈم ئىسلاھات لايىھەسى» جۇڭگو-ئەنگلىيە قوشما باياناتى ۋە نېگىزلىك قانۇنغا خىلاپ بولۇپلا قالماستىن، جۇڭگو بىلەن ئەنگلىيە ئىككى تەرەپ ئىلگىرى ھاسىل قىلغان كېلىشىم ۋە ئورتاق تونۇشقىمۇ خىلاپ.

جى پېڭفېي نېگىزلىك قانۇننى بۇرمىلاش يولىدىكى ھەر قانداق ئۇرۇنۇش بىھۇدە ئاۋارىچىلىق، دېدى. ئۇ ئاگاھلاندۇرۇپ ئۆز بېشىمچىلىق قىلغانلار تۇيۇق يولغا كىرىپ قالىدۇ، دېدى.

جى پېڭفېي مۇنداق دېدى: نېگىزلىك قانۇن - «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈم»نى يولغا قويۇش شياڭگاڭنىڭ ئاۋاتلىقى ۋە مۇقىملىقىنى قوغداشنىڭ ئىشەنچلىك قانۇنىي كاپالىتى. بۇ قېتىم شياڭگاڭغا بارغىنىمدا «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈم ئىقتىسادىي تەتقىقات مەركىزى» ئۆتكۈزگەن مۇھاكىمە يىغىنىدا، مۇشۇ تېما ئۈستىدە شياڭگاڭلىق كونا ۋە يېڭى دوستلار بىلەن مۇھاكىمە ئېلىپ بېرىشنى ئويلىغاندىم. بىراق شياڭگاڭ ئەنگلىيە دائىرىلىرى جۇڭگو بىلەن ئەنگلىيە ئوتتۇرىسىدا ئوچۇق-ئاشكارا تالاش-تارتىش پەيدا قىلغانلىقتىن، مۇھاكىمە يىغىنىغا رىياسەتچىلىك قىلغۇچى ئەرباب پەيت مۇۋاپىق بولمىدى، دەپ قاراپ، يىغىننى كېچىكتۈرۈشنى قارار قىلدى.

شياڭگاڭنىڭ ئىشلىرىنى پىششىق بىلىدىغان شياڭگاڭ - ئاۋمېن ئىشخانىسىنىڭ بۇ سابىق مۇدىرى ئەنگلىيە دائىرىلىرىدىن ئومۇملۇقنى مۇھىم بىلىپ، جۇڭگو بىلەن ھەمكارلىشىش يولىغا قايتىپ كېلىپ، جۇڭگو-ئەنگلىيە قوشما باياناتىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، ھەر قايسى جەھەتلەرنى نېگىزلىك قانۇن بىلەن ماسلاشتۇرۇشنى ئۈمىد قىلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: ئەگەر ھەمكارلاشماسلىق پوزىتسىيىسىدە بولۇنسا، ھەتتا قارشىلىق كۆرسىتىلسە، ئۇ شياڭگاڭنىڭ مۇقىم ۋە سىياسىي جەھەتتە ئوڭۇشلۇق ئۆتكۈزۈۋېلىنىشىغا پايدىسىز، ئۇنىڭ ئەنگلىيە ھۆكۈمىتىگىمۇ ھېچقانداق پايدىسى يوق.

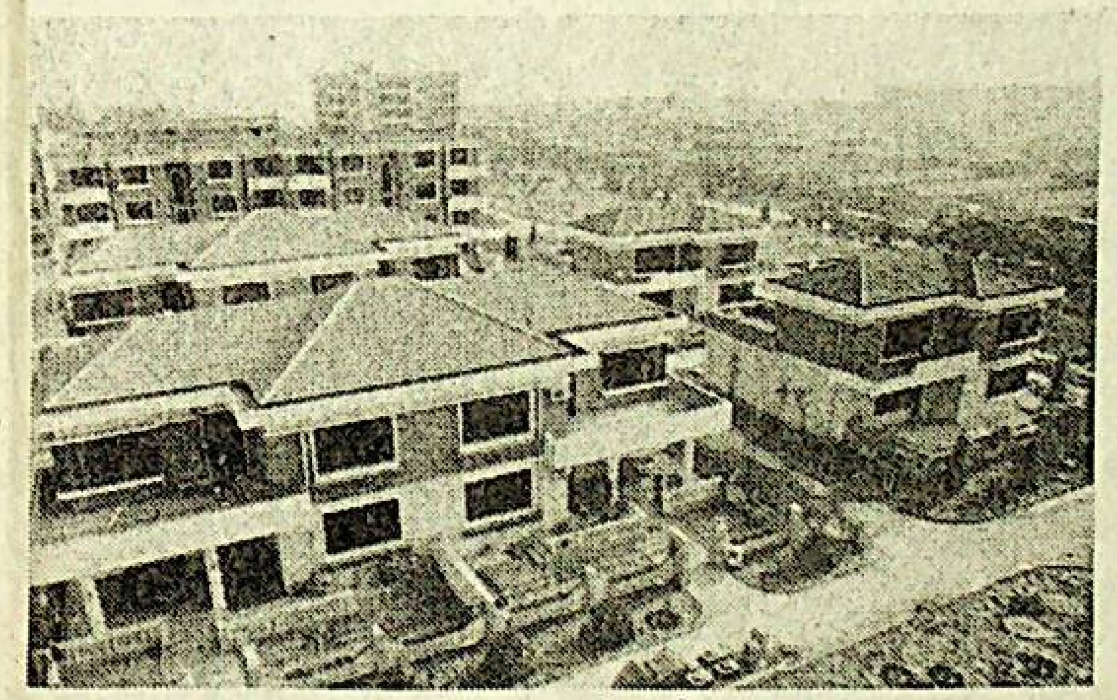

بۈگۈنكى داچيۇجۇاڭ كەنتى «سەھرادىكى شەھەر»گە ئايلاندى. ھازىر بۇ كەنتتە ھەر خىل ئۇسلۇبتىكى گۈلزارلىق شەكلىدىكى داچىدىن 100 نەچچىسى قەد كۆتۈردى. شىنخۇا ئاگېنتلىقى

****

كونا شىزاڭنىڭ يۇقىرى قاتلامدىكى ئەمەلدارى بۈگۈنكى شىزاڭنى مەدھىيىلىدى

ئىلگىرى كونا شىزاڭ يەرلىك ھۆكۈمىتىنىڭ يۇقىرى دەرىجىلىك ئەمەلدارى بولغان، ھازىرقى ئاپتونوم رايونلۇق سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى لالۇ-سېۋاڭدورجى جۇڭگونىڭ «شىزاڭنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقىنىڭ تەۋەلىكى ۋە كىشىلىك ھوقۇقى ئەھۋالى» توغرىسىدىكى ئاق تاشلىق كىتابى ئېلان قىلىنغان مەزگىلدە چىن كۆڭلىدىن تۇرغۇپ چىققان مۇنۇ سۆزلەرنى قىلدى: «ئەگەر ئوخشىتىشقا بولىدىغان بولسا، بۈگۈنكى شىزاڭ جەمئىيىتى بىلەن كونا شىزاڭ ... بىرى ... جەنەت، بىرى ...

تەرەققىياتىنىڭ ئاستا ئىكەنلىكىنى، خەلق تۇرمۇشىنىڭ نامرات، داۋالاش شارائىتىنىڭ ناھايىتى ناچارلىقىنى، يۇقۇملۇق كېسەللىكلەرنىڭ كۆپ تارقىلىدىغانلىقىنى، نوپۇسنىڭ يىلدىن يىلغا ئازىيىپ كېتىدىغانلىقىنى ئۆز كۆزۈم بىلەن كۆرگەن ئىدىم.

ماتېرىياللاردىن ئاشكارىلىنىشىچە، چىڭ سۇلالىسىنىڭ دەسلەپكى يىللىرىدىن شىزاڭ تىنچ يول ئارقىلىق ئازاد بولۇش ھارپىسىغىچە بولغان 300 يىلدا ئازگۈللارنىڭ ...

ئاشلىق ۋە چارۋا سېتىپ بېرەلەيدىغان بولدى؛ ئىلگىرى كېسەل ئازابىنى كۆپ تارتقان زاڭزۇ قېرىنداشلار ھازىر ھەقسىز داۋالىنىشتىن بەھرىمەن بولۇۋاتىدۇ. ئۇلارنىڭ سەھىيە ۋە تۇرمۇش سەۋىيىسى ئۈزلۈكسىز ياخشىلانغانلىقتىن، ئوتتۇرىچە يېشى 50 - يىللاردىكى 35 ياشتىن ھازىرقى 65 ياشقا يەتتى؛ ئىلگىرىكى ساۋاتسىز يانچىلارنىڭ پەرزەنتلىرى بۈگۈنكى كۈندە مەجبۇرىي مائارىپنى قوبۇل قىلىۋاتىدۇ، نۇرغۇن باشلار، ئوتتۇرا ... يەنە ئىچكى ئۆلكىلەرگە بېرىپ ئاشۇرۇشقا ...

ئىككى مىنىستىرلىك، بىر ئىدارە تېلېفون يىغىنى ئېچىپ،
جايلاردىن بۇ يىللىق ئاشلىق، ماي سېتىۋېلىش خىزمىتىنى پۈتۈن كۈچى بىلەن ياخشى ئىشلەشنى تەلەپ قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 2-نويابىر تېلېگراممىسى. سودا مىنىستىرلىكى، خەلق ئىشلىرى مىنىستىرلىكى، دۆلەت ئاشلىق زاپىسى ئىدارىسى بۈگۈن كەچتە بىرلىكتە مەملىكەتلىك كۈزلۈك ئاشلىق سېتىۋېلىش، ئاپەت يۈز بەرگەن رايونلاردىكىلەرنىڭ تۇرمۇشىنى ئورۇنلاشتۇرۇش توغرىسىدا تېلېفون يىغىنى ئۆتكۈزدى.

سودا مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى، دۆلەت ئاشلىق زاپىسى ئىدارىسىنىڭ باشلىقى بەي مېيچىڭ تېلېفون يىغىنىدا مۇنداق دېدى: بۇ يىل ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشى ئوتتۇراھال بولغان بىر يىل بولدى، ئومۇمىي مەھسۇلات ئۆتكەن يىلدىكىدىن سەل كەملىدى، ئۇنىڭ ئىچىدە يازلىق ئاشلىق بىلەن چىلگە شال مەھسۇلاتى ئېشىپ، كۈزلۈك ئاشلىقنىڭ مەھسۇلاتى كېمىيىپ كەتتى. ياغلىق زىرائەتلەرمۇ ئاپەتكە ئۇچرىغانلىقتىن، مەھسۇلاتى ئۆتكەن يىلدىكىدىن ئازىيىپ كەتتى. ئالدىنقى باسقۇچتىكى سېتىۋېلىش خىزمىتىدە ساقلانغان ئاساسىي مەسىلە مەبلەغ كەم، ئامبار يېتىشمىدى. ئاساسلىق ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىدىغان بەزى رايونلاردا ئاشلىق سېتىش تەس بولۇش مەسىلىسى ساقلانغانلىقتىن، دېھقانلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئاكتىپلىقىغا تەسىر يەتتى.

بەي مېيچىڭ مۇنداق دېدى: گوۋۇيۈەندىكى رەھبىرىي يولداشلار يېقىندا پۈتۈن كۈچ بىلەن ئاتلىنىپ، بۇ يىللىق كۈزلۈك ئاشلىق، ياغلىق دان سېتىۋېلىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش توغرىسىدا يوليورۇق بەردى. مەبلەغ مەسىلىسىنى چوقۇم ياخشى ھەل قىلىش كېرەك، باشقا تارماقلار ئاشلىق، ياغلىق دان سېتىۋېلىش مەبلىغى جەھەتتە يول قويۇشى كېرەك. ئاشلىق تارماقلىرى خىزمەتلەرنى پائال ياخشى ئىشلەپ، دېھقانلارنىڭ ساتىدىغان ئاشلىقىنى سېتىۋېلىشى لازىم، سېتىۋالماسلىققا ھەرگىز يول قويۇلمايدۇ. سېتىۋېلىشقا مەبلەغ بولمىسا، يەرلىك ھۆكۈمەت بىلەن بانكا مەسئۇل بولىدۇ؛ مەبلەغ بار تۇرۇقلۇق سېتىۋالمىسا ئاشلىق تارماقلىرى سۈرۈشتە قىلىنىدۇ. بەي مېيچىڭ مۇنداق دېدى: جايلار گوۋۇيۈەندىكى رەھبىرىي يولداشلارنىڭ يوليورۇقىنىڭ روھىغا ئاساسەن، ھەر جەھەتتىكى كۈچلەرنى سەپەرۋەرلىككە كەلتۈرۈپ، سېتىۋېلىش ۋەزىپىسىنى ئىمكانىيەتنىڭ بارىچە ئورۇنداپ، دېھقانلارنىڭ غەم-ئەندىشىسىنى تۈگىتىشى لازىم.

بەي مېيچىڭ مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: ئاشلىق، ياغلىق داننى بىخەتەر ساقلاش خىزمىتىنى داۋاملىق كۈچەيتىش لازىم. ھەر دەرىجىلىك ئاشلىق تارماقلىرىنىڭ مەسئۇل رەھبەرلىرى كونكرېت مەسئۇل بولۇپ، ئاشلىقنى بىخەتەر ساقلاش مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى چىڭ ئورنىتىپ، ئاشلىق كۆپلەپ سېسىپ كېتىدىغان ھادىسىنىڭ يۈز بېرىشىگە ھەرگىز يول قويماسلىقى كېرەك.

خەلق ئىشلىرى مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى دوجسەيراڭ مۇنداق دېدى: بۇ يىل بىر قىسىم جايلاردا ئېغىر تەبىئىي ئاپەت يۈز بەردى، بولۇپمۇ قۇرغاقچىلىق ئاپىتىگە ئۇچرىغان كۆلەم چوڭ، قۇرغاقچىلىقنىڭ داۋاملىشىش ۋاقتى ئۇزۇن بولدى. ئۇ، جايلاردىكى خەلق ئىشلىرى تارماقلىرىدىن ئاشلىق، دېھقانچىلىق، ستاتىستىكا قاتارلىق ئالاقىدار تارماقلار بىلەن بىرلىشىپ، ئاپەت ئەھۋالىنى ئەستايىدىل ئېنىقلاپ، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشقا ئاجرىتىلغان پۇل ۋە ئاشلىقنى ھەققىي ياخشى ئىشلىتىپ، ئاپەتكە ئۇچرىغانلارنىڭ تاماق مەسىلىسىنى ياخشى ھەل قىلىشنى، ئېغىر ئاپەتكە ئۇچرىغان رايون ۋە ئائىلىلەرنى نۇقتىلىق قۇتقۇزۇشنى، تەڭ تەقسىماتچىلىق قىلماسلىقنى تەلەپ قىلدى.

ooooooooooooooooooooooooooooooooo

ئېلىمىزدىكى ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرى 2 مىليوندىن ئېشىپ كەتتى

ۋەتىنىمىزنىڭ چېگرا رايونلىرىدىكى پارتىيە، ھۆكۈمەت، ئىقتىساد، پەن - تېخنىكا، مەدەنىيەت، مائارىپ، سەھىيە قاتارلىق ھەر قايسى ساھەلەردە ھازىر 2 مىليون 190 مىڭ نەپەر ئاز سانلىق مىللەت كادىر ئىشلىمەكتە. ئۇلارنىڭ ئىچىدە 40 ياشتىن تۆۋەنلىرى 40 پىرسەنتنى ئىگىلەيدۇ. ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنىڭ پۈتۈن مەملىكەتتىكى كادىرلار ئىچىدە ئىگىلىگەن نىسبىتى 1978 - يىلدىكى 4.8 % تىن 6.2 % كە يەتتى. ھازىر مەملىكەت بويىچە مۇئاۋىن ھاكىم ۋە باشقارما دەرىجىلىكتىن يۇقىرى ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرى 45 مىڭغا، مۇئاۋىن نازارەت (ئىدارە) دەرىجىلىكتىن يۇقىرى ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرى 3000 دىن كۆپرەككە يەتتى. پارتىيە، ھۆكۈمەتنىڭ ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك ئورنىغا ئۆستۈرۈلگەن بۇ ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرى مىللىي رايونلارنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشنىڭ

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، جايلار ئاز سانلىق مىللەت كەسپىي تېخنىكا ئىختىساس ئىگىلىرىنى تەربىيىلەشكە ئالاھىدە ئەھمىيەت بەرگەنلىكتىن، ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنىڭ قوشۇن قۇرۇلمىسىدا خۇشاللىنارلىق ئۆزگىرىش بولماقتا. 1990-يىلىنىڭ ئاخىرىغا قەدەر ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ ھەر خىل كەسپىي - تېخنىك خادىملىرى 1 مىليون 400 مىڭغا يېتىپ، ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرى ئومۇمىي سانىنىڭ 64 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى. ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ كەسپىي - تېخنىك خادىملىرى پۈتۈن مەملىكەتتىكى كەسپىي-تېخنىك خادىملىرىنىڭ 5.7 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى. ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ كەسپىي - تېخنىكا كادىرلىرى چېگرا رايوننى گۈللەندۈرۈشتىكى تايانچ كۈچلەرنىڭ بىرى بولۇپ قالدى.

مەسئۇل بولىدۇ ھەم رەھبەرلىكنىڭ مەسئۇلىيىتى باشلامچىلىرى بولۇپ قالىدۇ. (شىنخۇا ئاگېنتلىقى)

دوزاق.»

لالۇ سەيۋاڭدۇجىنى شىزاڭدىكى ئاجايىپ - غارايىپ ئادەم دەپ ئېيتىشقا بولىدۇ. بۇنىڭدىن 40 يىل ئىلگىرى ئۇ ياش ۋاقتىدىلا كېشا (ئىلگىرىكى شىزاڭنىڭ يەرلىك ھۆكۈمىتىدىكى) تۆت چوڭ كېلۇڭ (ۋەزىر)نىڭ بىرى ئىدى. جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسىنىڭ شىزاڭغا كىرىشتىكى «چاڭدۇ ئۇرۇشى»نى توساشتىن ئىلگىرى، ئۇ ئارمىيە بىلەن ھۆكۈمەتنىڭ باش مەسئۇلى، شىزاڭ ئارمىيىسىدىكى «قاتتىق قوللۇق» شەخسلەرنىڭ بىرى ئىدى. 1959 - يىلى شىزاڭدىكى بىر ئوچۇم يۇقىرى قاتلام بۆلگۈنچى ئۇنسۇرلار قوراللىق توپىلاڭ قوزغىغاندا، ئۇ قوزغىلاڭچىلار قوشۇنىنىڭ سىلىگى بولغان ئىدى. نەچچە ئون يىلدىن كېيىن بۈگۈنكى كۈندە لالۇ پۈتۈنلەي ئۆزگەردى. ئۇ ھازىر مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ ئەزاسى، شىزاڭ ئاپتونوم رايونلۇق سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى بولۇپ، يېڭى جۇڭگو ۋە شىزاڭنىڭ قۇرۇلۇشى، تەرەققىياتى ئۈچۈن جان كۆيدۈرۈپ ئىشلىمەكتە.

لالو ئىككى 40 يىلنى بېشىدىن كەچۈردى. ئۇ مۇنداق دېدى: «مەن تىنچ يول ئارقىلىق ئازاد بولۇشتىن ئىلگىرىكى شىزاڭنىڭ ئىنتايىن نامرات، قالاق ئىكەنلىكىنى، تۈرلۈك ئىشلارنىڭ

نوپۇسى يېرىمىدىن كۆپ ئازىيىپ كەتكەن، 1 مىليون 200 مىڭ كۋادرات كىلومېتر زېمىندا ئاران 1 مىليون نوپۇس ياشايتتى. % 90تىن ئارتۇق يانچى ۋە قۇللار يىل بويى ئۇچىسى ئىلىغۇدەك كېيىم، قورسىقى تويغۇدەك ئاش - نان كۆرمەي ئۆتكەن، ئۇلارنىڭ ئون پىرسەنتى يىل بويى تىلەمچىلىك بىلەن جان باققان.

لالۇ تەسىرلىنىپ مۇنداق دېدى: شىزاڭ تىنچ يول بىلەن ئازاد بولغان 40 يىلدىن بۇيان، ئىلگىرىكى «سۆزلىيەلەيدىغان سايمانلار» (يانچىلار) ھەقىقىي ئەركىنلىككە ئېرىشتى. ئىلگىرى تويغىدەك تاماق يېيەلمەي تىلەمچىلىك بىلەن جان باققان دېھقان، چارۋىچىلار بۈگۈنكى كۈندە ئەركىن تېرىقچىلىق ۋە چارۋىچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىۋاتىدۇ. ئۇلارنىڭ كېيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق. ئۇلار دۆلەتكە ئېشىنچە

ئەۋەتلىدى، ساۋاتسىزلىق نىسبىتى ئىلگىرىكى % 95 تىن كۆپرەكتىن % 45كە چۈشتى، ئاشلىق مەھسۇلات مىقدارى 1952 - يىلدىكى 300 مىليون جىڭدىن ھازىر 1 مىليارد 100 مىليون جىڭغا يېتىپ، تۆت ھەسسە كۆپەيدى؛ سانائەت يوقلۇقتىن بارلىققا كەلدى ھەم دەسلەپكى كۆلەمگە ئىگە بولدى.

لالۇ ئۆتكەن 40 يىلدا ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ياشايدىغان ئەمگەكچى بولۇپلا قالماستىن، يەنە ئاپتونوم رايوننىڭ يۇقىرى قاتلام ئەمەلدارى بولۇپ، ھاكىمىيەت ئىشلىرىغا قاتناشتى. ھەم ھاكىمىيەت ئىشلىرىنى مۇھاكىمە قىلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: «مەن يېڭى ۋە كونا ئىككى شىزاڭنى كۆردۈم، مەن تارىخنىڭ گۇۋاھچىسى. مەن ئەسلىمە يېزىپ، تارىخنى خاتىرىلەپ، ياشلارغا كونا شىزاڭنىڭ ھەقىقىي قىياپىتىنى چۈشەندۈرىمەن.»

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى)

قىسقا خەۋەرلەر

△ جۇڭگو يېزا ئىگىلىك بانكىسى خەلقئارا پۇل مۇئامىلىسى كەسپىنى راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن، كەسپىي مۇختەسساس ئىگىلىرىنى پائال يېتىشتۈردى، بۇ يىلدىن بۇيان، بۇ بانكا ئىلگىرى-كېيىن بولۇپ، كۆپ خىل شەكىل ئارقىلىق 20 نەچچە كەسىپ بويىچە 130 دىن ئارتۇق مۇختەسساس ئىگىسىنى يېتىشتۈردى.

△ مەملىكىتىمىز بويىچە قۇرۇلۇش كۆلىمى ھەممىدىن چوڭ ھېسابلىنىدىغان زامانىۋى ئالتۇن كېنى - سەندۇڭ سەنشەنداۋ ئالتۇن كېنى يېقىندا دۆلەتنىڭ تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشىدىن ئۆتتى.

△ گەنسۇ ئۆلكىسىنىڭ جىڭيۈەن ناھىيىسى ئۆرۈك مەھسۇلاتلىرىنى ئىشلەپچىقىرىش ۋە سېتىش مىقدارى ھەمدە مەھسۇلات تۈرى جەھەتتە مەملىكەت بويىچە ئالدىنقى ئورۇنغا ئۆتتى. ھازىر بۇ ناھىيىنىڭ 20 دىن ئارتۇق سېستېملاشتۇرۇلغان ئەلا سۈپەتلىك ئۆرۈك مەھسۇلاتى 26 ئۆلكە، شەھەر، ئاپتونوم رايوندا سېتىلماقتا. ھازىر جىڭيۈەن ناھىيىسى ئېلىمىز بويىچە ئۆرۈك مەھسۇلاتلىرىنى ئىشلەپچىقىرىش، سېتىش مەركىزى بولۇپ قالدى.

△ دېڭىز ئارمىيىسى ئاۋىئاتسىيە يىراقتىن ئۆلچەش ئۇچقۇچىلار قىسمى كۆپ قېتىم شىنجاڭ ۋە شىزاڭغا بېرىپ، يىراقتىن ئۆلچەپ، دۆلەت زېمىنى بايلىقىنى تەكشۈرۈپ، بۇ ئىككى ئاپتونوم رايوننىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىغا تۆھپە قوشتى.

△ 4000 دىن ئارتۇق شياڭگاڭلىق 11-ئاينىڭ 1-كۈنى ئىچكى ئۆلكىلەرنىڭ «ئۈمىد قۇرۇلۇشى»نى قوللاش ئۈچۈن ئۇيۇشتۇرۇلغان پىيادە يۈرۈپ پۇل توپلاش پائالىيىتىگە قاتناشتى. شياڭگاڭ ئىشچىلار ئۇيۇشمىلىرى بىرلەشمىسى ۋە شياڭگاڭ مائارىپ خىزمەتچىلىرى بىرلىشىپ قوزغىغان «ئۈمىد قۇرۇلۇشىنى/يولغا قويۇپ، مەكتەپكە قايتىپ مائارىپقا ياردەم بېرىش پىلانى» 5-ئايدا باشلانغاندىن بۇيان، بىر يۈرۈش پائالىيەتلەر ئۇيۇشتۇرۇلدى. ئۇ شياڭگاڭ ئاھالىلىرىنىڭ قىزغىن قوللىشىغا ئېرىشتى، توپلانغان پۇل 7 مىليون 500 مىڭ يۈەن شياڭگاڭ پۇلىدىن ئاشتى.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى)

گوۋۇيۈەن يېڭكودا ئىقتىسادىي- تېخنىكا تەرەققىيات رايونى تەسىس قىلىشنى تەستىقلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، شېنياڭ، 29 - ئۆكتەبر خەۋىرى. گوۋۇيۈەن يېقىندا يېڭكودا ئىقتىسادىي - تېخنىكا تەرەققىيات رايونى تەسىس قىلىشنى تەستىقلىدى.

يېڭكو ئىقتىسادىي - تېخنىكا تەرەققىيات رايونى لياۋنىڭنىڭ يېڭكو بۈيۈچۈەن دېگەن جايىغا جايلاشقان بولۇپ، يېڭكو شەھىرىگە 45 كىلومېتر كېلىدۇ، شىمالىي تەرىپى يېڭكونىڭ يېڭى دېڭىز پورتىغا تۇتىشىدۇ، شەرقىي تەرىپى شىڭياڭنىڭ تېز سۈرئەتلىك تاشيولى بىلەن تۇتىشىدۇ. كۆلىمى 56 مىڭ كۋادرات كىلومېتر.

يېزا ئىگىلىك مىنىستىرلىكى جايلارنىڭ يېڭى پەن-تېخنىكا نەتىجىسى - فىڭشۇسۇنى ئىشلىتىشنى تەشەببۇس قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 2-نويابىر تېلېگراممىسى. يېزا ئىگىلىك مىنىستىرلىكى مەملىكەتلىك دېھقانچىلىق تېخنىكىلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش باش پونكىتى يېقىندا بېيجىڭدا ئۆلكە كۆرستىپ ئومۇملاشتۇرۇش يىغىنى ئېچىپ، جايلاردىكى دېھقانلارنىڭ «فىڭشۇسۇ» ناملىق يېڭى تىپتىكى ئۆسۈملۈكلەرنىڭ ئۆسۈشىنى تەڭشەش دورىسىنى ئىشلىتىشنى تەشەببۇس قىلدى. جايلارنىڭ سىناق قىلىش ئەھۋالىدىن قارىغاندا، بۇ خىل دورا زىرائەتلەرنىڭ بىرلىك مەھسۇلات مىقدارىنى زور دەرىجىدە ئۆستۈرىدىكەن، ئۆسۈملۈكنىڭ سۈپىتىنى ياخشىلايدىكەن. ئۇنىڭغا سېلىنغان مەبلەغ بىلەن ئۇنىڭدىن ئېلىنغان ھوسۇلنىڭ نىسبىتى 1:10- 50 كە يېتىدىكەن.

مەملىكەتلىك دېھقانچىلىق تېخنىكىسىنى ئومۇملاشتۇرۇش باش پونكىتى قاتارلىق ئورۇنلارنىڭ ھەمكارلىشىشى ئارقىسىدا خۇنەن، سىچۈەن، بېيجىڭ، سەندۇڭ، جياڭسۇ قاتارلىق 25 ئۆلكە، شەھەر، ئاپتونوم رايوندا فىڭشۇسۇنى تەجرىبە قىلىش سىناق نۇقتىسىدىن 1000 دىن كۆپرەكى قۇرۇلدى، 20 نەچچە خىل زىرائەتكە بۇ خىل دورىنى سىناق قىلىش ئارقىلىق، ئۇنىڭ مەھسۇلاتنى ئاشۇرۇش ئونۇمىنىڭ گەۋدىلىك ئىكەنلىكى ئىسپاتلاندى. فىڭشۇسۇ ئىشلىتىلگەندىن كېيىن، ئادەتتىكى شال، بۇغداي قاتارلىق ئاشلىق زىرائەتلىرىنىڭ مەھسۇلاتى بەش پىرسەنتتىن 15 پىرسەنتكىچە ئاشىدىكەن؛ پاختا، سوقا پۇرچاق، قىزىلچا، قىچا قاتارلىق ئىقتىسادىي زىرائەتلەرنىڭ مەھسۇلاتى ئون پىرسەنتتىن 15 پىرسەنتكىچە ئاشىدىكەن؛ مېۋە- چېۋە، كۆكتات مەھسۇلاتى ئون پىرسەنتتىن 20 پىرسەنتكىچە ئاشىدىكەن.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى تەشۋىقات سىستېمىسى بويىچە 14 - قۇرۇلتاي ھۆججەتلىرىنى ئۆگىنىش كۇرسى ئاچتى

(بېشى 1 - بەتتە)

تەشۋىقات، ئىدىيە سېپىدىكىلەر ياخشى ئىشلەشكە تېگىشلىك چوڭ ئىش. نەزەرىيە، گېزىت، رادىئو، تېلېۋىزىيە، مەدەنىيەت، نەشرىيات قاتارلىق تارماقلاردىكى مەسئۇل يولداشلار 14 - قۇرۇلتاينىڭ روھىنى تەشۋىق قىلىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، جامائەت پىكرىنى توغرا يېتەكلەپ، 14 - قۇرۇلتاينىڭ روھىنى ھەممە ئائىلىلەرگە يەتكۈزۈپ، كىشىلەر قەلبىگە چوڭقۇر سىڭدۈرىدىغانلىقىنى بىلدۈردى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىش تەلىپىگە ئاساسەن، ئۆز ئورۇنلىرىنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىن ئىبارەت بۇ مەركەز ئۈچۈن قانداق خىزمەت قىلىش، تەشۋىقات، ئىدىيە سېپىدىكى ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، تەشۋىقات، مەدەنىيەت ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلىتىش قاتارلىق جەھەتلەردە دەسلەپكى تەسەۋۋۇرلىرىنى ئوتتۇرىغا قويدى.

كۆپچىلىك بىردەك مۇنداق دېيىشتى: سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا، سوتسىيالىستىك مەدەنىيەت ئىشلىرىنى گۈللەندۈرۈش ۋە راۋاجلاندۇرۇشقا، خەلق ئاممىسىنىڭ ئاكتىپلىقىنى تولۇق قوزغاشقا پايدىلىقلا بولسا، ئىدىيىنى ئازاد قىلىپ، دادىل سىناق قىلىپ، دادىل ئىشلەپ، تەشۋىقات، ئىدىيە خىزمىتىدە يېڭى ۋەزىيەت يارىتىش لازىم.

(ليۇ سۇگشاڭ)

(بېشى 1 - بەتتە)

مۇھىم تۆھپىسىنى، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشنىڭ ئاساسىي مەزمۇنىنى، شۇنداقلا سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىشتىن ئىبارەت ستراتېگىيىلىك نىشاننى ئەمەلگە ئاشۇرۇشتىن ئىبارەت مۇھىم نۇقتىنى پۇختا ئىگىلىشىمىز كېرەك.

ئۇ مۇنداق دېدى: ئۆگىنىش ئارقىلىق ئىدىيىمىزنى يەنىمۇ ئازاد قىلىپ، تونۇشىمىزنى يېگىلاپ، ۋاقتى ئۆتكەن ۋە ئەمەلىيەتكە سىغمايدىغان قاراشنى چۆرۈپ تاشلاپ، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەپ، ئۆز جايىمىزنىڭ ئەھۋالىغا يارىشا ئىش قىلىپ، ھەممىدە ئەمەلىيەتنى ئاساس قىلىشىمىز كېرەك. پەقەت شۇنداق قىلغاندىلا سوتسىيالىزمنىڭ ئەۋزەللىكىنى دادىل تەشۋىق قىلالايمىز. 14 - قۇرۇلتاينىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇشتا ياخشى ئىجتىمائىي مۇھىت بولۇش كېرەك. ئەگەر تىنچ، ئىتتىپاق بولغان ياخشى مۇھىت بولمىسا، ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىش قۇرۇق گەپ بولۇپ قالىدۇ. بىز نۆۋەتتىكى تىنچ، ئىتتىپاق بولغان ياخشى ۋەزىيەتنى داۋاملىق قەدىرلەپ، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتى ئۈچۈن ئاكتىپ خىزمەت ئىشلىشىمىز كېرەك.

ئۈرۈمچى رايونىنىڭ ھاۋارايى: كۈندۈزى ھاۋا بۇلۇتلۇق بولۇپ، كېيىن ئازراق قار ياغىدۇ، كېچىدە ئوتتۇرا ھال قار ياغىدۇ، تېمپېراتۇرا 6°C – 3°C بولىدۇ. بەش بال ئەتراپىدا غەربىي شىمال شامىلى چىقىدۇ.

شىنجاڭ گېزىتى

新 疆 日 报
(维文)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش
نومۇرى: CN 65 — 0002 /Z
(ۋەكالەت نومۇرى: 1— 57)
«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (بۇ سان 6 بەت)

1992 - يىل
نويابىر
7
شەنبە

يۇرۇشلەشكەن ئىسلاھاتنى مۇكەممەللەشتۈرۈش لازىم

— «نىزام» نى ئۆگىنىپ ئىزچىللاشتۇرۇش توغرىسىدا (6)

«نىزام» نى ئىزچىللاشتۇرۇش، ئەمەلىيلەشتۈرۈش، كارخانىنىڭ ئىگىلىك باشقۇرۇش مېخانىزمىنى ئۆزگەرتىش دۆلىتىمىزنىڭ ئىقتىسادىي ئىسلاھاتنى ھەر تەرەپلىمە چوڭقۇر راۋاجلاندۇرىدىغان ئۇلۇغ سىستېما قۇرۇلۇشى. ئۇنىڭ چېتىلىش دائىرىسى ناھايىتى كەڭ، ھەل قىلىشقا تېگىشلىك مەسىلىلىرى ناھايىتى كۆپ بولغانلىقتىن، قىيىن ئۆتكەللەرگە دۇچ كېلىشتىن ساقلىنىش تەس. بۇ قورغانغا ھۇجۇم قىلىش جېڭىنى ياخشى ئېلىپ بېرىش ئۈچۈن، مىسلىسىز دەرىجىدە ئىسلاھات ئېلىپ بارىدىغان ھەر قايسى تەرەپلەرنىڭ ھەمكارلىششى، ماسلىششىغا توغرا كېلىدۇ.

يۇرۇشلەشكەن ئىسلاھاتنى مۇكەممەللەشتۈرۈش كارخانىنىڭ ئىگىلىك باشقۇرۇش مېخانىزمىنى ئۆزگەرتىش بىلەن زىچ باغلانغان ھالقا.

«نىزام» ئېلان قىلىنىشتىن ئىلگىرى بەزى كارخانىلار ئىگىلىك باشقۇرۇش مېخانىزمىنى ئۆزگەرتىش ئىسلاھاتىنى باشلاپ كەتكەن. مەسىلەن: ئالدىنقى بىر مەزگىلدە كارخانىلارنىڭ «تۆمۈر تاۋاق، تۆمۈر ئورۇندۇق، تۆمۈر ئىش ھەققى» نى بۇزۇپ تاشلىغانلىقى باشقۇرۇش مېخانىزمىنى ئۆزگەرتىشنىڭ مۇھىم قەدەم - باسقۇچى. بۇ نەتىجىگە سەل قاراشقا بولمايدۇ. بىراق دۇچ كەلگەن قىيىنچىلىق ۋە قارشىلىق كۈچى ئاز بولمىدى. پاكىتلار ئۆز خىل تۈزۈم ئىسلاھاتىنى كارخانىلارلا ئۈستىگە ئېلىپ كېتەلمەيدىغانلىقىنى، يۇرۇشلەشكەن ئىسلاھات تەدبىرلىرىنى تۈزۈپ چىقىپ مۇكەممەلرەك ئىجتىمائىي كاپالەت سىستېمىسى قۇرۇپ چىقىش لازىملىقىنى، ناھايىتى كۆپ جەھەتلەردە جەمئىيەتنىكى ھەر قايسى تەرەپلەر زور كۈچ بىلەن ياردەم بەرگەندىلا مۇۋەپپەقىيەتكە ئېرىشكىلى بولىدىغانلىقىنى ئىسپاتلىدى.

«نىزام» نى ئىزچىللاشتۇرۇش، كارخانىلارنىڭ ئىگىلىك باشقۇرۇش مېخانىزمىنى ئۆزگەرتىش كارخانىلارنىڭلا ئىشىدەك، باشقا ساھەلەر بىلەن ئالاقىسى يوقتەك كۆرۈنىدۇ. بۇنداق چۈشەنچە خاتا، ئەمگەك، كادىرلار تارماقلىرى زور كۈچ بىلەن ھەمكارلاشمىسا، كارخانىلارنىڭ ئۈچ خىل تۈزۈم ئىسلاھاتىنى ئېلىپ بېرىشى قىيىن بولىدۇ؛ مالىيە، باج، پۇل مۇئامىلە، باھا، ماددىي ئەشيا، سودا، تاشقى سودا، سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش قاتارلىق تارماقلار زور كۈچ بىلەن ھەمكارلاشمىسا كارخانىلارنىڭ 14 تۈرلۈك ھوقۇقىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشى قىيىن بولىدۇ؛ ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى بازىرى، ئەمگەك مۇلازىمەت بازىرى پۇل مۇئامىلە بازىرى، تېخنىكا بازىرى، ئۇچۇر بازىرى، بولمىسا ۋە كارخانىلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ھوقۇقىنى ئۆتۈنۈش بازىرى يېتىلدۈرۈلمىسە ھەم مۇكەممەللەشتۈرۈلمىسە كارخانىلار بازارغا يۈزلىنىشكە ئامالسىز قالىدۇ؛ ھۆكۈمەت زور كۈچ بىلەن قوللىمىسا «نىزام»نى ئىزچىللاشتۇرۇش قۇرۇق گەپ بولۇپ قالىدۇ.

ئونىۋېرسال يۇرۇشلەشكەن ئىسلاھاتنى ئىگىلىك باشقۇرۇش مېخانىزمىنى ئۆزگەرتىش ئىسلاھاتى بىلەن تەڭ قەدەمدە ئېلىپ بېرىش لازىم. بۇ، «نىزام» نى ئىزچىللاشتۇرۇش، ئەمەلىيلەشتۈرۈشتە كەم بولسا بولمايدىغان شەرت.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ياڭ شاڭكۇن، لى پېڭ مولداۋىيە زۇڭتۇڭى بىلەن كۆرۈشتى ھەم سۆھبەت ئۆتكۈزدى

رەئىس ياڭ شاڭكۇن مۇراسىم ئۆتكۈزۈپ سېنگور زۇڭتۇڭنى قارشى ئالدى.
شىنخۇا ئاگېنتلىقى مۇخبىرى لى شىڭەن فوتوسى
(فوتو تېلېگراف)

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 6 - نويابىر تېلېگراممىسى. دۆلەت رەئىسى ياڭ شاڭكۇن بۈگۈن بۇ يەردە مولداۋىيە جۇمھۇرىيىتىنىڭ زۇڭتۇڭى مىلچا سېنگور ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى بىلەن كۆرۈشكەندە مۇنداق دېدى: جۇڭگو مولداۋىيە بىلەن بولغان مۇناسىۋەتكە ئەھمىيەت بېرىدۇ. جۇڭگو ھۆكۈمىتى مولداۋىيە ھۆكۈمىتىنىڭ ئۆز دۆلىتىنىڭ مۇستەقىللىكىنى قوغداش ۋە ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش يولىدا كۆرسەتكەن تىرىشچانلىقىغا باشتىن - ئاياغقىچە كۆڭۈل بۆلۈپ ھەم قوللاپ كەلدى.

ياڭ شاڭكۇن مۇنداق دېدى: «بىز تىنچلىقتا بىللە تۇرۇشنىڭ بەش پرىنسىپى ئاساسىدا مولداۋىيە جۇمھۇرىيىتى بىلەن ھەرقايسى ساھەلەردىكى دوستلۇق - ھەمكارلىق مۇناسىۋەتنى يەنىمۇ راۋاجلاندۇرۇشنى خالايمىز.»

سېنگور زۇڭتۇڭ رەئىس ياڭ شاڭكۇننىڭ تەكلىپىگە بىنائەن تۈنۈگۈن كەچتە بېيجىڭغا كېلىپ، جۇڭگودىكى رەسمىي زىيارىتىنى باشلىغانىدى. بۈگۈن چۈشتىن ئىلگىرى ياڭ شاڭكۇن «خەلق» سارىيىنىڭ مەركىزىي زالىدا مۇراسىم ئۆتكۈزۈپ، سېنگور ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرىنى قىزغىن قارشى ئالدى.

ياڭ شاڭكۇن مۇنداق دېدى: سېنگور زۇڭتۇڭ دۆلەت باشلىقى سۈپىتىدە تۇنجى قېتىم ئاسىياغا ھەم ئالدى بىلەن جۇڭگوغا زىيارەتكە كەلدى. بۇ مولداۋىيە ھۆكۈمىتىنىڭ جۇڭگو - مولداۋىيە مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىۋاتقانلىقىنى چۈشەندۈرىدۇ. ئىشىنىمەنكى، زۇڭتۇڭنىڭ بۇ قېتىمقى زىيارىتى ئارقىلىق ئىككى دۆلەتنىڭ مۇناسىۋىتىدە جەزمەن يېپ - يېڭى ۋەزىيەت بارلىققا كېلىدۇ.

ياڭ شاڭكۇن جۇڭگونىڭ ئىچكى ئەھۋالى ئۈستىدە توختىلىپ مۇنداق دېدى: جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ مەملىكەتلىك 14 - قۇرۇلتىيى يېقىندا ئېچىلدى، بىز 14 - قۇرۇلتايدا بەلگىلەنگەن نىشان ۋە پروگراممىغا ئاساسەن داۋاملىق جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇۋاتىمىز ھەم دۇنيا ئەللىرى بىلەن بولغان ئۆزئارا مەنپەئەت يەتكۈزىدىغان دوستلۇق - ھەمكارلىقنى چوڭقۇرلاشتۇرۇۋاتىمىز ۋە [illegible]

ناھايىتى ياخشى نەتىجىگە ئېرىشىدىغانلىقىغا ئىشىنىدىغانلىقىنى بىلدۈردى. ئۇ مولداۋىيە جۇڭگو بىلەن بولغان مۇناسىۋەتكە ئەھمىيەت بېرىدۇ. جۇڭگونىڭ ئىقتىسادىي ئىسلاھاتىغا ناھايىتى قىزىقىدۇ ھەم ئۇنىڭدىن مۇۋەپپەقىيەتلىك تەجرىبىلەرنى قوبۇل قىلىشنى ئۈمىد قىلىدۇ، دېدى.

كەچتە ياڭ شاڭكۇن دىياۋيۇتەي دۆلەت مېھمانخانىسىدا سېنگور زۇڭتۇڭ ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى شەرىپىگە قارشى ئېلىش زىياپىتى ئۆتكۈزدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 6 - نويابىر [illegible]

* * *

شىنجاڭ ئاۋىئاتسىيە شىركىتى يىللىق ئىشلەپچىقىرىش پىلانىنى مۇددەتتىن بۇرۇن ئورۇنداپ بولدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز لوخەنۋۇ خەۋەر قىلىدۇ. شىنجاڭ ئاۋىئاتسىيە شىركىتى پايدىلىق يۈرۈشتىنى چىڭ تۇتۇپ، ترانسپورت خىزمىتىنى تىرىشىپ ياخشى ئىشلەپ، ترانسپورت ئومۇمىي ئوبوروت مىقدارى، يولۇچىلار ترانسپورت [illegible] مۇددەتتىن بىر پەسىل ئىلگىرى ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى، 1 - ئايدىن 9 - ئايغىچە ئۆتكەن يىلنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىسى بىلەن سېلىشتۇرغاندا ئايرىم - ئايرىم ھالدا 54.22%، 49.54%، 49.5% ئاشۇردى. [illegible]

شىنجاڭ دېھقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيىسى پەن تەتقىقات نەتىجىلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇپ، 600 مىليون يۈەن پايدا ياراتتى

شىنجاڭ دېھقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيىسى پەن تەتقىقات نەتىجىلىرىنى ۋىلايەت، ئوبلاستىكى 21 ناھىيە، شەھەرگە ھەر خىل پەن تەتقىقات نەتىجىلىرىنى [illegible]

ئوبوروت مىقدارى، يولۇچىلار ترانسپورت مىقدارى، يۈك، پوچتا ترانسپورت مىقدارى جەھەتتە يىللىق ئىشلەپچىقىرىش پىلانىنى

٪54.22، ٪49.54، ٪49.5 ئاشۇردى، پايدا ئۆتكەن يىلىنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن ٪32 ئاشتى.

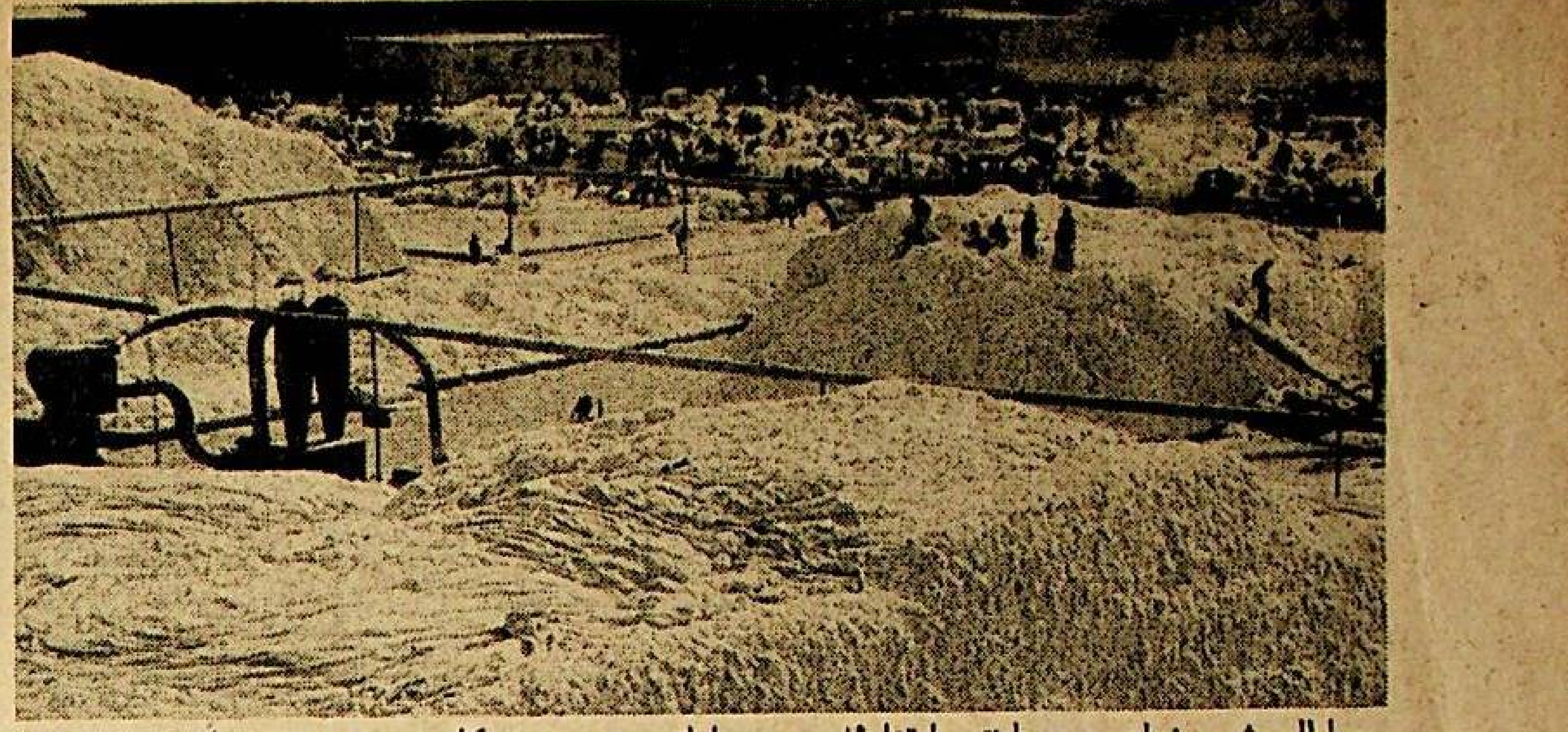

مارالبېشى ناھىيىسى پاختىچىلىقتا ئۈچ دەرىجىلىك پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى تەربىيىلەش تورىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، يېڭى تېخنىكىنى ئومۇملاشتۇرۇشنى كۈچەيتىپ، ئىلمىي باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، دېھقانچىلىققا سېلىنىدىغان مەبلەغنى كۆپەيتىپ، مەملىكەت بويىچە «سۈپەتلىك پاختا ئىشلەپچىقىرىدىغان ئىلغار ناھىيە» دېگەن شەرەپلىك نامنى ئېلىشتىن تارتىپ ئاخىر ساقلاپ كەلمەكتە.

ئۆز مۇخبىرىمىز غەيرەت مەتمىن فوتوسى

شىنجاڭ دېھقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيىسى پەن تەتقىقات نەتىجىلىرىنى ئىشلەپچىقىرىش كۈچىگە ئايلاندۇرۇشقا ئېتىبار بېرىپ، بەش ۋىلايەت، ئوبلاستىكى 21 ناھىيە، شەھەردە ئومۇملاشتۇرۇپ، ئۈچ يىلدا 600 مىليون يۈەندىن ئارتۇق ئىقتىسادىي پايدا ياراتتى.

يېقىنقى يىللاردا شىنجاڭ دېھقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيىسى ئاپتونوم رايونىمىزدا قانات يايدۇرۇلغان پەن - تېخنىكا ئارقىلىق يېزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈش، پەن - تېخنىكا ئارقىلىق نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش، يېزا ئىگىلىكىنى ئومۇميۈزلۈك راۋاجلاندۇرۇشنى چۆرىدە-گەن ھالدا ھەر يىلى 120 نەچچە پەن-تېخنىكا خادىمىنى خوتەن، قەشقەر، قۇمۇل، ئىلى، سانجى قاتارلىق بەش ۋىلايەت، ئوبلاستىكى 21 ناھىيە، شەھەرگە ھەر خىل پەن تەتقىقات نەتىجىلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش ۋە دېھقانچىلىق زىرائەتلىرىدىن مول ھوسۇل ئېلىش بويىچە ئۆلگە كۆرسىتىشكە ئەۋەتتى، بۇنىڭ بىلەن پەن تەتقىقات نەتىجىلىرىنى قوللىنىش نىسبىتى ئەسلىدىكى ٪25 - ٪30 تىن ٪61 - ٪63 كە يەتتى.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى)

زىيارىتى ئۆتكۈزدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 6 - نويابىر تېلېگراممىسى. گوۋيۇەننىڭ زۇڭلىسى لى پېڭ بۈگۈن چۈشتىن كېيىن دىيارىمىزدا دۆلەت مېھمانخانىسىدا مولداۋىيە زۇڭتۇڭى مىلچا سىنگور بىلەن سۆھبەت ئۆتكۈزدى. ئىككى تەرەپ مۇناسىۋەتنى ۋە ئورتاق كۆڭۈل بۆلىدىغان خەلقئارا ۋە رايون مەسىلىلىرى ئۈستىدە پىكىر ئالماشتۇردى.

... ھەمكارلىقنى جۇڭگولاشتۇرۇۋاتىمىز ۋە كېڭەيتىۋاتىمىز.

سىنگور زۇڭتۇڭ جۇڭگونىڭ ئاسىيا بويىچە بىرىنچى بولۇپ مولداۋىيىنىڭ مۇستەقىللىقىنى ئېتىراپ قىلغانلىقىغا ھەم مولداۋىيىدە باش ئەلچىخانا قۇرغانلىقىغا رەھمەت ئېيتتى. سىنگور مولداۋىيە - جۇڭگو دۆلەتلىرىنىڭ ئىقتىساد - سودا قاتارلىق ساھەلەردىكى ھەمكارلىقىنى كۈچەيتىشنى ئۈمىد قىلدى ھەم بۇ ھەمكارلىقنىڭ

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ئاپتونوم رايون بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن تۇنجى قېتىملىق نوپۇس ۋە پىلانلىق تۇغۇت ئاساسىي بىلىملىرى تەربىيىسى نەق مەيدان يىغىنىدا مۇنداق دەپ ئوتتۇرىغا قويۇلدى:

ئىككى - ئۈچ يىلغىچە نوپۇس ۋە پىلانلىق تۇغۇت ئاساسىي بىلىملىرىنى ئومۇملاشتۇرۇپ بولۇشنى تىرىشىپ قولغا كەلتۈرەيلى

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئارزۇگۈل ماموت** خەۋەر قىلدى: «ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ شەھەر - يېزىلىرىدا، بولۇپمۇ يېزا، قىشلاقلاردا نوپۇس ۋە پىلانلىق تۇغۇت ئاساسىي بىلىملىرى تەربىيىسىنى زور كۈچ بىلەن قانات يايدۇرۇپ، ئىككى - ئۈچ يىلغىچە نوپۇس ۋە پىلانلىق تۇغۇت ئاساسىي بىلىملىرىنى ئومۇملاشتۇرۇپ بولۇشنى تىرىشىپ قولغا كەلتۈرەيلى!» بۇ چاقىرىقنى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى ماۋدىخۇا 11 - ئاينىڭ 3 - كۈنى ئاپتونوم رايون بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن تۇنجى قېتىملىق«نوپۇس ۋە پىلانلىق تۇغۇت ئاساسىي بىلىملىرى تەربىيىسى نەق مەيدان يىغىنى» دا ئوتتۇرىغا قويدى.

ئۇ مۇنداق دېدى: نوپۇس ۋە پىلانلىق تۇغۇت ئاساسىي بىلىملىرى تەربىيىسى ئېلىپ بېرىشتىن مەقسەت: تۇغۇت يېشىدىكى ئاممىنى تەربىيىلەشنى ئوبيېكتى قىلىپ، ئوخشىمايدىغان ياش قورام ۋە ئوخشىمايدىغان نىكاھ، تۇغۇت ئەھۋالىدىكىلەرنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا ئاساسەن، كۆپ قاتلام، كۆپ خىل يول، كۆپ خىل شەكىللەر ئارقىلىق پىلانلىق ھالدا نوپۇس نەزەرىيىسى بىلىملىرى، پىلانلىق تۇغۇت سىياسەتلىرى ۋە پىلانلىق تۇغۇت پەننىي بىلىملىرى تەربىيىسى ئېلىپ بېرىپ، ئاممىنىڭ نىكاھ، تۇغۇت قارىشىنى تەدرىجىي ئۆزگەرتىپ، پىلانلىق تۇغۇت سىياسەتلىرىگە بولغان چۈشەنچىسىنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ ۋە چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، ئۇلارنىڭ پىلانلىق تۇغۇتنى يولغا قويۇش ئاڭلىقلىقىنى يەنىمۇ ئۆستۈرۈشتىن ئىبارەت. بۇ، پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىدىكى زور بىر ئىسلاھات.

ئۇ يەنە مۇنداق دېدى: پىلانلىق تۇغۇت ئاساسىي بىلىم تەربىيىسى ئاپتونوم رايونىمىزدا كېچىكىپ باشلانغان بولسىمۇ، بۇ تەربىيىنى قانات يايدۇرغان جايلاردا كۆرۈنەرلىك ئۈنۈم ھاسىل قىلىندى. يەنى ئاممىنىڭ نىكاھ، تۇغۇت قارىشى ئۆزگىرىپ، ئۇلارنىڭ پىلانلىق تۇغۇتنى يولغا قويۇش ئاڭلىقلىقى ئۆستى. كېچىكىپ نىكاھلىنىش، كېچىكىپ پەرزەنتلىك بولۇش، ئاز تۇغۇش، سۈپەتلىك تۇغۇش ئاممىنىڭ ئاڭلىق تەلپىگە ئايلاندى.

بۇ نوپۇس ۋە پىلانلىق تۇغۇت ئاساسىي بىلىملىرى تەربىيىسى ئېلىپ بېرىشنىڭ ھەقىقەتەن ئۈنۈملۈك چارە ئىكەنلىكىنى، ئۇنى پۈتۈن ئاپتونوم رايونغا كېڭەيتىشنىڭ زۆرۈرلۈكىنى ئىسپاتلىدى.

ئۇ تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: نوپۇس ۋە پىلانلىق تۇغۇت تەشۋىقات خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەشنىڭ مۇھىم تەرىپى، شۇنداقلا پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىنى يېڭى بىر سەۋىيىگە كۆتۈرۈشنىڭ مۇھىم ھالقىسى. نوپۇس ۋە پىلانلىق تۇغۇت تەربىيىسى ئېلىپ بېرىشتا، ئاممىدا جىنسى فىزئولوگىيىلىك پەننىي بىلىملەرنىڭ كەمچىل بولۇشىدىن ئىبارەت ئەمەلىي ئەھۋالنى چىقىش قىلىش، تەربىيە ئارقىلىق كەڭ ئاممىغا پەننىي بىلىملەرنى ئىگىلىتىش ئاساسىدا، ئۇلارنىڭ تۇغۇت قارىشىنى ئۆزگەرتىپ، ئەنئەنىۋى قاراشنىڭ ئاسارىتىدىن قۇتۇلدۇرۇپ، پىلانلىق تۇغۇت سىياسىتى، تەدبىرلىرىنى ئەتراپلىق ئىگىلەش دەرىجىسى ۋە ئۇنى ئاڭلىق قوبۇل قىلىش ئىقتىدارىنى يۇقىرى كۆتۈرۈش كېرەك. دېھقان - چارۋىچىلار نوپۇس ۋە پىلانلىق تۇغۇت پەننىي بىلىملىرىگە ئەڭ ئېھتىياجلىق. شۇڭا نوپۇس ۋە پىلانلىق تۇغۇت ئاساسىي بىلىملىرى تەربىيىسىنى قانات يايدۇرۇشتا يېزا، قىشلاقلارنى مۇھىم نۇقتا قىلىپ، ئۇنى كەنت، مەھەللە، ئائىلەرگىچە سىڭدۈرۈشنى ئىشقا ئاشۇرۇش كېرەك.

ئۇ ئاخىرىدا مۇنداق دېدى: نوپۇس ۋە ئاساسىي بىلىم تەربىيىسى ئومۇمىي خەلق خاراكتېرلىك پائالىيەت بولغاچقا، ئۇ ھەممە ئورۇنغا، ھەممە ساھەگە چېتىلىدۇ. ئۇنى ياڭغۇز پىلانلىق تۇغۇت [illegible] تايىنىپ ئۈنۈملۈك قانات يايدۇرغىلى بولمايدۇ. شۇڭا ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورۇنلىرى بۇ خىزمەتنى مۇھىم ئىشلار قاتارىدا تۇتۇشى، ھەر بىر شەخس بۇ خىزمەتكە يۇكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىشى، جايلار ۋە ئورۇنلار بۇ خىزمەتنى ھەر جەھەتتىن قوللىشى لازىم. مەركەزنىڭ «پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، نوپۇسنىڭ ئېشىشىنى قاتتىق تىزگىنلەش توغرىسىدىكى قارار» ىغا ئاساسەن، ئىككى - ئۈچ يىلغىچە نوپۇس ۋە پىلانلىق تۇغۇت ئاساسىي بىلىملىرىنى ئومۇملاشتۇرۇپ بولۇشنى تىرىشىپ قولغا كەلتۈرۈشىمىز لازىم.

ئاپتونوم رايونلۇق تاشقى ئىقتىساد - سودا كومىتېتى 14 - قۇرۇلتاي روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇش ئۈچۈن ئالتە چوڭ ئىشنى ياخشى ئىشلەشنى ئوتتۇرىغا قويدى

ئۆز مۇخبىرىمىز جاڭ جيايىن خەۋەر قىلدى: ئاپتونوم رايونلۇق تاشقى ئىقتىساد - سودا كومىتېتى پارتىيە 14 - قۇرۇلتىيىنىڭ روھىنى ئۆگىنىش، ئىزچىللاشتۇرۇش داۋامىدا «ئۈچكە زىچ بىرلەشتۈرۈش»، يەنى ئىدىيىنى ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۈرۈپ، كۆز قاراشنى ئۆزگەرتىش، ئىدىيىنى ئازاد قىلىش جەھەتتە كۈچ چىقىرىش؛ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىش ئەمەلىيىتىگە زىچ بىرلەشتۈرۈپ، فۇنكسىيىسىنى ئۆزگەرتىش، مۇلازىمەتنى كۈچەيتىش ئۈستىدە باش قاتۇرۇش، خىزمەت ئەمەلىيىتىگە زىچ بىرلەشتۈرۈپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تاشقى ئىقتىساد - سودا خىزمىتىنى قىسقا ۋاقىت ئىچىدە يېڭى پەللىگە يەتكۈزۈشتە چىڭ تۇردى.

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى تاشقى سودا كارخانىلىرىدا ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش كېيىنرەك، رىقابەت كۈچلۈك بولمىغاچقا، نۇرغۇن كارخانا زىيان تارتقانىدى. تاشقى ئىقتىساد - سودا كومىتېتى پارتگۇرۇپپىسى 14 - قۇرۇلتاينىڭ تاشقى سودا تۈزۈلمە ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش توغرىسىدىكى بىر قاتار باياناتلىرىنى ئەمەلىيەتكە زىچ بىرلەشتۈرۈپ ئۆگىنىپ، بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسى، خەلقئارا سودا ئۆلچىمىگە ماس كېلىدىغان يېڭىچە تاشقى سودا تۈزۈلمىسى بەرپا قىلىش مەسىلىسىنى ئەستايىدىل مۇھاكىمە قىلدى. ئۇلار ئىقتىسادىي تۈزۈلمىنى ئۆزگەرتىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى تېزلىتىش ئۈچۈن چوڭ ئىش، ئەمەلىي ئىش قىلىشقا بەل باغلىدى. ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، تاشقى ئىقتىساد - سودا كومىتېتىنىڭ مۇدىرى لى دوڭخۈي مۇنداق ئالتە چوڭ ئىشنى تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: بىرىنچىدىن، تاشقى سودا بازارىنى پائال يېتىشتۈرۈپ ۋە ئېچىپ، خەلقئارا چوڭ يولنى ئۇزارتىپ، قەدىمكى يىپەك يولىنىڭ ھەيۋەتلىك قىياپىتىنى تىكلەش كېرەك؛ ئىككىنچىدىن، «ئۈرۈمچى كېڭەش يىغىنى» دا كېلىشكەن تۈرلەرنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى چىڭ تۇتۇپ، توختامنىڭ ئىجرا قىلىنىش نىسبىتىنى يۇقىرى كۆتۈرۈپ، قىسقا ۋاقىت ئىچىدە ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى بىلەن ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى شەكىللەندۈرۈش كېرەك؛ ئۈچىنچىدىن، كېلەر يىلى ئۆتكۈزۈلىدىغان «ئۈرۈمچى كېڭەش يىغىنى» نىڭ تەييارلىقىنى ئالدىنئالا ياخشى ئىشلەش كېرەك؛ تۆتىنچىدىن، تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش، ياخشى تەييارلىق قىلىش ئاساسىدا ئېچىۋېتىلگەن رايونلارنىڭ دائىرىسىنى يەنىمۇ كېڭەيتىشنى قولغا كەلتۈرۈش كېرەك؛ بەشىنچىدىن، تاشقى سودا تۈزۈلمىسى ۋە تاشقى سودا كارخانا ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش كېرەك؛ ئالتىنچىدىن، ھۆكۈمەت فۇنكسىيىسىنى ئۆزگەرتىپ، تاشقى سودا كارخانىلىرى ئۈچۈن ياخشى مۇلازىمەتچى بولۇپ، ئۇلار ئۈچۈن خىزمەت قىلىپ، تېخىمۇ كۆپ كارخانىنىڭ بازارغا يۈزلىنىشىگە ياردەم بېرىپ، سودىنى كۆپ مەنبەئەلەشتۈرۈش، كۆپ قاتلاملىق، كۆپ يوللۇق، كۆپ شەكىللىك تاشقى سودىنى قانات يايدۇرۇپ، تاشقى ئىقتىساد - سودىنى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىنىڭ ئۇچقاندەك راۋاجلىنىشىغا تۈرتكە بولىدىغان تايانچ كەسىپكە ئايلاندۇرۇش كېرەك.

جۇڭگو بىلەن ئەنگلىيىنىڭ شياڭگاڭ مەسىلىسىگە ئالاقىدار يەتتە ھۆججىتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 28- ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. شياڭگاڭ ۋالىسى پېڭ دىڭكاڭ 10- ئاينىڭ 7- كۈنى ئېلان قىلغان ھاكىمىيەت يۈرگۈزۈش دوكلاتىنىڭ «ئاساسىي قانۇننى تۈزۈش لايىھىسى» قىسمىدا شياڭگاڭنىڭ ھازىرقى سىياسىي تۈزۈلمىسىگە ئۆز ئالدىغا چوڭ ئۆزگەرتىش كىرگۈزۈپ، جۇڭگو - ئەنگلىيە قوشما ئاخباراتىنىڭ روھىغا خىلاپلىق قىلدى. بۇ شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونى ئىگىزلىك قانۇنىدىكى ئالاقىدار بەلگىلىمىلەرگە ئۇيغۇن ئەمەس، شۇنداقلا جۇڭگو بىلەن ئەنگلىيىنىڭ دىپلوماتىك يوللار ئارقىلىق كېڭىشىپ ھاسىل قىلغان چۈشىنىشىدىنمۇ چەتلەپ كەتتى. جامائەتچىلىكنىڭ جۇڭگو بىلەن ئەنگلىيىنىڭ شياڭگاڭنىڭ سىياسىي تۈزۈلمىسىنىڭ تەرەققىياتى بىلەن شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىنىڭ ئىگىزلىك قانۇنىنى ماسلاشتۇرۇش توغرىسىدا چۈشىنىش ھاسىل قىلغانلىقىغا دائىر ئەھۋاللارنى ۋە ھەقىقىي ئەھۋالنى چۈشەندۈرۈش ئۈچۈن ئالاقىدار تارماقلىرىمىز بۈگۈن جۇڭگو بىلەن ئەنگلىيىنىڭ بۇ مەسىلە ئۈستىدە كېڭەشكەنلىكىگە دائىر يەتتە ھۆججەتنى ئېلان قىلدى.

ھۆججەت (1): ئەنگلىيە دىپلوماتىيە ۋەزىرى دوۋگىلاس خۇردنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرىمىز چيەن چىچېنگە يازغان خېتى

شياڭگاڭ ۋالىسى ئۆزىنىڭ ئۆتكەن ھەپتىدە بېيجىڭدا زىيارەتتە بولغان ئەھۋاللارنى دوكلات قىلدى. مېنىڭچە، بۇ زىيارەت ئىنتايىن مۇھىم، چۈنكى ئۇ ئىككى تەرەپنىڭ بىر بىرىنىڭ كۆز قارىشىنى، بولۇپمۇ سىياسىي تەرەققىياتقا ئالاقىدار مەسىلىلەردىكى چۈشىنىشىنى كۈچەيتتى. شۇنىڭدىن كېيىن جۇڭگو دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكى ئەنگلىيە ئەلچىخانىسىغا يەنىمۇ ئىلگىرىلەپ تەكلىپ سۇندى. ئېلون تانناد تۆرە كەسپداشلىرىڭىزغا مېنىڭ بۇ تەكلىپلەردىكى ئىجابىي روھنى قوۋۋەتلەيدىغانلىقىمنى ئېيتىپتۇ. مېنىڭچە، بۇ تەكلىپلەر جۇڭگو تەرەپ ئىلگىرى ئوتتۇرىغا قويغان تەكلىپلەرگە قارىغاندا، يەنە بىر قەدەم ئالغا باسقان. ئېلون تۆرە يەنە سىزگە مۇمكىن بولسا مېنىڭ 1997- يىلدىن ئىلگىرىكى ۋە كېيىنكى سىياسىي تۈزۈلمىنىڭ تەرەققىيات مەسىلىسى ئۈستىدە چۈشىنىش ھاسىل قىلىشنى ئۈمىد قىلىدىغانلىقىمنى ئېيتىپتۇ. مەن بۇ نۇقتىنى سىزگە ئېنىق سۆزلەپ ئۆتۈشنى خالايمەن.

مەن سىزنىڭ 1991- يىلى بىۋاستە سايلىنىدىغان پارلامېنت ئەزالىرىنىڭ سانىنى 15 تە چەكلىسەك، ئالماشتۇرۇش شەرتى سۈپىتىدە 1997- يىلى 60 كىشىلىك قانۇن چىقىرىش ئاپپاراتىدىكى 20 (ئۈچتىن بىر قىسمى) ئورۇننى بىۋاستە سايلام ئارقىلىق ۋۇجۇتقا كەلتۈرۈشكە يول قويساڭلار، بۇنىڭدىن كېيىن 1999- يىلى بىۋاستە سايلىنىدىغان پارلامېنت ئورۇن نىسپىتى % 40كە كۆپەيتسەك، 203 ... يىلىدا

ئاينىڭ 15- كۈنى بىز تەرەپكە بەرگەن تەكلىپى بىلەن ماھىيەت جەھەتتە چوڭ پەرقى يوق، ئۇنىڭدا پەقەت 1991- يىلىدىكى باشلىنىش نۇقتىسى سەل- پەل يۇقىرىلىغان، جۇڭگو تەرەپنىڭ تەكلىپىدىكى 1999- يىلىدىكى ئورۇن سانىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ۋاقتى 1997- يىلىغا سۈرۈلگەن. لېكىن مېنىڭچە بۇ كىچىككىنە ئۆزگىرىش شياڭگاڭنىڭ قوللىشىنى قولغا كەلتۈرۈش ئەنگلىيىنىڭ ھازىردىن باشلاپ 1997- يىلىغىچە شياڭگاڭنى باشقۇرۇش ئىقتىدارىنىڭ ئاجىزلىشىپ كەتمەسلىكىگە كاپالەتلىك قىلىش جەھەتتە ئاچقۇچلۇق رول ئوينايدۇ.

ئەگەر سىلەر ئىگىزلىك قانۇنىنىڭ چوڭ سايلام ئۆمىكى تەسىس قىلىش ئىشىدا بەلگىلىمە چىقىرىشنى ھەم سايلام ئۆمىكىنىڭ تەشكىل قىلىنىشىنى ئورۇنلاشتۇرۇشنى ئۇچۇق ھەم كونكرېت ۋەكىللىك خاراكتېرگە ئىگە قىلىشنى ئۈمىد قىلساڭلار، ئۇنداقتا بىزمۇ ئىككى تەرەپنىڭ كېڭىشىش ئارقىلىق 1995- يىلى سايلام ئۆمىكى قۇرۇپ چىقىشنى، شۇ يىلى چوڭ سايلام ئۆمىكىگە سايلانغانلار ئىگىزلىك قانۇندا بەلگىلەنگەن تەلەپكە ئۇيغۇن كەلسە، شۇنىڭدىن كېيىن ئۇلارنىڭ 1- نۆۋەتلىك ئالاھىدە مەمۇرىي رايونلۇق قانۇن چىقىرىش ئورگىنىنىڭ ئەزاسى بولۇپ قېلىشىنى ئۈمىد قىلىمىز.

ئىگىزلىك قانۇنىنىڭ 2- لايىھىسىدىكى بەلگىلىمىگە ئاساسەن 1995- يىلى قانۇن چىقىرىش ئورگىنىنىڭ باشقا ئەزالىرىمۇ 1- نۆۋەتلىك ئالاھىدە مەمۇرىي رايون قانۇن چىقىرىش ئورگىنىنىڭ ئەزاسى بولىدۇ. شۇنىڭ بىلەن بىللە مەن يەنە شۇنداق ھېسابلايمەنكى، ئەگەر ئىگىزلىك قانۇندىكى سىياسىي تۈزۈلمىگە ئالاقىدار ماددىلارنى شياڭگاڭدا قوللاشقا ئېرىشتۈرمەكچى بولساق، ئادەتكە ئايلانغان ئۇسۇل بويىچە سايلام ئېلىپ بېرىش كېرەك، بۇ نۇقتا ئىنتايىن مۇھىم، بىزگە زۆرۈر بولغىنى قانۇن چىقىرىش ئورگىنىنىڭ ئومۇمىي گەۋدىسىنىڭ ئىزچىللىقىغا كاپالەتلىك قىلىشتىن ئىبارەت.

مەن بىزنىڭ مۇشۇ مۇھىم مەسىلىدە كېلىشىم ھاسىل قىلىشىمىزنى بەك ئۈمىد قىلىمەن. بۇنداق قىلىش شياڭگاڭنىڭ سىياسىي مۇقىملىقىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىشتا مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە. مۇنداق قىلىش بىزنىڭ سىلەر بىلەن بىرلىكتە ھەمكارلىشىپ ماسلاشتۇرۇش ۋە ئۇڭۇشلۇق ئۆتۈشكە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىدىغان سىياسىي تۈزۈلمىنى ئورنىتىشىمىزغا ئىمكانىيەت بېرىدۇ. ئەگەر بىز مۇشۇ مەسىلىدە كېلىشىم ھاسىل قىلالىساق بۇ مېنىڭ بېيجىڭدا زىيارەتتە بولۇپ، ئورتاق كۆڭۈل بۆلىدىغان مەسىلىلەر ئۈستىدە سىلەر بىلەن مۇزاكىرىلىشىشىمگە ھەمدە ئەنگلىيە باش ۋەزىرىنىڭ باش شۇجى جياڭ زېمىنغا ئەۋەتكەن خېتىدە ئوتتۇرىغا قويۇلغان جۇڭگو - ئەنگلىيە مۇناسىۋىتىنى ياخشىلاش توغرىسىدىكى تەسەۋۋۇرنى ئويلىشىپ كۆرۈشۈمگە ئىمكانىيەت يارىتىپ بېرىدۇ.

ھۆججەت (2): دىپلوماتىيە مىنىستىرىمىز چيەن چىچېننىڭ شياڭگاڭ قانۇن چىقىرىش ئاپپاراتىنى بىۋاستە سايلاش مەسىلىسى توغرىسىدا ئەنگلىيە دىپلوماتىيە ۋەزىرىگە يازغان

ھۆججەت (3): ئەنگلىيە دىپلوماتىيە ۋەزىرىنىڭ ئەنگلىيە باش ئەلچىسى ئارقىلىق دىپلوماتىيە مىنىستىرىمىز چيەن چىچېنگە تاپشۇرغان خېتى

1990- يىل 1- ئاينىڭ 31- كۈنى چۈشتىن كېيىن ئەنگلىيىنىڭ باش ئەلچىسى تانناد دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىمىزنىڭ شياڭگاڭ - ئاۋمېن ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى چىن زىيىڭ بىلەن كۆرۈشۈپ، ئۇنىڭدىن ئەنگلىيە دىپلوماتىيە ۋەزىرى خۇردنىڭ تۆۋەندىكى خېتىنى دىپلوماتىيە مىنىستىرىمىز چيەن چىچېنگە يەتكۈزۈپ قويۇشنى ئۆتۈندى. سىزنىڭ 1- ئاينىڭ 20- كۈنىدىكى خېتىڭىزگە رەھمەت، مەن ئۇنى تەپسىلىي تەتقىق قىلدىم. مەن سىزنىڭ قارىشىڭىزغا يەنى ئىككى تەرەپ شياڭگاڭنىڭ گۈللىنىشى ۋە مۇقىملىقىنى ئەلا بىلىدىغان ھەمدە ئۆز-ئارا چۈشىنىش ۋە ئۆز-ئارا يول قويۇش روھى بويىچە ئىش قىلىدىغانلا بولسا، ئىختىلاپلارنى ھەل قىلغىلى بولىدۇ، دېگەن قارىشىڭىزغا تامامەن قوشۇلىمەن.

مەن 1997- يىلىدىن ئىلگىرىكى ۋە ئۇنىڭدىن كېيىنكى شياڭگاڭغا ئەڭ مۇۋاپىق كېلىدىغان سىياسىي قۇرۇلما ئۈستىدە سىز بىلەن بالدۇرراق چۈشىنىش ھاسىل قىلىشنى سەمىمىي ئۈمىد قىلىمەن. سىزنىڭ بىز كۆڭۈل بۆلىدىغان مەسىلىلەرگە جاۋاب بېرىش ئۈچۈن تىرىشچانلىق كۆرسەتكىنىڭىز ئۈچۈن رەھمەت ئېيتىمەن.

جاۋابىڭىزنى تاپشۇرۇپ ئالغاندىن كېيىن مەن چوڭقۇر ئويلاندىم. مەن تاپشۇرۇپ ئالغان شياڭگاڭنىڭ گۇاڭجۇدا چاقىرىلغان ئىگىزلىك قانۇن تەييارلاش كومىتېتى سىياسىي تۈزۈلمە مەخسۇس گۇرۇپپىسىنىڭ تەكلىپ لايىھىسى توغرىسىدىكى ئىنكاس ھەققىدىكى دوكلاتىنىمۇ تەپسىلىي تەتقىق قىلدىم.

مېنىڭچە ماڭا ئايان بولغىنىدەك ئىگىزلىك قانۇن تەييارلاش كومىتېتى مەخسۇس تېما گۇرۇپپا يىغىنى نەتىجىسىنىڭ شياڭگاڭدا ھەقىقىي ئۈمىدسىزلىك پەيدا قىلغانلىقى جۇڭگو تەرەپكىمۇ ئايان، ئەقىلگە مۇۋاپىق، ئورتاق تونۇش ھاسىل قىلىش يولىدا تىرىشىپ كېلىۋاتقان شياڭگاڭدىكى مۆتىدىل زاتلار ئىنتايىن كۈچلۈك ئىنكاس قايتۇرۇۋاتىدۇ. شۇڭا بىز مۇشۇنداق ئەھۋالدا ناھايىتى چوڭ ئۆزگەرتىش كىرگۈزمىسەك «ئىگىزلىك قانۇن» دىكى سىياسىي تۈزۈلمىگە ئالاقىدار ماددىلار شياڭگاڭدىكى مەسئۇلىيەتچان جامائەتچىلىكنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشەلمەيدىغاندەك تۇرىدۇ. بۇنداق ھەلەت ھۆكۈمەتلىرىمىز ئۈچۈن ئېيتقاندا ئېغىر سىياسىي مەسىلە بولۇپ قالىدۇ. «ئىگىزلىك قانۇن» شياڭگاڭلىقلارنىڭ ئۆزلىرىنىڭ كەلگۈسىنى قانداق تونۇشىغا چوڭ تەسىر كۆرسىتىدۇ. مۇشۇ نۇقتىدىن ئېيتقاندا، سىياسىي تۈزۈلمە توغرىسىدىكى ماددىلار ئىنتايىن مۇھىم. ئەگەر بۇ ماددىلار كەڭ دائىرىدە تەنقىدكە ئۇچرىسا، ئۇ ھالدا مەملىكەت ئىچى - سىرتىدىكى مەبلەغ سالغۇچىلارنىڭ ئىشەنچىسىگە پەيدا قىلىدىغان ئاقىۋەت ئېغىر بولىدۇ.

مەن 1- ئاينىڭ 18- كۈنىدىكى خېتىمدە ئارىمىزدىكى ئاساسىي

چىقىرىش ئىدارىسى توغرىسىدىكى ئاقىلانە كۆز قاراشنى قوبۇل قىلىش ئىقتىدارى مەن ئوتتۇرىغا قويغان ئاۋاز بېرىشنىڭ ۋە باشقا ئورۇنلاشتۇرۇشنىڭ ئېغىر تەسىرىگە ئۇچرايدۇ. شۇڭا مەن سىزنىڭ بۇ نۇقتىغا ئەستايىدىل كۆڭۈل بۆلۈشىڭىزنى ئۈمىد قىلىمەن. مەن سىزگە يەنە بىر قېتىم ۋەدە بېرىشنى خالايمەنكى، ئامال قىلىپ قوشما ئاخبارات بويىچە 1997- يىلى ئۇڭۇشلۇق ئۆتۈشكە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش ئەنگلىيە ھۆكۈمىتىنىڭ ئارزۇسى. بىز «ئىگىزلىك قانۇن» ئېلان قىلىنغاندا ئۇنى ئۇچۇق قوللىماقچى ھەم شياڭگاڭلىقلارنى ئۇنى قوللاش ۋە ئۇنىڭغا ئىشىنىشكە قايىل قىلماقچى بولۇۋاتىمىز. لېكىن شۇنى ئېيتماي بولمايدۇكى، ئەگەر سىياسىي تۈزۈلمىگە ئالاقىدار ماددىلار ئۆزگەرتىلمىسە ئۇ ھالدا مەمۇرىي، قانۇن چىقىرىش ئىدارىلىرى ئىستىپا بېرىدۇ. ئۇلار دەل بىز شياڭگاڭنىڭ ئىناۋەتلىك ھۆكۈمىتىنى ساقلاپ قېلىشتا تايىنىدىغان كىشىلەر، 1991- يىللىق سايلام توغرىسىدا زۆرۈر قانۇن چىقىرىش مەسىلىسىنى مۇزاكىرە قىلىش ۋە ماقۇللاشتا بىز قانۇن چىقىرىش ئىدارىسىنىڭ ھەمكارلىقىغا ئېرىشەلمەي قېلىشىمىز مۇمكىن. بۇنداق ئەھۋالدا شياڭگاڭ ئەنگلىيىنىڭ مەمۇرىي باشقۇرۇشىدا بولىدىغان كەلگۈسىدىكى بىر نەچچە يىلدا ئەنگلىيە ھۆكۈمىتىنىڭ شياڭگاڭنىڭ گۈللىنىشى ۋە مۇقىملىقىنى ساقلاش ئىقتىدارى ئېغىر بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرايدۇ.

بىز بۇ قىيىنچىلىقلارنى ھەل قىلىشتا ئۆز-ئارا ھەمكارلىشىشىمىز كېرەك. بۇ ئىنتايىن مۇھىم. ئىگىزلىك قانۇن تەييارلاش كومىتېتى 2- ئاينىڭ 12- كۈنى ئومۇمىي يىغىن ئاچقىچە بىزگە كۆپ ۋاقىت قالمىغانلىقى ماڭا ناھايىتى ئايان. شۇڭا مەن بۇ مەسىلىلەرنى تەپسىلىي مۇزاكىرە قىلىش ئۈچۈن ئۆزەمنىڭ يۇقىرى دەرىجىلىك بىر ئەمەلدارىم مەيروبىن ئەپەندىنى بېيجىڭغا ئەۋەتىشنى خالايمەن. 2 - ئاينىڭ 5- كۈنىدىن كېيىنكى ھەپتىدە، ئۇنىڭدىنمۇ بالدۇرراق بولسۇن دەپ قارساڭلا، ئۇ بېيجىڭغا يىغىنغا بېرىشقا ھەر ۋاقىت تەييار.

ھۆججەت (4): دىپلوماتىيە مىنىستىرىمىز چيەن چىچېننىڭ شياڭگاڭنىڭ سىياسىي تۈزۈلمىسى توغرىسىدا ئەنگلىيە دىپلوماتىيە ۋەزىرىگە يازغان جاۋاب خېتى

2- ئاينىڭ 3- كۈنى كەچتە دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكى شياڭگاڭ- ئاۋمېن ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى چىن زىيىڭ ئەنگلىيىنىڭ جۇڭگودا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى تانناد بىلەن جىددىي كۆرۈشۈپ، تانناتتىن دىپلوماتىيە مىنىستىرىمىز چىن چىچېننىڭ ئەنگلىيە دىپلوماتىيە ۋەزىرى دوۋگىلاس خۇردقا يازغان خېتىنى يەتكۈزۈپ قويۇشنى ئۆتۈندى، خەتتە خۇردنىڭ 1- ئاينىڭ 31- كۈنى ئوتتۇرىغا قويغان مەسىلىلىرىگە جاۋاب بېرىلگەن.

دىپلوماتىيە مىنىستىرىمىز چيەن چىچېننىڭ يازغان خېتىنىڭ تولۇق تېكىستى تۆۋەندىكىچە:

«سىزنىڭ 1- ئاينىڭ 31- كۈنى باش ئەلچى تانناد ئارقىلىق ئەۋەتكەن خېتىڭىزغا رەھمەت. سىزنىڭ شياڭگاڭنىڭ سىياسىي تۈزۈلمىسىنىڭ تەرەققىياتى توغرىسىدا مەن بىلەن بالدۇرراق چۈشىنىش ھاسىل قىلىشنى ئۈمىد قىلغانلىقىڭىزنى قوللايمەن.

ئەپسۇسكى، ئەنگلىيە تەرەپ ئالاقىدار كونكرېت تەكلىپىدە ھېچ قانداق يول قويماپتۇ، بۇنىڭدىن بەكمۇ ئۈمىد سىزلەندىم: جۇڭگو تەرەپ بۇ مەسىلىدە ئەنگلىيە تەرەپ بىلەن ئورتاق تونۇش ھاسىل قىلىش ئۈچۈن ئىزچىل، سەمىمىي ئىزدىنىپ كەلدى. جۇڭگو رەھبەرلىرىنىڭ باش ۋەزىر ساچىرغا يازغان خېتىدە ياكى پەۋقۇلئاددە

يول قويساڭلار، بۇنىڭدىن كېيىن 1999- يىلى بىۋاسىتە سايلىنىدىغان پارلامېنت ئورۇن نىسبىتىنى % 40كە كۆپەيتسەك، 203 - يىلىدا % 50 كە يەتكۈزسەك دېگەن تەكلىپىڭىزنى تەپسىلىي ئويلىنىپ كۆردۇم.

بۇ قېتىمقى شياڭگاڭغا قىلغان سەپىرىمدە،شياڭگاڭدىكى كۆپ سانلىق جامائەت تارماقلىرىنىڭ جۈملىدىن ناھايىتى كۆپلىگەن سودا- سانائەت تارماقلىرىنىڭ 1991- يىلى 20 پارلامېنت ئورۇنىنى بىۋاسىتە سايلام ئارقىلىق ۋۇجۇتقا چىقىرىشنى قاتتىق تەلەپ قىلىۋاتقانلىقىنى ئىنتايىن ئېنىق ھېس قىلدىم. مېنىڭ تەسىراتىم شۇكى، ئەگەر بۇ نۇقتىنى ئىشقا ئاشۇرالىساق، 1997- يىلدىن ئىلگىرىكى بۇ مەزگىل ئىچىدە ئەنگلىيىنىڭ شياڭگاڭدىكى نوپۇزى ئېغىر زىيانغا ئۇچراش خەۋپى تۇغۇلىدۇ.

ئەگەر شياڭگاڭ جەمئىيىتىدىكى كۆپ ساندىكى زاتلارنىڭ ئېنىق ئىپادىلىگەن ئارزۇسى بىلەن كارىمىز بولمايدۇ، 1991- يىلى تۆۋەندە بىۋاسىتە سايلام نىسبىتىنى قوللىنىمىز دېسەك، مېنىڭچە، بىردىبىر ئاقىدىغان چارە شۇكى 1997- يىلى بىۋاسىتە سايلىنىدىغان پارلامېنت ئورنى يېتەرلىك بولۇشى، بەلكى ئۇنىڭدىن كېيىنكى تەرەققىيات شياڭگاڭدا كەڭ دائىردە قوللاشقا ئېرىشىشى كېرەك. مۇشۇنداق بولغاندا بىز كىشلەرنىڭ 1991- يىلى بىۋاسىتە سايلىنىدىغان پارلامېنت ئورنىنىڭ 20 بولماي قېلىشىدىن كېلىپ چىققان ئۈمىدسىزلىنىشنى تۈگىتەلىشىمىز مۇمكىن.

جۇڭگو تەرەپ 203- يىلى بىۋاسىتە سايلىنىدىغان ئورۇننى % 50 كە يەتكۈزۈشنى تەۋسىيەقىپتۇ. مېنىڭچە، ئەگەر بۇ پىرسەنت بالدۇرراق باشلانغان پۇختا قەدەم بىلەن كۆپەيتىلىدىغان نىسبەتنىڭ بىر قىسمى بولىدىغان بولسا، ئۇنداقتا بۇ تەكلىپنى شياڭگاڭ جامائەتچىلىكى قوبۇل قىلالايدۇ. لېكىن مەن جۇڭگو تەرەپنىڭ 1997- يىلى بىۋاسىتە سايلىنىدىغان ئورۇننىڭ 20 بولۇش توغرىسىدىكى تەكلىپىنىڭ قوللاشقا ئېرىشەلمەي قېلىشىدىن ئەنسىرەيمەن. شۇنداقتىمۇ جۇڭگو تەرەپ 1997- يىلى بىۋاسىتە سايلايدىغان ئورۇننى 24 كە (% 40گە) يەتكۈزمەكچى بولسا، مېنىڭچە نىگىزلىك قانۇندىكى سىياسىي تەرەققىيات توغرىسىدىكى بەلگىلىمە شياڭگاڭدا قوللاشقا ئېرىشىشى مۇمكىن. بىز ئەشۇ ۋاقىتتا بۇ بەلگىلىمىلەرنى ئاكتىپ قوللايمىز. بولۇپمۇ بىز يىلمان قاراشتا بولۇۋاتقان زاتلار جۈملىدىن سودا - سانائەت ساھەسىدىكى زاتلارنىڭ شياڭگاڭنىڭ سىياسىي ھاياتىدا ئىجابىي رول ئوينىشىغا پۈتۈن كۈچىمىز بىلەن ئىلھام بېرىمىز.

مۇنداق ئەھۋال ئاستىدا ئەنگلىيە ھۆكۈمىتى 1991- يىلى بىۋاسىتە سايلىنىدىغان ئورۇننى 18 دە چەكلىسە، 1995- يىلى بىۋاسىتەسايلىنىدىغان ئەزانى 24 قىلىپ بېكىتسە، ئەنگلىيە پارلامېنتىدا جەزمەن ئۈمىدسىزلىك كەيپىياتى پەيدا بولىدۇ، شاڭگاڭدىمۇ كۈچلۈك دۈشمەنلىشىش كەيپىياتى ئوتتۇرىغا چىقىشى مۇمكىن، لېكىن مەن قىسقىچە بايان قىلغان ئۇسۇل بويىچە تەدرىجى، مۇھىم بولغان ئىلگىرلەشنى قولغا كەلتۈرۈش مېنىڭ مۇشۇ قارارنى كۈچلۈك ئاقلىشىمغا ئىمكانىيەت بېرىدۇ.

بۇ تەكلىپىڭىزنىڭ دۆلىتىڭلارنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكى 1-

شياڭگاڭ قانۇن چىقىرىش ئاپپاراتىنى بىۋاسىتە سايلاش مەسىلىسى توغرىسىدا ئەنگلىيە دىپلوماتىيە ۋەزىرىگە يازغان جاۋاب خېتى

1990- يىل 1- ئاينىڭ 20- كۈنى ئەتىگەندە دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكى شياڭگاڭ - ئاۋمېن ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى چېن زىيىڭ ئەنگلىيىنىڭ جۇڭگودا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى تانناد بىلەن جىددىي كۆرۈشۈپ، تانناداقا دىپلوماتىيە مىنىستىرىمىز چيەن چىچېننىڭ ئەنگلىيە دىپلوماتىيە ۋەزىرى خۇردقا يازغان خېتىنى يەتكۈزۈپ قويۇشنى ئۆتۈندى، بۇ خەتتە خۇردنىڭ 1- ئاينىڭ 18- كۈنى دىپلوماتىيە مىنىستىرىمىز چيەن چىچېنغا يازغان خېتىدە ئوتتۇرىغا قويۇلغان شياڭگاڭنىڭ قانۇن چىقىرش ئاپپاراتىنى بىۋاسىتە سايلاش نىسبىتىگە ئالاقىدار قارشى تەكلىپىگە جاۋاب بېرىلگەن. تولۇق تېكىستى تۆۋەندىكىچە:

«دىپلوماتىيە مىنىستىرىمىز چيەن چىچېن دىپلوماتىيە ۋەزىرى خۇرد ئەپەندى يەتكۈزگەن خەتكە مىنەتدارلىق بىلدۈردى. ئۇ دىپلوماتىيە ۋەزىرىنىڭ شياڭگاڭ سىياسىي تۈزۈلمىسىنىڭ تەرەققىيات مەسىلىسىگە كۆڭۈل بولگەنلىكىگە دىققەت قىلدى. دىپلوماتىيە مىنىستىرىمىز شۇنىڭغا ئىشىنىدۇكى، شياڭگاڭنىڭ گۈللىنىشى، مۇقىملىقىنى ئەلا بىلگەن ھەمدە بىز دۆلەتلىرىمىز ئىمزالىغان «جۇڭگو - ئەنگلىيە قوشما باياناتى» دىكى ئۆزئارا چۈشىنىش، ئۆزئارا يول قويۇش روھى بويىچە ئىش قىلىدىغانلا بولساق، ئارىمىزدا ھەل قىلغىلى بولمايدىغان مەسىلە بولمايدۇ. دەل مۇشۇ روھقا ئاساسەن، جۇڭگو تەرەپ 1- ئاينىڭ 15- كۈنى شياڭگاڭنىڭ سىياسىي تۈزۈلمىسىنىڭ تەرەققىياتى توغرىسىدا بىر يېڭى تەكلىپ ئوتتۇرىغا قويدى؛ بۇ بىزنىڭ مۇشۇ مەسىلىدە كۆرسەتكەن ئىجابىي تىرىشچانلىقىمىز ۋە چوڭ يول قويغانلىقىمىزدۇر. ھەرخىل ئامىللارنى نەزەردە تۇتقاندا، جۇڭگو تەرەپ دىپلوماتىيە ۋەزىرى جانابلىرىنىڭ 1997- يىلى شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونلۇق 1- نۆۋەتلىك قانۇن چىقىرىش ئاپپاراتى بىۋاسىتە سايلىمىنىڭ نىسبىتىنى % 40 قىلىپ بېكىتىش توغرىسىدىكى تەكلىپىگە قوشۇلالمايدۇ. لېكىن ئەگەر ئەنگلىيە تەرەپ جۇڭگو تەرەپنىڭ 15- كۈنىدىكى تەكلىپتە ئوتتۇرىغا قويغان 1997- يىلى ۋە ئۇنىڭدىن كېيىنكى ھەر نۆۋەتلىك قانۇن چىقىرىش ئاپپاراتىنىڭ بىۋاسىتە سايلىنىدىغان قىسمى توغرىسىدىكى نىسبەت (يەنى: ئومۇمىي سانى 60 نەپەر، 1997- يىلى % 33.3 نى ئىگىلەش،1999 % 40نى ئىگىلەش، 203- يىلى% 50نى ئىگىلەش) كە قوشۇلسا 1997- يىلنىڭ ئالدى - كەينىدىكى سىياسىي تۈزۈلمە جەھەتتىكى ماسلاشتۇرۇش ۋە ھاكىمىيەتنىڭ سىلىق ئۆتكۈزۈۋېلىنىشىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن جۇڭگو تەرەپ ئەنگلىيە تەرەپنىڭ 1991- يىلى قانۇن چىقىرىش ئىدارىسىگە بىۋاسىتە سايلىنىدىغان پارلامېنت ئەزاسىنى 15تىن 18 گە كۆپەيتىش توغرىسىدىكى ئويىنى ئويلىشىپ كۆرۈشنى خالايدۇ، ئەگەر جۇڭگو بىلەن ئەنگلىيە بۇ مەسىلىدە ئورتاق قاراش ھاسىل قىلالىسا بۇ شياڭگاڭنىڭ گۈللىنىشكە، مۇقىملىقىغا پايدىلىق بولىدۇ. شۇنىڭدەك دۆلەتلىرىمىزنىڭ ئۆزئارا مۇناسىۋەتنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش ۋە راۋاجلاندۇرۇش يولىدا مۇھىم قەدەم تاشلىشىغا ئىمكانىيەت بېرىدۇ.»

ئىشەنچىسىگە پەيدا قىلىدىغان ئاقىۋەت ئېغىر بولىدۇ.

مەن 1- ئاينىڭ 18- كۈنىدىكى خېتىمدە ئارىمىزدىكى ئاساسىي ئىختىلاپ مۇنداق ئىككى ساھەدە، يەنى بىۋاسىتە سايلايدىغان پارلامېنت ئەزالىرى سانى بىلەن 1997- يىلىنىڭ ئالدى - كەينىدىكى سىياسىي تۈزۈلمىنى ماسلاشتۇرۇشتا ئىكەنلىكىنى ئېيتقانىدىم.

بىزنىڭ بىۋاسىتە سايلىنىدىغان ئورۇن توغرىسىدىكى ئىختىلابىمىز ئانچە چوڭ ئەمەس، ھەقىقىي مەسىلە جۇڭگو تەرەپ ئويلانغان ئورۇن ساندا. مەن بىزنىڭ 1991- يىلى بىۋاسىتە سايلىنىدىغان ئورۇننى 20 گە يەركۈزۈشتىن ئىبارەت بېسىمغا دۇچ كېلىۋاتقانلىقىمىزنى چۈشەندۈرۈپ ئۆتكەنىدىم. 1- ئاينىڭ 18- كۈنىدىكى خېتىمدە ئەگەر جۇڭگو تەرەپ 1997- يىلى بىۋاسىتە سايلىنىدىغان 24 ئورۇن (% 40) بېرىشكە قوشۇلسا، بىزنىڭ 1991- يىلى بىۋاسىتە سايلىنىدىغان ئورۇننى 18 (% 30) چەكلەشكە قوشۇلىدىغانلىقىمىزنى ئېيتقانىدىم. ئەگەر سىلەر 1997- يىلدىكى بىۋاسىتە سايلىنىدىغان ئورۇننى 20 دىن ئاشۇرۇشقا قوشۇلمىساڭلار بۇ نۇقتىنى ئورۇندىشىمىز ناھايىتى تەس بولىدۇ. ماسلاشتۇرۇشقا كەلسەك، مېنىڭ ئۈچ ئەندىشەم بار. بىرىنچىسى، ئاۋاز بېرىش ئۇسۇلى. شياڭگاڭلىقلار ھازىرقى قانۇن چىقىرىش ئىدارىسى قوللىنىۋاتقان توغرىدىن توغرا ئىش قىلىش ئۇسۇلىغا ئەھمىيەت بېرىدۇ. يېڭىچە پەرقلىق سان بويىچە ئاۋاز بېرىش تۈزۈمىنى يولغا قويۇش توغرىسىدىكى خەۋەرلەر شياڭگاڭدا، بولۇپمۇ مۆتىدىللەر ۋە ئاقىلانە جامائەتچىلىكنىڭ دىققەت ئېتىبارىنى قوزغىدى. چۈنكى كىشىلەر يېڭىچە ئاۋاز بېرىش ئۇسۇلى بىلەن تونۇشمايدۇ، شۇنىڭدەك بۇ ئۇسۇلنىڭ قانۇن چىقىرىش تەرتىپىگە پۈتلىكاشاڭ بولۇپ، ھېچقانداق مۇناسىپ پايدا كۆرسىتەلمەسلىكىدىن ئەندىشە قىلىدۇ. ئىككىنچىسى، قانۇن چىقىرىش ئىدارىسى ئەزالىرىنى سايلاشقا كاپالەتلىك قىلىدىغان ھەر قانداق چوڭ سايلام ئۆمىكى ياكى سايلام كومىتېتى تولۇق ۋەكىللىك خاراكتېرگە ئىگە ھەم ئاشكارا ئۇسۇلدا تەشكىل قىلىنغان ئاپپارات بولۇشى كېرەك. مەن 1- ئاينىڭ 18- كۈنىدىكى ئۇچۇرۇمدا بىزنىڭ بۇ مەسىلىگە كۆڭۈل بۆلىدىغانلىقىمىزنى تەكىتلەپ ئۆتكەنىدىم. مەن سىزنىڭ جۇڭگو تەرەپمۇ مۇشۇنداق ئويلايدۇ دېگەن ۋەدىڭىزنى كۈتىمەن. مۇشۇنىڭغا ئوخشاشلا مۇھىمى شۇكى، شياڭگاڭلىقلارنى كەلگۈسىدىكى سىياسىي تۈزۈلمىنىڭ خاراكتېرىدىن خاتىرجەم قىلىش ئۈچۈن شياڭگاڭ خەلقىگە چوڭ سايلام ئۆمىكىنىڭ تەشكىل قىلىنىشى ۋە نىزامىنىڭ تەپسىلاتلىرىنى ئېنىق بىلدۈرۈش لازىم. شۇنىڭدىن كېيىن بىز 1995- يىلى مۇشۇنىڭغا ئوخشاش ئورۇنلاشتۇرۇش ئارقىلىق ئىزچىللىقنى كاپالەتلەندۈرۈش ئۈستىدە ئويلىشىپ كۆرسەك بولىدۇ. بۇ، كېيىن تېخىمۇ ئېنىق كېڭەشىدىغان مەسىلە.

ئاخىرقى بىر نۇقتا شۇكى، مەن دوكلاتتا نىگىزلىك قانۇندا يېڭى بىر ماددا بولۇشى، يەنى قانۇن چىقىرىش ئىدارىسى ئەزالىرى تەركىبىدىكى چەت ئەللىك زاتلار سانىنى ئومۇمىي ساننىڭ % 15ى دائىرىسىدە چەكلەش لازىم دېيىلگەنلىكىنى كۆردۇم. بۇ شياڭگاڭلىقلارنىڭ دىققىتىنى قوزغىدى. ئۇ ئىزچىللىققا ئېغىر تۇسالغۇ پەيدا قىلىدۇ ھەم ئۇنى ئەمەلگە ئاشۇرماقمۇ ناھايىتى قىيىن.

شۇنىسى ئىنتايىن ئېنىقكى، شياڭگاڭنىڭ چەكلىك، بىۋاسىتە سايلىنىدىغان ئورۇن نىسبىتى ئۈزلۈكسىز كۆپەيتىلىدىغان قانۇن

بەرمەكچىلىرىنىڭ باش ۋەزىر ساچېرغا يازغان خېتىدە ياكى پەقۇلئاددە ئەلچى كىرىدا ۋە شياڭگاڭ ۋالىسى ۋىي يىشىن بىلەن قىلغان سۆھبەتلىرىدە بولسۇن جۇڭگو تەرەپنىڭ ئەقلىغا مۇۋاپىق مەيدانىنى شەرھىلىگەنىدى. مېنىڭ كەسپداشلىرىم شياڭگاڭ ۋالىسى بىلەن سۆھبەتلەشكەندە ۋە مەن سىزگە يازغان خەتلەردە كۆپ خېتىم چوڭ -چوڭ ئىشلاردا سىلەرگە يول قويغاندۇق، لېكىن جۇڭگو تەرەپنىڭ سەممىي نىيىتى ئەنگلىيە تەرەپنىڭ تېگىشلىك ئىجابىي ئاۋاز قوشۇشىغا ئېرىشمىدى. بۇنداق ئەھۋالدا يەنە بېيجىڭغا كېڭىشىش ئۈچۈن ئادەم ئەۋەتىشنىڭ قانداق زۆرۈرىيىتى بارلىقىنى بىلەلمىدىم.

سىزگە ئايان بولغاندەك، شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىنىڭ نىگىزلىك قانۇنىنى يېزىش كومىتېتى پات ئارىدا يىغىن ئېچىپ، ئاخىرقى قارار چىقىرىش ئالدىدا تۇرىدۇ. ئەگەر ئەنگلىيە تەرەپ 1- ئاينىڭ 20- كۈنى مەن سىزگە ئەۋەتكەن خەتتە ئېيتىلغان تەكلىپنى قوبۇل قىلالمىسا، ئۇ ھالدا نىگىزلىك قانۇن تەييارلاش كومىتېتى ئەسلىدىكى لايىھە بويىچە قارار چىقىرىۋېرىدۇ. ئاساسىي قانۇن تەييارلاش تامامەن جۇڭگونىڭ ئىچكى ئىشى ئىكەنلىكى سىزگە ئىنتايىن ئايان بولسا كېرەك دەپ ئويلايمەن.

بىز ئىككى تەرەپ كۆرۈشىشنى خالىمايدىغان ئەھۋالنىڭ كېلىپ چىقىشىدىن ساقلىنىش ئۈچۈن جوڭگو شياڭگاڭنىڭ مۇقىملىقى ۋە گۈللىنىشىنى داۋاملىق ساقلاپ قېلىشنى خالايدۇ. ئەنگلىيە تەرەپنىڭ توغرا يول تاللىۋېلىشىنى ئۈمىد قىلىدۇ.»

ھۆججەت (5): باش ئەلچى تانناد شياڭگاڭنىڭ سىياسىي تۈزۈلمىسى مەسىلىسىدە ئەنگلىيە تەرەپنىڭ يېڭى خېتىنى يەتكۈزدى

1990- يىلى 2- ئاينىڭ 6- كۈنى چۈشتىن ئىلگىرى دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىمىزنىڭ شياڭگاڭ - ئاۋمېن ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى چېن زىيىڭ تەكلىپكە بىنائەن ئەنگلىيىنىڭ جۇڭگودا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى تانناد بىلەن جىددىي كۆرۈشتى، تانناد ئۇ يېڭىلا تاپشۇرۇپ ئالغان لوندوندىن كەلگەن جىددىي خەتنى چېن زىيىڭنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرى چيەن چىچېنغا دوكلات قىلىشنى ھەم بۇنىڭغا قوشۇپ ئەۋەتىلگەن ئۈچ يازما ماتېرىيالنى جۇڭگو تەرەپنىڭ نىگىزلىك قانۇن مۇتەخەسسىسلىرىگە يەتكۈزۈپ بېرىشنى ئۆتۈندى.

1- ئەنگلىيە تەرەپنىڭ خېتىنىڭ تولۇق تېكىستى تۆۋەندىكىچە:

(1) دىپلوماتىيە ۋەزىرى دىپلوماتىيە مىنىستىرى چيەن چىچېننىڭ يېقىندىكى خېتىدە ئوتتۇرىغا قويغان نۇقتىلارغا دىققەت قىلدى ھەم بۇلار ئۈستىدە جىددىي ئويلانماقتا.

(2) دىپلوماتىيە ۋەزىرى 1-ئاينىڭ 18- كۈنى (23-كۈنى بولۇش كېرەك - ئىزاھات) ۋە 1- ئاينىڭ 31-كۈنىدىكى خېتىدە ئۈچ مەسىلىنى ئوتتۇرىغا قويدى، جۇڭگو تەرەپنىڭ بۇ مەسىلە توغرىسىدىكى مەيدانىنى جىددىي ئايدىڭلاشتۇرۇپ بەرسە مىننەتدار بولىدىغانلىقىنى بىلدۈردى. بۇ مەسىلىلەر «چوڭ سايلام ئۆمىكى، ئاۋاز بېرىش تەرتىپى، قانۇن چىقىرىش ئورگىنى ئەزالىرىنىڭ دۆلەت تەۋەلىكى چەكلىمىسى

(ئاخىرى 3 - بەتتە)

(بېشى 2 ـ بەتتە)

مەسىلىسىدىن ئىبارەت». دىپلوماتىيە مىنىستىرى چيەن چىچېننىڭ دىپلوماتىيە ۋەزىرىگە بەرگەن جاۋابىدا ۋە مۇدىر چېن زىيىڭنىڭ ئاغزاكى ئىزاھاتىدا بۇ مەسىلىلەر تىلغا ئېلىنمىدى. 1991ـ يىلدىكى بىۋاسىتە سايلىنىدىغانلار سانى ۋە كېيىنكى ماسلاشتۇرۇش ئىمكانىيىتى توغرىسىدا قارار چىقارغاندا، ئەنگلىيە ھۆكۈمىتى جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ ھازىرقى، 1997ـ يىلدىن كېيىنكى سىياسىي تۈزۈلمە توغرىسىدىكى تەسەۋۋۇرلىرىنى دەرھال بىلىشكە مۇھتاج.

(3) ئەنگلىيە ھۆكۈمىتى بۇ ئۈچ تەرەپكە كۆڭۈل بۆلىدىغانلىقىنى ۋە بۇ ھەقتىكى تەكلىپىنى ئۈچ پارچە يازما ماتېرىيالدا ئايرىم ئوتتۇرىغا قويدى.

2 ـ ئەنگلىيە تەرەپنىڭ ئۈچ ھۆججىتىنىڭ ئاساسىي مەزمۇنى

(1) قانۇن چىقىرىش كومىتېتى ئەزالىرىنىڭ جۇڭگو دۆلەت تەۋەلىكى توغرىسىدىكى تەلىپى

ئەنگلىيە تەرەپ مۇنۇلارنى ئايدىڭلاشتۇرۇشنى تەلەپ قىلىدۇ: ئەگەر قانۇن چىقىرىش كومىتېتىدا چەت ئەل تەۋەلىكىدىكى نامزاتلار% 15تىن ئېشىپ كەتسە، ئۇنى قانداق قوبۇل قىلىش كېرەك؛ شياڭگاڭدا تۇرۇش ھوقۇقىدىن بەھرىمەن بولۇۋاتقان جۇڭگولۇق بولمىغان كىشىلەرنىڭ مەڭگۈلۈك ئاھالە بولۇشى بۇ چەكلىمىگە ئۇچرامدۇ ـ يوق، ئەنگلىيە تەرەپ بۇنىڭغا ئوخشاش كىشىلەر شياڭگاڭلىق دەپ قارىلىشى كېرەك، دەپ ھېسابلايدۇ.

(2) قانۇن چىقىرىش ئاپپاراتىنىڭ ئاۋاز بېرىش تەرتىپى

ئەنگلىيە تەرەپ ئەنگلىيە ھۆكۈمىتىنىڭ 1995ـ يىلى شياڭگاڭلىقلار قاتتىق قارشى تۇرىدىغان گۇرۇپپىلار بويىچە ئاۋاز بېرىش تەرتىپىنى قوبۇل قىلالمايدىغانلىقىنى ئوتتۇرىغا قويدى.

ئەنگلىيە تەرەپ جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ بۇلتۇر 2ـ ئايدا ئېلان قىلغان نېگىزلىك قانۇن لايىھەسىنىڭ 74ـ ماددا ئىككىنچى تارمىقىنى (يەنى ئالاھىدە رايوننىڭ قانۇن چىقىرىش كومىتېتى قانۇن لايىھە ۋە تەكلىپ لايىھەسىنى ئاۋازغا قويغاندا، يىغىنغا قاتناشقانلارنىڭ يېرىمىدىن ئاشقان پارلامېنت ئەزالىرىنىڭ ماقۇللىشىدىن ئۆتكۈزۈلۈشى كېرەك، دېگەن تارماقنى) ساقلاپ قېلىشنى تەلەپ قىلىدۇ.

(3) چوڭ سايلام ئۆمىكى ياكى سايلام كومىتېتى

ئەنگلىيە تەرەپ مۇنۇلارنى ئوتتۇرىغا قويدى: 1997ـ يىلى ئۆتكۈنچىلۈك ئۆتكۈزۈپ بېرىشكە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىشنىڭ ئۇسۇلى 1995ـ يىلى سايلانغان بارلىق پارلامېنت ئەزالىرىنىڭ خىزمىتىنى 1999ـ يىلىغىچە داۋاملاشتۇرىدىغانلىقىنى بەلگىلەشتىن ئىبارەت، مۇشۇ مۇناسىۋەت بىلەن ئەنگلىيە تەرەپ سايلام كومىتېتى ئۇسۇلىنى پىرىنسىپ جەھەتتىن قوبۇل قىلىدۇ ھەم ئۇنى 1995 ـ يىلدىكى قانۇن چىقىرىش ئاپپاراتىغا تونۇشتۇرىدۇ.

ئەنگلىيە تەرەپ سايلام كومىتېتى تۆت قىسىمدىن تەشكىل قىلىنىشى كېرەك، ھەرقايسى تۆتتىن بىرىنى ئىگىلىشى كېرەك دەپ ئوتتۇرىغا قويدى يەنى:

1ـ سودا ـ سانائەت، پۇل مۇئامىلە، كەسپ، ئەمگەك، ئىجتىمائىي مۇلازىمەت ۋە دىنىي قاتارلىق ئىقتىدارلىق ئاممىۋى تەشكىلاتلار؛

2ـ يۇقىرى دەرىجىلىك سىياسىي ئەربابلار (مەمۇرىي، قانۇن چىقىرىش ئىدارىلىرىنىڭ سابىق پارلامېنت ئەزالىرى)؛

3ـ شەھەر مەمۇرىيەت ئىدارىسى ۋە رايون پارلامېنتىنىڭ ئەزالىرى؛

4ـ قانۇنىي كومىتېتلار ۋە مەسلىھەت بېرىش كومىتېتلىرىنىڭ ۋەكىللىرى؛

بولۇۋاتقانلاردىن غەلىبە قىلغان نامزاتلارنىڭ ئومۇمىي سانى ئوتتۇرىغا قويۇلغان يۇقىرى چەكتىن ئېشىپ كەتسە، % 15 لىك بەلگىلىمىگە ئۆزگەرتىش كىرگۈزۈش ئۈچۈن كىمنىڭ چېكىنىپ چىقىشىنى بەلگىلەش قىيىنغا چۈشىدۇ. شۇنداقلا بۇنىڭدىن كېلىپ چىققان بوشلۇقنى قانداق تولدۇرۇشنى بەلگىلەش قىيىنغا چۈشىدۇ.

4ـ ئەگەر جۇڭگو تەرەپ% 15 نىڭ يالغۇز شياڭگاڭدا ئولتۇراقلىشىش ھوقۇقىدىن بەھرىمەن بولۇۋاتقان، جۇڭگولۇق بولمىغان مەڭگۈلۈك ئاھالىلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالىدىغان ـ ئالمايدىغانلىقى مەسىلىسىنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ بەرسە، ئەنگلىيە ھۆكۈمىتى ئالاھىدە مىننەتدار بولغان بولاتتى. بىز بۇنىڭ جۇڭگو تەرەپنىڭ غەرىزى بولماسلىقىنى ئۈمىد قىلىمىز، چۈنكى، «شياڭگاڭنى شياڭگاڭلىقلار ئىدارە قىلىش» پىرىنسىپىدىن ئېيتقاندا، بۇنداق كىشىلەر شياڭگاڭلىق دەپ قارىلىدۇ.

(2) شياڭگاڭنىڭ ئاساسىي قانۇن تۈزۈمىنىڭ تەرەققىياتى: ئالاھىدە مەمۇرىي رايوننىڭ قانۇن چىقىرىش ئاپپاراتىنىڭ ئاۋاز بېرىش تەرتىپى

1ـ 1990 يىلى 1ـ ئاينىڭ 11ـ كۈنى لى خۇ ئەپەندى بىلەن لۇپېڭ ئەپەندى بېيجىڭدا شياڭگاڭ ۋالىيسى بىلەن كۆرۈشكەندە جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايون قانۇن چىقىرىش ئاپپاراتىنىڭ ئاۋاز بېرىش تەرتىپى توغرىسىدىكى پىكرىنى ئىزاھلىدى.

2ـ ئاخبارات خەۋەرلىرىگە قارىغاندا، نېگىزلىك قانۇن تۈزۈش كومىتېتىنىڭ سىياسىي تۈزۈم مەخسۇس گۇرۇپپىسى بۇ يىل 1ـ ئايدىكى يىغىندا نېگىزلىك قانۇن لايىھەسىگە ئايرىم ـ ئايرىم بېلەت ھېسابلاشقا دائىر بىر يېڭى ماددىنى قوشۇشقا قوشۇلغان، بۇ تۆۋەندىكىچە:

«مۇشۇ قانۇندا باشقا بەلگىلىمە بارلىرىنى ھېسابقا ئالمىغاندا، شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىنىڭ قانۇن چىقىرىش كومىتېتىغا سۇنۇلىدىغان بارلىق قانۇن لايىھەلىرى ۋە تەكلىپ لايىھەلىرى ئىقتىدارلىق گۇرۇپپا بويىچە سايلانغان پارلامېنت ئەزالىرىنىڭ ئاددىي كۆپ ساندىكىلىرىنىڭ ماقۇللۇقىدىن ئۆتسە ھەمدە بىۋاسىتە سايلانغان پارلامېنت ئەزالىرى ۋە يىغىنغا قاتناشقان سايلام كومىتېتىنىڭ ئاددىي كۆپ ساندىكى ئەزالىرىنىڭ ماقۇللۇقىدىن ئۆتسە ماقۇللانغان ھېسابلىنىدۇ. ئەگەر ھۆكۈمەت ئوتتۇرىغا قويغان بىر قانۇن لايىھەسى يۇقىرىدا ئېيتىلغان ئىككى خىل كىشىلەر ۋە يىغىنغا قاتناشقان پارلامېنت ئەزالىرىنىڭ ئاۋاز بېرىشىدە ئادەتتىكىچە كۆپ سانغا ئىگە بولالمىسا، ھۆكۈمەت بۇ قانۇن لايىھەسىنى تۈزىتىشى ھەم قانۇن چىقىرىش كومىتېتىغا قايتىدىن يوللىشى، ئاۋازغا قويۇشى كېرەك، بۇ قانۇن لايىھەسى يىغىنغا قاتناشقان بارلىق پارلامېنت ئەزالىرى ئىچىدە ئاددىي كۆپ ساندىكىلەرنىڭ ماقۇللۇقىدىن ئۆتسە ئاندىن ماقۇللانغان ھېسابلىنىدۇ.

3ـ بۇ ئاخبارات خەۋەرلىرى شياڭگاڭدا ناھايىتى ئورغۇن ئاممىنىڭ تەنقىدىگە ئۇچرىدى. مۇھاكىمە قىلىنىۋاتقان بۇنداق ئاۋاز بېرىش تۈزۈمى توغرىسىدىكى تەنقىد ئۇنىڭ پارچىلىنىشنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغانلىقىغا ۋە ئۇنۇمىنىڭ تۆۋەن بولۇشىغا مەركەزلەشتى. ئومۇميۈزلۈك دىققەت قوزغايدىغىنى شۇكى، سىياسىي تۈزۈم مەخسۇس گۇرۇپپىسى شۇ جايدىكى كىشىلەرنىڭ قاتتىق قارشىلىقىغا قارىماي بۇ تەكلىپكە قوشۇلدى.

4ـ ئەنگلىيە ھۆكۈمىتى بۇ تەكلىپكە قارىتا تۆۋەندىكى پىكرىنى بەردى:

(1) ئايرىم ـ ئايرىم ھالدا بېلەت ھېسابلاش قانۇنىنىڭ ماقۇللىنىشىنى

خىزمەت ئىشلىشى كېرەكلىكىنى بەلگىلەشتىن ئىبارەت. بۇنىڭ ئۈچۈن ئەگەر ئىككى دۆلەت ھۆكۈمەتلىرى مۇشۇ سايلامنى قانائەتلەنگىدەك ئورۇنلاشتۇرۇشتا چۈشىنىش ھاسىل قىلالىسا، بىز پرىنسىپ جەھەتتە جۇڭگو ھۆكۈمىتى بىلەن ھەمكارلىشىشنى ھەم سايلام كومىتېتىنىڭ سايلاش ئۇسۇلىنى 1995ـ يىلدىكى قانۇن چىقىرىش ئاپپاراتىغا تونۇشتۇرۇشنى خالايمىز.

3ـ بىزنىڭ قارىشىمىزچە، كېلىشىم ھاسىل قىلىش زۆرۈر بولغان بەزى مۇھىم تەرەپلەر مۇنداق :

(1) سايلام كومىتېتىنىڭ كۆلىمى ۋە تەشكىل قىلىنىشى، ھەرخىل ئەزالارنىڭ بۆلۈنۈشى ۋە ھەرخىل ئەزالارنىڭ سايلىنىشى.

(2) قانۇن چىقىرىش ئاپپاراتى نامزاتلىرى ئىسمىنىڭ ئوتتۇرىغا قويۇلۇشى ۋە سايلام تەرتىپى.

4 ـ ئەنگلىيە ھۆكۈمىتى جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ مۇشۇ بىرنەچچە نۇقتىدا تەپسىلىي قاراشلىرىنى ئوتتۇرىغا قويۇشىنى قارشى ئالىدۇ. بىز ئۈچۈن ئېيتقاندا، بىز تۆۋەندىكى پرىنسىپلارنىڭ قانۇن چىقىرىش ئاپپاراتى سايلام كومىتېتىنىڭ جازىسىنى ئەڭ ياخشى شەكىللەندۈرۈپ بېرەلەيدىغانلىقىغا ئىشىنىمىز.

(1) سايلام كومىتېتىنىڭ نىشانى قانۇن چىقىرىش ئاپپاراتىنىڭ بىرقىسىم ئەزالىرىنى سايلاپ چىقىشتىن ئىبارەت بولغاچقا، سايلام كومىتېتى ھۆكۈمەت ئاپپاراتى قىلىنماسلىقى كېرەك، قانۇن چىقىرىش ئاپپاراتىنىڭ ئەزالىرىنى سايلاشتىن ئىبارەت مۇھىم ۋەزىپىسى تاماملانغاندىن كېيىن پائالىيىتىنى توختىتىشى كېرەك. ھەرقېتىملىق يېڭى سايلامدا يېڭى سايلام كومىتېتى ئەزالىرىنىڭ ئىسمىلىكى تۈزۈپ چىقىلىدۇ.

(2) سايلام كومىتېتى تەركىبىدىكىلەرنىڭ قانۇن چىقىرىش ئاپپاراتى ئەزالىرىنىڭ باشقا گۇرۇپپىلاردا سايلانغان ئەزالار بىلەن بىۋاسىتە تەكرارلىنىپ قېلىشىدىن ئىمكانىيەتنىڭ بىرىچە ساقلىنىش كېرەك.

(3) سايلام كومىتېتى ئىمكان قەدەر ۋەكىللىك خاراكتېرىگە ئىگە بولۇشى كېرەك.

(4) سايلام كومىتېتىنىڭ قانۇن چىقىرىش ئاپپاراتىغا نامزات كۆرسىتىش تەرتىپى ئاددىي، ئوچۇق بولۇشى ھەم سايلام قانۇنىدا بۇ ھەقتە بەلگىلىمە چىقىرىلىشى كېرەك.

(5) سايلام يوشۇرۇن ئاۋاز بېرىش ئۇسۇلى بويىچە ئېلىپ بېرىلىشى كېرەك.

5ـ ھازىرقى نېگىزلىك قانۇن لايىھەسىدە بەلگىلەنگەن باشقا سايلام كومىتېتىنىڭ تەشكىل قىلىنىشىنى نەزەردە تۇتۇپ، ئەنگلىيە ھۆكۈمىتى سايلام كومىتېتىنىڭ تەشكىل قىلىنىشىنى يەنىمۇ تەپسىلىي مۇزاكىرە قىلىش ئۈچۈن تۆۋەندىكى بىرنەچچە تەكلىپنى ئوتتۇرىغا قويىدۇ:

(1) سانائەت، سودا ۋە پۇل مۇئامىلە تارماقلىرى، كەسپ، ئەمگەك، ئىجتىمائىي مۇلازىمەت ۋە دىنىي تارماقلار% 25.

(2) نوپۇزلۇق سىياسىي ئەربابلار: سابىق مەمۇرىي ئىدارىنىڭ پارلامېنت ئەزالىرى، سابىق قانۇن چىقىرىش ئىدارىسىنىڭ ئەزالىرىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ ـ% 25.

(3) شەھەرلىك مەمۇرىي ئىدارە ۋە رايون پارلامېنتلىرىنىڭ ئەزالىرى ـ% 25.

(4) «شياڭگاڭ ھۆكۈمەت خادىملىرى ئىسمىلىكى» دىكى قانۇندا بەلگىلەنگەن ھەرخىل كومىتېتلار مەسلىھەت بېرىش ئىدارىسى ھەم كومىتېتلارنىڭ ۋەكىللىرى (پەقەت ھۆكۈمەت خادىمى خاراكتېرىگە

تەرەپ نېگىزلىك قانۇن تۈزۈش كومىتېتى سىياسىي تۈزۈم مەخسۇس گۇرۇپپىسى ماقۇللىغان 18 ئورۇن لايىھەسىنى بېكىتتۈرىدۇ.

2ـ سايلام كومىتېتى مەسىلىسى توغرىسىدا، جۇڭگو تەرەپ ئەنگلىيە تەرەپنىڭ ھۆججەتتە ئوتتۇرىغا قويغان سايلام كومىتېتى توغرىسىدىكى بەش نۇقتىلىق پرىنسىپىغا قوشۇلىدۇ. لېكىن سايلام كومىتېتىنىڭ تەشكىل قىلىنىش نىسبىتىدە جۇڭگو تەرەپ پەقەت نېگىزلىك قانۇن (لايىھەسى)نىڭ قوشۇمچە ھۆججىتىنىڭ بىرىنچىسىنىڭ ئىككىنچى تۈرىدە بەلگىلەنگەن تەركىب ۋە نىسبەت بويىچە بولۇش كېرەك، دەپ قارايدۇ، چۈنكى قوشۇمچە ھۆججەتنىڭ بىرىنچىسى نېگىزلىك قانۇن تۈزۈش كومىتېتىنىڭ 8ـ قېتىملىق ئومۇمىي يىغىنىدا ئومۇمىي ئەزالارنىڭ ئۈچتىن ئىككى قىسمىنىڭ ماقۇللۇقىدىن ئۆتكەن. جۇڭگو تەرەپ يۇقىرىدا ئېيتىلغان تەركىب ۋە نىسبەت توغرىسىدىكى بەلگىلىمە مۇۋاپىق، قايتا ئۆزگەرتىشنىڭ ھاجىتى يوق دەپ قارايدۇ.

3ـ سايلام بېلەتنى ئايرىم ھېسابلاش مەسىلىسى توغرىسىدا. جۇڭگو تەرەپ بۇنداق ئاۋاز بېرىش ئۇسۇلى قانۇن چىقىرىش كومىتېتىنىڭ تەڭپۇڭلاشتۇرۇش رولىنى جارى قىلدۇرۇشىغا، شياڭگاڭدىكى ھەرقايسى قاتلامدىكىلەرنىڭ ئومۇمىي مەنپەئىتىگە كاپالەتلىك قىلىدۇ، شياڭگاڭنىڭ مۇقىملىقى ۋە گۈللىنىشىگىمۇ پايدىلىق، سايلام بېلەتنى ئايرىم ھېسابلاشنىڭ كونكرېت چارىسىغا كەلسەك، بۇنى يات ـ ئارىدا چاقىرىلىدىغان نېگىزلىك قانۇن تۈزۈش كومىتېتىنىڭ 9ـ قېتىملىق ئومۇمىي يىغىنى مۇزاكىرە قىلىپ قارار قىلىدۇ. جۇڭگو تەرەپ شۇنداق ھېسابلايدۇكى، ئەگەر ئەنگلىيە تەرەپ 1995ـ يىلدىكى شياڭگاڭ قانۇن چىقىرىش ئىدارىسى سايلام بېلەتنى ئايرىم ھېسابلاش ئۇسۇلىنى قوللانمايمىز دېسە، جۇڭگو تەرەپنىڭ بۇ نۇقتىدا چېك تۇرۇۋېلىش نىيىتى يوق، 1997ـ يىلى ئالاھىدە رايوننىڭ 1ـ نۆۋەتلىك قانۇن چىقىرىش كومىتېتى بۇنداق ئاۋاز بېرىش ئۇسۇلىنى قوللانسا، سىياسىي تۈزۈلمىنىڭ تەڭپۇڭلۇقىنى ساقلاشقا ھېچقانداق تەسىرى يوق.

4ـ جۇڭگو تەۋەلىكىدە بولمىغان ۋە چەت ئەلدە ئولتۇراقلىشىش ھوقۇقىغا ئىگە بولغان شياڭگاڭنىڭ مەڭگۈلۈك ئاھالىلىرىنىڭ ئالاھىدە رايون قانۇن چىقىرىش كومىتېتىدىكى ئورۇن چەكلىمىسى مەسىلىسىدە جۇڭگو تەرەپنىڭ مەيدانى خېلى بۇرۇندىن تارتىپلا ئېنىق، نېگىزلىك قانۇندا تۆۋەندىكى ئىككى خىل كىشىلەرنىڭ ئالاھىدە رايون قانۇن چىقىرىش كومىتېتىدىكى ئورۇن سانىنى چەكلەش توغرىسىدا بەلگىلىمە چىقىرىدۇ: بىر خىلى، چەت ئەللىكلەر، يەنى جۇڭگو تەۋەلىكىدە بولمىغان شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىنىڭ مەڭگۈلۈك ئاھالىسى، يەنە بىر خىل، چەت ئەلدە ئولتۇراقلىشىش ھوقۇقىغا ئىگە بولغان شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىنىڭ مەڭگۈلۈك ئاھالىسى ئىچىدىكى جۇڭگو پۇقرالىرى، كېيىنكى بىرخىل كىشىلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالغان ھالدا تەدبىر قوللىنىشنى پۇتونلەي ئەنگلىيە تەرەپنىڭ 50 مىڭ ئائىلىگە «پۇتونلەي ئەنگلىيە پۇقراسى ئورنى» بېرىشنى ئۆز ئالدىغا ئېلان قىلغانلىقى كەلتۈرۈپ چىقارغان، ئەنگلىيە تەرەپنىڭ شياڭگاڭ قانۇن چىقىرىش ئىدارىسىدا دۆلەت تەۋەلىكى چەكلىمىسى يوق دېگەن سۆزلىرى شياڭگاڭنىڭ تارىخىي پاكىتىغا ئۇيغۇن ئەمەس، سانىنى چەكلەش دەرىجىسى توغرىسىدا نېگىزلىك قانۇن تۈزۈش كومىتېتىنىڭ 9ـ قېتىملىق ئومۇمىي يىغىنى قارار چىقىرىدۇ.»

ھۆججەت (7): ئەنگلىيە دىپلوماتىيە ۋەزىرى دوۋگلاس خۇردنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرىمىز چيەن چىچېنگە ئەۋەتكەن خېتى

3-شەھەر مەمۇرىيەت ئىدارىسى ۋە رايون پارلامېنتىنىڭ ئەزالىرى؛

4 - قانۇنىي كومىتېتلار ۋە مەسلىھەت بېرىش كومىتېتلىرىنىڭ ۋەكىللىرى.

3 - ئۈچ يازما ماتېرىيالنىڭ تولۇق تېكىستى

(1) شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونى قانۇن چىقىرىش كومىتېت ئەزالىرىنىڭ جۇڭگو تەۋەلىكى توغرىسىدىكى تەلىپى

1- 1990- يىلى 1-ئاينىڭ 11- كۈنى لى خۇ ۋە لۇ پىڭ ئەپەندىلەر بېيجىڭدا شياڭگاڭ ۋالىيسى بىلەن كۆرۈشكەندە، شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايون قانۇن چىقىرىش ئاپپاراتى ئەزالىرىغا قويۇلىدىغان دۆلەت تەۋەلىكى چەكلىمىسى مەسىلىسىنى ئويلىشىۋاتقانلىقىنى ئېيتقانىدى.

2-ئاخبارات خەۋەرلىرىگە قارىغاندا، ئىنگلىزلىك قانۇن تۈزۈش كومىتېتى سىياسىي تۈزۈم مەخسۇس گۇرۇپپىسى ئىنگلىزلىك قانۇنىغا بىرماددا قوشۇپ، شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونى قانۇن چىقىرىش ئاپپاراتىنىڭ ئەزالىرىنىڭ ئۈزاقىچە شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىدا ئولتۇراقلاشقان، چەت ئەلدە تۇرۇش ھوقۇقىدىن بەھرىمەن بولمىغان جۇڭگو پۇقرالىرىدىن بولۇش، ئۈزاقىچە شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىدا تۇرۇۋاتقان جۇڭگولۇق بولمىغان پۇقرالار ياكى چەت ئەلدە تۇرۇش ھوقۇقىدىن بەھرىمەن بولۇۋاتقان ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىنىڭ مەڭگۈلۈك ئاھالىلىرىمۇ قانۇن چىقىرىش ئاپپاراتىنىڭ ئەزالىقىغا سايلىنىشقا بولىدىغانلىقى، لېكىن قانۇن چىقىرىش ئاپپاراتىدىكى ئومۇمىي كىشىلەر سانىنىڭ% 15 دىن ئېشىپ كەتمەسلىكىنى بەلگىلەش توغرىسىدا تەكلىپ بەرگەن.

3- شياڭگاڭدىكى كىشىلەر بۇ تەكلىپلەرنىڭ ئاقىدىغان ياكى ئاقمايدىغانلىقىدىن بەكمۇ گۇمانلىنىدۇ.

ئەنگلىيە ھۆكۈمىتى تۆۋەندىكى پىكىرلەرنىڭ جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ يۇقىرىدىكى تەكلىپ توغرىسىدا ئاخىرقى پىكىر ھاسىل قىلىشىغا ياردەم بېرىشىنى ئۈمىد قىلىدۇ.

(1) بىرقىسىم قانۇن چىقىرىش ئاپپاراتلىرىدا دۆلەت تەۋەلىكى چەكلىمىسى ھەقىقەتەن يولغا قويۇلغان بولسىمۇ شياڭگاڭ قانۇن چىقىرىش ئىدارىسى، شەھەر مەمۇرىيەت ئىدارىسى ياكى رايونلۇق پارلامېنت ئەزەلدىن بۇنداق چەكلىمىنى قويۇپ باقمىغان؛ شۇڭا ئەگەر 1997- يىلدىن كېيىن شياڭگاڭ قانۇن چىقىرىش ئاپپاراتىنىڭ ئەزالىرىغا دۆلەت تەۋەلىكى چەكلىمىسى قويۇلسا ھازىرقى شياڭگاڭدا كۆپچىلىك ئاللىقاچان قوبۇل قىلغان ئۇسۇلغا زىت كېلىدۇ.

(2) بۇ بەلگىلىمە قانۇن چىقىرىش ئاپپاراتىنىڭ ئىختىساس ئىگىلىرىنى قوبۇل قىلىش دائىرىسىنى چەكلەپ قويىدۇ.

(3) بۇ بەلگىلىمە 1995- يىلدىن 1997- يىلغىچە بولغان ئارىلىقتا قانۇن چىقىرىش ئاپپاراتىنىڭ ئەزالىرىنىڭ تولۇق ئىزچىللىقى جەھەتتە ئېغىر مەسىلە پەيدا قىلىشى مۇمكىن.

(4) مۇھاكىمە قىلىنىۋاتقان % 15 لىك بەلگىلىمىنى قانداق ئىجرا قىلىش تېخى ئېنىق ئەمەس . ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىنىڭ سايلام قانۇنىي ئۇنىڭ تەرتىپى توغرىسىدا تەپسىلىي بەلگىلىمە چىقىرىشى كېرەك. ئەنگلىيە ھۆكۈمىتى بۇنداق قانۇن - بەلگىلىمە مۇرەككەپ بولىدۇ، شۇنداقلا جانلىق بولمايدۇ دەپ قارايدۇ، مەسىلەن: ئەگەر چەت ئەل تەۋەلىكى ياكى چەت ئەلدە ئولتۇراقلىشىش ھوقۇقىدىن بەھرىمەن بەردى:

(1) ئايرىم - ئايرىم ھالدا بېلەت ھېسابلاش قانۇنىنىڭ ماقۇللىنىشىنى كېچىكتۈرىدۇ ھەم ئىش بېجىرىش ئۈنۈمىگە تەسىر يەتكۈزىدۇ؛

(2) تەكلىپنىڭ 1- ماددىسىغا ئاساسەن ئەگەر ھۆكۈمەتنىڭ بىرقانۇن لايىھىسى ئىككى كومىتېت ئەزالىرىنىڭ ئاۋاز بېرىشىدە كۆپ سانلىق ئاۋازغا ئىگە بولالمىسا، تۈزىتىش كىرگۈزۈلگەندىن كېيىن يەنە ئوتتۇرىغا قويسا بولىدۇ، ئاددىي كۆپ ساندىكىلەرنىڭ ماقۇللۇقىغا ئېرىشكەندىن كېيىن، ماقۇللىنىدۇ. ئەڭ دەسلەپتىكى ئايرىم - ئايرىم بېلەت ھېسابلاشنىڭ قانداق رولى بارلىقى كىشىنى گۇمانلاندۇرىدۇ؛

(3) ئەگەر ئىنگلىزلىك قانۇنىنىڭ ئەڭ ئاخىرقى نۇسخىسىدا بۇ بىرتارماق قوبۇل قىلىنسا شياڭگاڭدىكى بەزىلەر ئىنگلىزلىك قانۇن تۈزگۈچىلەر شۇجايدىكى كىشىلەرنىڭ پىكىرىنى كۆزگە ئىلماپتۇ دەپ تەنقىد قىلىدۇ. بۇ جامائەتچىلىكنىڭ پۈتكۈل ئىنگلىزلىك قانۇنىغا تۇتقان پوزىتسىيىسىگە يامان تەسىر پەيدا قىلىدۇ.

(4) ئەنگلىيە ھۆكۈمىتى 1995- يىلى شۇ جايدىكى كىشىلەر شۇنچە كۈچلۈك قارشى تۇرۇۋاتقان ئاۋاز بېرىش تەرتىپىنى قوبۇل قىلالمايدۇ.

(5) ئەنگلىيە ھۆكۈمىتى جۇڭگو ھۆكۈمىتى 1989- يىلى 2- ئاينىڭ 21- كۈنى مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى ئېلان قىلغان ئىنگلىزلىك قانۇن لايىھىسىدىكى 74-ماددىنىڭ 2 - تارمىقىنى ساقلاپ قېلىشنى تەكلىپ قىلىدۇ.

(3) شياڭگاڭنىڭ ئاساسىي قانۇن تۈزۈمى تەرەققىياتى: چوڭ سايلام ئۆمىكى ياكى سايلام كومىتېتى

1 - 1990- يىلى 1-ئاينىڭ 11-كۈنى لى خۇ ئەپەندى بىلەن لۇ پىڭ ئەپەندى بېيجىڭدا شياڭگاڭ ۋالىيسى بىلەن كۆرۈشكەندە ئىنگلىزلىك قانۇندىكى بۇنىڭدىن كېيىنكى شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىنىڭ سىياسىي تۈزۈلمىسى توغرىسىدىكى بابلارنى تۈزۈش توغرىسىدا جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ تەسەۋۋۇرىنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇلار: ئىنگلىزلىك قانۇننى تۈزۈش كومىتېتىدىكى سىياسىي مۇتەخەسسىسلەر گۇرۇپپىسى ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىنىڭ قانۇن چىقىرىش ئاپپاراتىدىكى مەلۇم نىسبەتتە چوڭ سايلام ئۆمىكى (GEC) ياكى كومىتېتىنى سايلام بىلەن ۋۇجۇتقا كەلتۈرۈش تەكلىپىنى قوبۇل قىلدى، دېدى. ئۇلار بۇ خىل ئۇسۇل شياڭگاڭدىكى بىرقىسىم ئابرۇيلۇق ھەم بىۋاستە سايلامغا قاتنىششنى خالىمايدىغان كىشىلەرنىڭ بۇ ئاپپاراتنىڭ سايلىمى ئارقىلىق قانۇن چىقىرىش ئاپپاراتىدا رولىنى جارى قىلدۇرالايدىغانلىقىنى ئېيتتى. ئۇلار يەنە 1995-يىلى ئىككى تەرەپ سايلام كومىتېتىنىڭ تەشكىل قىلىنىشى ۋە سايلام تەرتىپى توغرىسىدا كېڭەشكەندىن كېيىن، قانۇن چىقىرىش ئىدارىسىنىڭ بىرقىسىم پارلامېنت ئەزالىرىنى مۇشۇنداق ئۇسۇل بىلەن سايلاپ بارلىققا كەلتۈرۈش توغرىسىدا تەكلىپ بەردى. ئەنگلىيە ھۆكۈمىتى جۇڭگو تەرەپنىڭ بۇ تەسەۋۋۇرىدىكى ئىزاھاتىغا رەھمەت ئېيتىدۇ.

2- ئەنگلىيە ھۆكۈمىتى شۇنداق ھېسابلايدۇكى، 1997- يىلى ئۆتكۈنچىلىك تاپشۇرۇشقا ھەققىي كاپالەتلىك قىلىشنىڭ ئەڭ كۆڭۈلدىكىدەك ئۇسۇلى 1995- يىلى سايلانغان قانۇن چىقىرىش ئىدارىسىنىڭ بارلىق پارلامېنت ئەزالىرىنىڭ 1999- يىلغىچە داۋاملىق بەلگىلەنگەن ھەرخىل كومىتېتلار مەسلىھەت بېرىش ئىدارىسى ھەم كومىتېتلارنىڭ ۋەكىللىرى (پەقەت ھۆكۈمەت خادىمى خاراكتېرىگە ئىگە بولمىغان ئەزالارنىلا ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ) % 25، سايلام كومىتېتى كەڭ ۋەكىللىك خاراكتېرىگە ئىگە بولۇپ، تەجرىبىسى مول، ئابرويى يۇقىرى بولغان زاتلاردىن تەشكىل قىلىنىدۇ. بۇ، قانۇن چىقىرىش ئاپپاراتىنىڭ كەڭ ۋەكىللىك خاراكتېرىگە ئىگە زاتلارنىڭ ئىقتىدارى ۋە تەجرىبىسىدىن داۋاملىق پايدىلىنىشقا ئىمكانىيەت يارىتىپ بېرىدۇ.

6-شياڭگاڭنىڭ ھازىرقى ھۆكۈمەت تۈزۈمىدە سايلام كومىتېتى تۈزۈمى ئارقىلىق قانۇن چىقىرىش ئاپپاراتىنى سايلايدىغان ئىش بولۇپ باقمىغان، شۇڭا سايلام كومىتېتىنىڭ رولى، تەشكىل قىلىنىشى ۋە خىزمەت تەرتىپىنى ئالدىن بەلگىلەش، ئىنگلىزلىك قانۇندا ئىزاھلاش ھەم شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىنىڭ سايلام قانۇنىدا ۋاقتىدا تەپسىلىي بەلگىلىمە چىقىرىش كېرەك. بۇ ئىنتايىن مۇھىم. ئەگەر جۇڭگو ھۆكۈمىتى مۇھاكىمە قىلىنىۋاتقان تۈزۈم توغرىسىدىكى پرىنسىپلاردا شياڭگاڭ خەلقىغە كاپالەت بېرەلىسە (ئىنگلىزلىك قانۇن تۈزۈش كومىتېتى ئومۇمىي يىغىن ئاچسا ياكى ئىنگلىزلىك قانۇننى ئېلان قىلغاندا مۇشۇنداق قىلىش مۇمكىن) بۇ كىشىلەرنىڭ بۇ تۈزۈمنى قوبۇل قىلىشنى ئىلگىرى سۈرۈشكە ئىنتايىن پايدىلىق بولىدۇ.

ھۆججەت (6): چىن زىبىڭ باش ئەلچى تانناداقا ئەنگلىيە تەرەپنىڭ 2-ئاينىڭ 6-كۈنىدىكى خېتىگە جۇڭگو تەرەپنىڭ جاۋابىنى يەتكۈزدى

1990-يىلى 2 - ئاينىڭ 8 - كۈنى كەچتە دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكى شياڭگاڭ - ئاۋمېن ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى چىن زىبىڭ ئەنگلىيىنىڭ جۇڭگودا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى تانناد بىلەن جىددىي كۆرۈشۈپ، تانناداتىن ئەنگلىيە تەرەپكە ئەنگلىيە تەرەپنىڭ 2- ئاينىڭ 6-كۈنىدىكى خېتىگە جۇڭگو تەرەپنىڭ بەرگەن جاۋابىنى يەتكۈزۈشنى ئۆتۈندى. جۇڭگو تەرەپنىڭ جاۋابى تۆۋەندىكىچە

«باش ئەلچى ئەپەندى، 2- ئاينىڭ 6 - كۈنى ئەنگلىيە تەرەپكە ۋەكالىتەن جۇڭگو تەرەپكە ئەۋەتكەن خېتىڭىزنى دىپلوماتىيە مىنىستىرى چيەن چىچېنغا دوكلات قىلدىم ھەم قوشۇمچە ئەۋەتكەن ئۈچ يازما ماتېرىيالنى بىزنىڭ ئىنگلىزلىك قانۇن مۇتەخەسسىسلىرىگە تاپشۇرۇپ بەردىم. ھازىر مەن بۇيرۇققا بىنائەن تۆۋەندىكى جاۋابنى بېرىمەن:

1- بىۋاستە سايلامنىڭ نىسبەت مەسىلىسى توغرىسىدا. جۇڭگو تەرەپ خېلى بۇرۇنلا ئېنىق ئىپادە بىلدۈرگەن، ئەگەر ئەنگلىيە تەرەپ 1991- يىلى شياڭگاڭ قانۇن چىقىرىش ئىدارىسىنىڭ رايونلۇق بىۋاستە سايلىنىدىغان پارلامېنت ئەزالىرىنىڭ ئورنىنى 18 دىن ئاشۇرۇۋەتمەسلىككە ۋەدە قىلالىسا، جۇڭگو تەرەپ ئالاھىدە رايونىنىڭ 1- نۆۋەتلىك قانۇن چىقىرىش كومىتېتىنىڭ بىۋاستە سايلىنىدىغان پارلامېنت ئەزالىرى ئورنىنى 20 گە كۆپەيتىشنى ئويلىنىپ كۆرىدۇ. بۇنى جۇڭگو تەرەپ ئەنگلىيە تەرەپنىڭ ئىنگلىزلىك قانۇن تۈزۈش كومىتېتىنىڭ 9 - قېتىملىق ئومۇمىي يىغىنى ئېچىلىشتىن ئىلگىرى يازما شەكىلدە بەلگىلىشىنى ئۈمىد قىلىدۇ. ئۇنداق قىلمىغاندا، جۇڭگو

ھۆججەت (7): ئەنگلىيە دىپلوماتىيە ۋەزىرى دوۋگىلاس خۇردنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرىمىز چيەن چىچېنگە ئەۋەتكەن خېتى

1990- يىلى 2-ئاينىڭ 12- كۈنى ئەنگلىيىنىڭ جۇڭگودا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى تانناد بۇ ھۆججەتنى دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكى شياڭگاڭ - ئاۋمېن ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى چىن زىبىڭگە تاپشۇردى.

مەن ھازىرسىزنىڭ 2-ئاينىڭ 3-كۈنىدىكى خېتىڭىزنى ۋە 2-ئاينىڭ 8-كۈنى چىن زىبىڭ ئەپەندى سىزنىڭ يوليورۇقىڭىز بويىچە ئېلون تانناد تۆرەگە ئىپادىلىگەن بىرنەچچە پىكىرنى تولۇق ئويلىنىشقا ۋاقىت چىقاردىم.

خۇددى سىزگە ئايان بولغىنىدەك، مەن ئىككى دۆلەت ھۆكۈمەتلىرىمىزنىڭ شياڭگاڭنىڭ كەلگۈسىدىكى سىياسىي تۈزۈمى توغرىسىدا چۈشىنىش ھاسىل قىلىپ، ئۆزئارا ئىشىنىش كەيپىياتىنى يېڭىباشتىن ئورنىتىشقا ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىپ كەلدىم. ئۆتكەندە مۇشۇنداق كەيپىيات ئىچىدە بىزئىككى دۆلەتنىڭ ھۆكۈمەتلىرى شياڭگاڭنىڭ مۇقىملىقى ۋە گۈللىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش يولىدا ئورتاق تىرىشچانلىق كۆرسەتكەن. مەن جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭمۇ ئوخشاش روھ بىلەن بۇ مەسىلىنى بىر تەرەپ قىلىش ھەم ئىككى تەرەپ قانائەتلەنگىدەك ئالغا بېسىش يولىنى تېپىش يولىدا ئاكتىپ تىرىشۋاتقانلىقىنى تونۇدۇم .

مۇشۇنداق ئارقا كۆرۈنۈشتە مەن خېتىم ئارقىلىق جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ بىرتۇرلۇك چۈشەنچىسىنى قەيت قىلماقچىمەن. ئەگەر «ئىنگلىزلىك قانۇن» نىڭ ئەڭ ئاخىرقى نۇسخىسىدا شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىنىڭ قانۇن چىقىرىش ئاپپاراتىدىكى بىۋاستە سايلىنىدىغان ئورۇن 1997- يىلى 20، 1999 - يىلى 24، 2003-يىلى 30 دەپ بەلگىلەنسە، ئەنگلىيە ھۆكۈمىتى 1991-يىلى بىۋاستە سايلام يولغا قويۇلغاندا بىۋاستە سايلىنىدىغانلار ئورۇن سانىنى 18 دە چەكلىمەكچى.

لېكىن مېنىڭ ئالدىنقى نەچچە قېتىملىق سىزگە يازغان خېتىمدىن كۆرۈپ ئالغانسىز، بىۋاستە سايلىنىدىغان ئورۇننىڭ كۆپىيىش سۈرئىتى نۇرغۇن شياڭگاڭلىقلار ۋە ئۆزىمىز ئىنتىزارلىق بىلەن كۈتۈۋاتقانغا قارىغاندا ئاستا، شۇڭا مەن سىزنىڭ 1991- يىلى قانۇن چىقىرىش ئاپپاراتى ئىشقا چۈشكەندىن كېيىن بىزنىڭ نوقتىئىنەزەرىمىزگە پەيدىنپەي قوشۇلىشىڭىزنى ئىنتايىن ئۈمىد قىلىمەن يەنى: بىۋاستە سايلىنىدىغان پارلامېنت ئەزالىرى نىسبىتىنىڭ كۆپىيىشىنى تېزلىتىش مۇۋاپىق ھەم كۆڭۈلدىكىدەك ئىش، سىز بىلەن بىردەك پىكىر ھاسىل قىلغاندىن كېيىن، 1997- يىلدىن كېيىن داۋاملىق كۆپىيىشى ئۈچۈن 1995- يىلى بىۋاستە سايلىنىدىغان پارلامېنت ئەزالىرىنىڭ نىسبىتىنى مۇۋاپىق كۆپەيتىپ، بىۋاستە سايلىنىدىغان پارلامېنت ئەزالىرى نىسبىتىنى تېز ئاشۇرۇش كېرەك. مۇشۇ ئاساستا، مەن ھازىرقى باسقۇچتا پەقەت 1995- يىلدىكى قانۇن چىقىرىش ئاپپاراتىدا بىۋاستە سايلىنىدىغان پارلامېنت ئەزالىرى ئورنى 20 دىن كەم بولمىسكەن؛ دېگەن سۆزنى قىلالايمەن، لېكىن مەن سىزگە شۇنداق ۋەدە قىلالايمەنكى، ئەنگلىيە ھۆكۈمىتى 1997-يىلدىن ئىلگىرى ۋە 1997- يىلدىن كېيىن ئورۇنلاشتۇرۇلغان ئىزچىللىقنى ساقلاپ قېلىشنىڭ پايدىلىق ئىكەنلىكىنى داۋاملىق تونۇيدۇ.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

جۇڭگو غەربىي جەنۇب ئىشىكنى ھەر تەرەپلىمە ئېچىۋېتىش مۇسابىقىسىگە قاتناشتى

ئون نەچچە يىللىق تەقەززالىقتىن كېيىن جۇڭگونىڭ غەربىي جەنۇبىدىكى رايونلار ئىشىكنى ھەر تەرەپلىمە ئېچىۋېتىش يېڭى دەۋرىگە قەدەم قويدى.

بۇ — 200 مىليون ئاھالىگە ئىگە ئىقتىسادىي قالاق رايونلارنىڭ ئىشىكنى سىرتقا ئېچىۋېتىشتە «ئارقىدا» قالغان ھالەتتىن قۇتۇلۇپ، ئالدىنقى سەپكە ئۆتكەنلىكىدىن دېرەك بېرىدۇ.

ھازىر سىچۈەن، يۈننەن، گۈيجۇ، گۇاڭشى قاتارلىق ئۆلكە - رايونلاردىكى دېھقانلارنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە كىرىمى 600 يۈەندىن ئېشىپ، جۇڭگودا ئىشىك ئەڭ دەسلەپ ئېچىۋېتىلگەن چاغدىكى گۇاڭدۇڭ ئۆلكىسىنىڭكىدىن بىر ھەسسە ئاشتى.

مۇخبىر ئۈچ ئايغا يېقىن ۋاقىت ئىچىدە تۆت ئۆلكىنىڭ ھەر قايسى جايلىرىنى زىيارەت قىلىپ، ئۇلارنىڭ بىرلىشىپ چەت ئەللەرگە، بولۇپمۇ شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا ۋە جەنۇبىي ئاسىياغا ئىشىكنى ئېچىۋېتىشكە تولۇق تەييارلىق كۆرۈۋاتقانلىقىنى بايقىدى.

غەربىي جەنۇبلۇقلار ئۆزلىرىنىڭ ئۆز ئالدىغا ئىش كۆرگەندە ئىشىكنى سىرتقا ئېچىۋېتىش ئىشلىرىنى ياخشى ئېلىپ بارالمايدىغانلىقىنى چۈشەندى. سىچۈەن، گۈيجۇنىڭ پەن-تېخنىكا كۈچى كۈچلۈك، سانائەت ئاساسى بىر قەدەر ياخشى، لېكىن ئۇلار چېگرىغا ۋە دېڭىز بويىغا يېقىن ئەمەس؛ يۈننەن، گۇاڭشى چېگرا بويىدا، گۇاڭشى يەنە دېڭىزغا يېقىن. بىراق تەرەققىيات دەرىجىسى تۆۋەن. ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ ئەۋزەللىكلىرىنى جارى قىلدۇرۇش ئۈچۈن 1984-يىلدىن باشلاپ كەڭ دائىرىدە ئىقتىساد-تېخنىكا ھەمكارلىقىنى يولغا قويدى. ھازىر ھەر قايسى تەرەپلەر ئوتتۇرىسىدا يولغا قويۇلغان ھەمكارلىق تۈرى 5400 دىن ئاشتى. بۇ تۈرلەردىن ھاسىل قىلىنغان مەھسۇلات قىممىتى 4 مىليارد 594 مىليون يۈەنگە يەتتى.

دۆلەت تەرەققىياتنىڭ مۇھىم نۇقتىسىنى شەرقىي قىسىمدىكى رايونلارغا قارىتىۋاتقان ۋاقىتتا، ئۇلار پۈتكۈل رايوندا دۆلەت زېمىنى بايلىقىنى ئومۇملاشتۇرۇپ تەكشۈردى ھەم ئىقتىسادىي تەرەققىيات ستراتېگىيىسى تەتقىقاتىنى ئېلىپ باردى. ئۆلكە، رايونلار ئارىسىدىكى بارلىق تاشيوللارنى بىر-بىرىگە تۇتاشتۇردى. سىچۈەندىن كىرگۈزۈلگەن يېزا ئىگىلىك تېخنىكىسى بىلەن شالغۇتلاشتۇرۇلغان سۈپەتلىك ئۇرۇقنىڭ ياردىمىدە يۈننەن، گۈيجۇ، گۇاڭشىلار ئاشلىقتا ئۆزىنى ئۆزى تەمىنلەيدىغان بولدى. بۇ خىزمەتلەر ھازىرقى ئېچىۋېتىش بىلەن قويۇۋېتىشكە شارائىت يارىتىپ بەردى.

تۆت ئۆلكىنىڭ رەھبەرلىرى پەن - تېخنىكا ۋە ساھەلەر ھەمكارلىقىنىڭ زامانىۋى ئىگىلىكتىكى رولىنى چوڭقۇر چۈشەندى. ئۆتكەن سەككىز يىلدا ئۇلار يولغا قويغان پەن-تېخنىكا ھەمكارلىق تۈرى 1000 دىن ئاشتى. ساھەلەر بويىچە قۇرغان تەشكىلاتلىرى 100 گە يەتتى، ئۇلار يەنە 60 كە يېقىن كارخانا گۇرۇھى قۇردى. شەرقىي - جەنۇبىي ئاسىيا بازارلىرىدا جۇڭگودا ئىشلەنگەن بىر ئاپتوموبىل بار، ئۇنىڭ ماتورى سىچۈەننىڭ، كوزوپى يۈننەننىڭ، بالونى گۈيجۇنىڭ، بۇنداق ئەھۋاللار دائىم ئۇچراپ تۇرىدۇ.

يۈننەننىڭ كۆنمىڭ شەھىرىدىكى ئىقتىساد مۇتەخەسسىسلىرى باھا بېرىپ مۇنداق دەيدۇ: سەككىز يىلدىن كۆپرەك يولغا قويۇلغان رايون خاراكتېرلىك ئىقتىسادىي ھەمكارلىق غەربىي جەنۇبلۇقلارغا بازار ئىگىلىكىنىڭ قانۇنىيىتىنى قوبۇل قىلدۇردى. مەسىلەن، يۈننەن جۇغراپىيىلىك ئورنىدىن ئېيتقاندا، جۇڭگونىڭ سىياسىي، ئىقتىسادىي، مەدەنىيەت مەركىزىدىن يىراق، بۇ يەردە مۇتەئەسسىپلىك، بېكىنمىچىلىك ئېغىر ئىدى. بۇلتۇرقى كۈندە مالىيە كىرىمى 7 مىليارد يۈەندىن ئاشىدىغان بۇ ئۆلكە 600 مىليون يۈەن ئاجرىتىپ، دۆلەتتىن كۆنمىڭ بىلەن گۇاڭشىنىڭ نەننىڭ ئارىلىقىدا تۆمۈريول قۇرۇشقا شارائىت ھازىرلاپ بېرىشنى ئۆتۈندى. بۇ تۆمۈريول بولغاندا، سىچۈەن، يۈننەن، گۈيجۇلاردىكى ماللارنى گۇاڭشىنىڭ بەيىۋۈەن قولتۇقىدىن چەتكە چىقارغىلى بولىدۇ.

ھازىر، غەربىي جەنۇب رايونىدا نەچچە ئون مىليارد يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، ئۈچ تۆمۈريول غول لىنىيىسى قۇرۇلماقتا. ئومۇمىي سىغىمچانلىقى 1 مىليون 200 مىڭ كىلوۋات سائەتتىن يۇقىرى تۆت سۇ ئېلېكتر ئىستانسىسى ھەمدە بىر تۈركۈم خام ئەشيا ماتېرىياللىرى، پىششىقلاپ ئىشلەش كارخانىسى ۋە ئايرودروم، پىرىستانلار سېلىنماقتا. يۈننەن بىلەن گۇاڭشىنىڭ تەكلىپىگە ئاساسەن سىچۈەن بىلەن گۈيجۇنىڭ كارخانىلىرى ئۇلارنىڭ دېڭىز بويلىرىدا ۋە چېگرا ئېغىزلىرىدا بىر قانچە يۈز تارماق ئورگان قۇرۇپ، ئۇنى ئىشىكنى سىرتقا ئېچىۋېتىشنىڭ «كۆزنىكى» قىلدى. كىشىلەر غەربىي جەنۇب رايونىدا 60 -يىللاردىكى «ئۈچ لىنىيە» قۇرۇلۇشىدىن كېيىن 2-قېتىملىق تەرەققىيات دولقۇنى قوزغالدى، دېيىشمەكتە.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى)

****

جۇڭگو چەت ئەلدە ئوقۇۋاتقان ئوقۇغۇچىلار مۇلازىمەت مەركىزىنىڭ خىزمەت ئۆمىكى 11-ئاينىڭ 2-كۈنى ۋاشىنگتوندا جۇڭگونىڭ چەت ئەلدە ئوقۇۋاتقان ئوقۇغۇچىلىرى بىلەن سۆھبەت يىغىنى ئۆتكۈزدى.

يىغىندا چەت ئەلدە ئوقۇۋاتقان ئوقۇغۇچىلار ۋەتىنىمىزنىڭ جۇشقۇن تەرەققىياتىدىن ئىلھاملىنىدىغانلىقىنى، دۆلەتنىڭ چەت ئەلدە ئوقۇۋاتقانلارغا قارىتىلغان سىياسىتىدىن مەمنۇن ئىكەنلىكىنى بىلدۈردى.

سۈرەتتە: چەت ئەلدە ئوقۇۋاتقان ئوقۇغۇچىلار دۆلىتىمىزنىڭ ئەھۋالى تونۇشتۇرۇلغان ماتېرىياللارنى كۆرمەكتە.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

مەملىكىتىمىزنىڭ كۈندىلىك سانائەت بۇيۇملىرىنى توپ سېتىش ئىسلاھاتىدا بۆرۈلۈش ھاسىل قىلىندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، شاڭخەي، 4- نويابىر تېلېگراممىسى. مۇخبىرنىڭ بۈگۈن بۇ يەردە ئېيتىلغان مەملىكەتلىك سودا نازارەت- ئىدارە باشلىقلىرى سۆھبەت يىغىنىدىن ئۇققۇشىچە، يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جەنۇبنى كۆزدىن كەچۈرگەن چاغدىكى مۇھىم سۆزى ئېلان قىلىنغاندىن كېيىن مەملىكىتىمىزنىڭ كۈندىلىك سانائەت بۇيۇملىرىنى توپ سېتىش ئىسلاھاتىدا كۆرۈنەرلىك بۆرۈلۈش ھاسىل قىلىنغان. ئىسلاھات قەدىمى زور دەرىجىدە تېزلىتىلگەن. سودا مىنىستىرى خۇپىڭ جايلاردىكى دۆلەت ئىگىلىكىدىكى توپ سېتىش سودا ئورۇنلىرىدىن ئىسلاھاتنى تېزلىتىپ، تەرەققىيات ستراتېگىيىسىدە چوڭ ئۆزگىرىش ھاسىل قىلىپ بېكىنمىچىلىك، مونوپول قىلىۋېلىش خاراكتېرىدىكى كونا توپ سېتىش تۈزۈلمىسىنى ئۈزۈل-كېسىل بۇزۇپ تاشلاپ، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنىڭ تەلىپىگە ئاساسەن، سانائەت بۇيۇملىرىنى توپ سېتىش يېڭى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىش ئۈستىدە ئىزدىنىشنى تەلەپ قىلدى.

يىغىن تەمىنلىگەن ماتېرىياللاردىن قارىغاندا، ھازىر كۈندىلىك سانائەت بۇيۇملىرى ئوبوروتى ساھەسىدە بازار ئاساسىي جەھەتتىن ئېچىۋېتىلگەن، پىلانلىق تاۋار ئىگىلىكىگە خاتىمە بېرىلگەن، باھا قويۇۋېتىلگەن (دۆلەت تەرىپىدىن باھاسى بېكىتىلىدىغان سورتلار قالمىغان). كارخانىلار قويۇۋېتىل- گەن (تىجارەت، باھا، ئىشچى ئىشلىتىش، تەقسىماتتىن ئىبارەت تۆت ئىش قويۇۋېتىلگەن). ھەر قايسى جايلاردا كارخانىلارنىڭ ئىچكى مېخانىزمىنى ئۆزگەرتىش ۋە تاۋار بازارلىرىنى يېتىشتۈرۈش ۋە راۋاجلاندۇرۇش جەھەتتە جۈرئەتلىك، تەۋەككۈل قىلىشتا، سىناق قىلىشتا، چوڭ ئوپېراتسىيە قىلىشتا ۋە يېڭى قەدەم تاشلاشتا دادىل، ئىلغار تېپلارمەيدانغا كەلگەن. بىراق قىسمەن يېڭى مەسىلىلەرمۇ ئوتتۇرىغا چىققان، بۇنىڭ ئاساسلىقى ئىقتىسادىي ئۈنۈم داۋاملىق تۆۋەنلەپ كەتكەن. سودا مىنىستىرلىكىنىڭ سانلىق مەلۇماتىدىن قارىغاندا، بۇ يىل 1-ئايدىن 9-ئايغىچە مەملىكەت بويىچە سانائەت بۇيۇملىرىنى توپ سېتىش كارخانىلىرىنىڭ زىيىنى ئۆتكەن يىلنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن %20 تىن ئارتۇق ئاشقان. بۇلارنىڭ ئىچىدە مەملىكەت بويىچە 776 تۇتقۇمچىلىق بۇيۇملىرىنى توپ سېتىش كارخانىسىنىڭ زىيىنى % 68 كە يەتكەن.

خۇپىڭ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: دۆلەت ئىگىلىكىدىكى توپ سېتىش سودا ئورۇنلىرىنى قاتماللىقتىن قۇتۇلدۇرۇپ، ستراتېگىيىلىك چوڭ بۆرۈلۈش قىلىش ئۈچۈن، چوقۇم ئىدىيىنى يەنىمۇ ئازاد قىلىش، توپ سېتىش چېگرىسىنى بۇزۇپ تاشلاش، دادىل، كۆپ ساھەگە يۈزلىنىش؛ رايونلار چېگرىسىنى بۇزۇپ تاشلاپ، جايلارنىڭ تەبىئىي ئەۋزەللىكىدىن تولۇق پايدىلىنىپ، سىرتقا يۈزلەنگەن ئىگىلىكنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇپ، خەلقئارا رىقابەتكە قاتنىشىش؛ كەسپىي تارماقلار چېگرىسىنى بۇزۇپ تاشلاپ، نەزەرنى كەسپلەرنى راۋاجلاندۇرۇش، ئىمپورت- ئېكسپورت، پۇل مۇئامىلىسى، ستراخۇۋانىيە، ئۆي-زېمىن قاتارلىق ساھەلەرگە قارىتىپ، تېخىمۇ كەڭ دائىرىدە تەرەققىياتنى ئىشقا ئاشۇرۇش كېرەك.

لياۋنىڭ ئۆلكىسى يېزىلارنىڭ ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشى بويىچە ئالتە ئۆلچەم تۈزۈپ چىقتى

لياۋنىڭ ئۆلكىسى يېقىندا پۈتۈن ئۆلكىدىكى يېزىلارنىڭ ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشى بويىچە مۇنۇ ئالتە ئۆلچەمنى تۈزۈپ چىقتى: (1) ماددىي تۇرمۇش بىر قەدەر كەڭتاشا بولۇش. كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان مىللىي ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتىنى 3000 يۈەندىن ئاشۇرۇش، دېھقانلارنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان ساپ كىرىمىنى 1500 يۈەندىن ئاشۇرۇش.(2) مەنىۋى تۇرمۇش بىر قەدەم يېتەرلىك بولۇش. ھەر 100 ئائىلىدە تېلېۋىزورنىڭ سانى 90 دىن ئارتۇق بولۇش، توققۇز يىللىق مەجبۇرىي مائارىپنى ئومۇملاشتۇرۇش، ھەر 10 مىڭ يېزا نوپۇسى ئىچىدىكى يېزا ئىگىلىك تېخنىكا خادىملىرىنى 15 دىن ئاشۇرۇش. (3) ئولتۇراق ئۆي شارائىتىنى ياخشىلاش. خىش ئۆي، سېمونت ئۆيلەرنى% 95 تىن ئاشۇرۇش، بىخەتەر ۋە پاكىزە سۇ ئىچىشنىڭ ئومۇملىشىش نىسبىتىنى % 90 تىن ئاشۇرۇش، ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتىنى % 30 تىن ئاشۇرۇش. (4) كىشىلەرنىڭ ساغلاملىق سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈش. ھەممە ئادەمنى دەسلەپكى ساقلىقنى ساقلاش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىش، يېزىلىقلارنىڭ ئوتتۇرىچە يېشىنى 73 ياشتىن ئاشۇرۇش. (5) جامائەت پاراۋانلىقى ئىشلىرىنى راۋاجلاندۇرۇش. كۆپ ساندىكى يېزا-بازارلاردا كىنوخانا، تەنتەربىيە مەيدانى، مەدەنىيەت ئۆيى بولۇش، ھەممە كەنتتە توك بولۇش. (6) جامائەت ئامانلىقى تەرتىپى ياخشى بولۇش. ھەر 10 مىڭ يېزا نوپۇسى ئىچىدە تۇرغۇزۇلغان جىنايى ئىشلار ئەنزىسىنىڭ نىسبىتى 15 ئادەمدىن تۆۋەن بولۇش.

(بېشى 1 - بەتتە)

دېپلوماتىيە مىنىستىرلىكىنىڭ ئەمەلدارىنىڭ ...

ئىمزالايدىغان قوشما ئاخبارات ۋە بىر قاتار ھەمكارلىق ھۆججەتلىرى ئىككى دۆلەتنىڭ ...

ئاساسىدا بارلىق دۆلەتلەر بىلەن دوستلۇق- ھەمكارلىق مۇناسىۋەتنى راۋاجلاندۇرۇشنى ...

چىڭخەي- شىزاڭ تۆمۈريولى چىڭخەي-شىزاڭ ئېگىزلىكى ئىقتىسادىي ...

چىڭخەي- شىزاڭ تۆمۈريولى چىڭخەي- شىزاڭ ئېگىزلىكى ئىقتىسادىي تەرەققىياتىدا «تېزلەتكۈچ» بولۇپ قالدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، لەنجۇ، 3-نويابىر تېلېگراممىسى. چىڭخەي - شىزاڭ ئېگىزلىكىدىكى تۇنجى تۆمۈريول چىڭخەي - شىزاڭ تۆمۈريولىنىڭ ھازىرقى يىللىق ترانسپورت مىقدارى 1984 - يىلى قاتناش باشلانغان ۋاقىتتىكى 500 ـ 400 مىڭ توننىدىن كۆپىيىپ، 2 مىليون توننىدىن ئېشىپ كەتتى، يىلىغا 600 مىڭ ئادەم (قېتىم) يولۇچى توشۇلدى، بۇ چىڭخەينىڭ غەربىي قىسمى بىلەن شىزاڭدىن ھەر يىلى چىقىرىلىۋاتقان - كىرگۈزۈلۈۋاتقان ماددىي ئەشيالار بىلەن يولۇچىلار ئومۇمىي مىقدارىنىڭ تەخمىنەن 90 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ. بۇ تۆمۈريول ھازىر چىڭخەي- شىزاڭ ئېگىزلىكىنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىدا «تېزلەتكۈچ» بولۇپ قالدى.

چىڭخەي - شىزاڭ تۆمۈريولى ھازىر مەملىكىتىمىزدىكى ئەڭ ئېگىز بولغان ئېگىزلىك تۆمۈريولى بولۇپ، يول لىنىيىسى دېڭىز يۈزىدىن ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 2800 مېتىر ئېگىز. بۇ شىنىڭدىن باشلىنىپ، چىلىيەنشەن تېغىنىڭ جەنۇبىي ئېتىكىنى بويلاپ، چىڭخەي كۆلىنى ئايلىنىپ ئۆتۈپ، شىزاڭدىكى مۇھىم جاي گېرمۇ شەھىرىگە بارىدۇ. ئومۇمىي ئۇزۇنلۇقى 830 كىلومېتىر.

چىڭخەي- شىزاڭ تۆمۈريولى لىنىيىسى مەملىكىتىمىزنىڭ غەربىي قىسمىدىكى بايلىق ئامبىرى. بۇ جايدا تۇز، قوغۇشۇن ۋە سىنىك بايلىقى ناھايىتى مول. چىڭخەي- شىزاڭ تۆمۈريولىدا قاتناش باشلانغاندىن كېيىن چىڭخەينىڭ غەربىي قىسمىنىڭ ئىقتىسادى تېز تەرەققىي قىلدى. بۇ جايدىكى تۇزچىلىق مەيدانىنىڭ يىللىق مەھسۇلات مىقدارى ئىككىدىن كۆپ قاتلىنىپ، 1 مىليون توننىغا يەتتى. سەيدام ئويمانلىقىنىڭ نېفت مەھسۇلات مىقدارى ئۇزاق يىلدىن بۇيانقى بىر ئىزدا توختاپ قېلىش ھالىتىگە خاتىمە بېرىلىپ، 1 مىليون توننىدىن ئېشىپ، بۇ جاي ئېلىمىزنىڭ غەربىي قىسمىدىكى يەنە بىر مۇھىم نېفت ئىشلەپچىقىرىش بازىسى بولۇپ قالدى. 7- بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە دۆلىتىمىزنىڭ نۇقتىلىق قۇرۇلۇش تۈرى بولغان چىڭخەي كالىي ئوغۇتى زاۋۇتى پۈتكەندىن كېيىن يىلىغا 200 مىڭ توننا كالىي ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارىغا ئىگە بولدى، ئۇنىڭ كالىي ئوغۇت ئىشلەپچىقىرىش مىقدارى مەملىكىتىمىز بويىچە ئومۇمىي مەھسۇلات مىقدارىنىڭ 97 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ. خۇاتۇ جىلغىسىدىن گېرمۇغىچە بولغان نېفت تۇرۇبىسى پۈتۈپ ئىشقا كىرىشتۈرۈلدى. يىلىغا 1 مىليون توننا نېفت چىكىلەيدىغان گېرمو نېفت ئايرىش زاۋۇتى 1993-يىلى ئىشلەپچى-قىرىشقا كىرىشتۈرۈلدى. گېرمو 1980-يىلى شەھەر قىلىنغاندا سانائەت، يېزا ئىگىلىك ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى ئاران 5 مىليون يۈەن ئىدى. ئون يىل ئىچىدە 20 ھەسسە كۆپىيىپ، 1991-يىلى سانائەت، يېزا ئىگىلىك ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى ئازغىنە كەم 100 مىليون يۈەنگە يېتىپ، چىڭخەي ئۆلكىسىدە شىنىڭ شەھىرىدىن قالسىلا 2- چوڭ شەھەر بولۇپ قالدى. گېرمو جايلاشقان خەيشى زاڭزۇ ئاپتونوم ئوبلاستى مەملىكەت بويىچە 30 نەچچە مىللىي ئاپتونوم ئوبلاست ئىچىدە مالىيەگە پۇل تاپشۇرىدىغان بىردىنبىر ئوبلاست بولۇپ قالدى.

(بېشى 3 - بەتتە)

مەن ئالدىنقى بىرنەچچە قېتىملىق خېتىمدە داۋاملىق ئىنتايىن كۆڭۈل بۆلىدىغان يەنە بىر مەسىلىنىمۇ تىلغا ئالغانىدىم، ئۇ بولسىمۇ سىز ئويلىغان سايلام بېلەتنى ئايرىم ھېسابلاش توغرىسىدىكى ماددا، شىياڭگاڭلىقلارنىڭ بۇ ماددىغا ئىنكاسى بەك ناچار، كۆپ سانلىق كىشىلەر بۇ ماددا ناھايىتى ئاسانلا بۆلۈنۈشنى كەلتۈرۈپ چىقىرىپ، مەمۇرىي باشقۇرۇش ئۈنۈمىنى تۆۋەنلىتىۋېتىشى مۇمكىن، دەپ قارايدۇ. مەن شۇنى ئېيتماي تۇرالمايمەنكى، ئەگەر بۇ ماددا ساقلاپ قېلىنىدىكەن، «نېگىزلىك قانۇن»دىكى سىياسىي تۈزۈمگە ئالاقىدار ئورۇنلاشتۇرۇشلارغا (گەرچە بۇنداق ئورۇن-لاشتۇرۇشنىڭ بولۇشىنى بىز ئۈمىد قىلىدىغان بولساقمۇ) قوشۇلالمايمىز. شۇڭا مەن سىزنىڭ «نېگىزلىك قانۇن»غا سايلام بېلەتنى ئايرىم ھېسابلاشقا دائىر ئورۇنلاشتۇرۇشنى كىرگۈز-مەسلىكىڭىزنى ئالاھىدە تەۋسىيە قىلىمەن. بۇ نۇقتا شىياڭگاڭ جامائەتچىلىكى ئۈچۈن ئېيىتقاندا ئىنتايىن مۇھىم، مەن سىز ئوتتۇرىغا قويغان سايلام كومىتېتى قۇرۇش توغرىسىدىكى ئورۇنلاشتۇرۇشقا پرىنسىپ جەھەتتىن قوشۇلىمەن. بۇ سايلام كومىتېتى 1995 -يىلى قۇرۇلسا بولىدۇ. بۇ ئورۇنلاشتۇرۇشنىڭ تەپسىلاتلىرىنى ئىككى تەرەپ مۇۋاپىق ۋاقىتتا مۇزاكىرە قىلساق بولىدۇ. شۇنىڭ بىلەن بىللە مەن سىز قوشۇلغان بەش تۈرلۈك پرىنسىپنىڭ «نېگىزلىك قانۇن» دا ئەكس ئەتتۈرۈلۈشىنى ئۈمىد قىلىمەن.

مېنىڭ قارىشىمچە، سىز ئوتتۇرىغا قويغان شىياڭگاڭدىكى جۇڭگو تەۋەلىكىدە بولمىغان ياكى چەت ئەلدە ئولتۇراقلىشىش ھوقۇقىدىن بەھرىمەن بولغان مەڭگۈلۈك ئاھالىلەرنىڭ شىياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونى قانۇن چىقىرىش كومىتېتىدىكى ئورۇن چەكلىمىسى مەسىلىسى 1995-يىلدىن 1997- يىلغىچە بولغان ئارىلىقتىكى قانۇن چىقىرىش ئىدارىسىدىكى بارلىق پارلامېنت ئەزالىرىنىڭ ئىزچىللىقىغا قىيىنچىلىق پەيدا قىلىدۇ، ئۇنىڭ ئۈستىگە بۇ ئورۇن چەكلىمىسى ھازىرقى «نېگىزلىك قانۇن» لايىھىسىدىكى مۇھىم بىر بەلگىلىمە، ئەگەر سىز بىر قىسىم چەكلىمىنىڭ بولۇشى ئىنتايىن مۇھىم دەپ قارىسىڭىز، مەن سىزنىڭ سانىنى كۆپەيتىپ، بۇ خىل خەۋپنى ئازايتىش ئۈستىدە ئويلىنىپ كۆرۈشىڭىزنى ئۈمىد قىلىمەن .

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى، 28- ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى)

* * * * * * * *

ئېلان

شىنجاڭ «1 - ئاۋغۇست» يېزا ئىگىلىك شۆيۈەنىدىن تۈگۈك پەيچۇسوسىغا يۆتكەپ بېرىلگەن نۇرگۈل نامىدىكى 0062906 نومۇرلۇق نوپۇس رەسمىيەت قەغىزىنى يوقاتتىم. ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

(بېشى 1 - بەتتە)

دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىنىڭ ئەمەلدارىنىڭ تونۇشتۇرۇشىچە، لى پېڭ مۇنداق دېگەن: سېنگور زۇڭتۇڭ مولداۋىيە مۇستەقىل بولغاندىن كېيىنكى تۇنجى دۆلەت باشلىقى بولۇش سۈپىتى بىلەن جۇڭگوغا زىيارەتكە كەلدى، بۇ جۇڭگو - مولداۋىيە دۆلەتلىرىنىڭ مۇناسىۋەت تارىخىدىكى مۇھىم ئىش، ئۇ جەزمەن ئىككى دۆلەتنىڭ دوستلۇق - ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنىڭ راۋاجلىنىشىنى يەنىمۇ ئىلگىرى سۈرىدۇ.

لى پېڭ مۇنداق دېگەن: جۇڭگو مولداۋىيە بىلەن بولغان مۇناسىۋەتنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىدۇ. ئىككى تەرەپ پات ئارىدا ئىمزالىغان قوشما ئاخبارات ۋە بىر قاتار ھەمكارلىق ھۆججەتلىرى ئىككى دۆلەتنىڭ ئىقتىساد، سودا قاتارلىق جەھەتلەردىكى ھەمكارلىقنى كېڭەيتىش ئۈچۈن ياخشى ئاساس سالىدۇ.

لى پېڭ خەلقئارا ۋەزىيەت ئۈستىدە توختىلىپ مۇنداق دېگەن: يېقىنقى يىلدىن بۇيان دۇنيا ۋەزىيىتىدە ئىنتايىن چوڭقۇر ئۆزگىرىش بولدى، بۇنداق مۇرەككەپ ئۆزگىرىشچان خەلقئارا مۇھىتتا جۇڭگو مۇستەقىل - ئۆزىگە ئۆزى خوجا تىنچلىق دىپلوماتىيە سىياسىتىنى باشتىن - ئاياغقىچە ئېغىشماي يۈرگۈزۈپ كېلىۋاتىدۇ. بىز تىنچلىقتا بىللە تۇرۇشنىڭ بەش پرىنسىپى ئاساسىدا بارلىق دۆلەتلەر بىلەن دوستلۇق-ھەمكارلىق مۇناسىۋەتنى راۋاجلاندۇرۇشنى خالايمىز.

لى پېڭ مېھمانلارنىڭ تەلىپىگە بىنائەن جۇڭگونىڭ ھازىرقى شەھەر ۋە يېزىلاردا قوللانغان ئىسلاھات تەدبىرلىرى ۋە بۇ يىللىق خەلق ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىيات ئەھۋالىنى تونۇشتۇرغان.

سېنگور زۇڭتۇڭ مۇنداق دېگەن: مولداۋىيە مۇستەقىللىق جاكارلىغاندىن كېيىن، جۇڭگو ناھايىتى تېز ئېتىراپ قىلدى ھەم ھۆكۈمەت سودا ۋەكىللەر ئۆمىكىنى ئەۋەتىپ، مولداۋىيىنىڭ ئىگىلىكىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشكە ۋە راۋاجلاندۇرۇشقا ئاكتىپ ياردەم بەردى. مولداۋىيە ھۆكۈمىتى ۋە خەلقى بۇنىڭغا ئالاھىدە رەھمەت ئېيتىدۇ.

(بېشى 1 - بەتتە)

يۇرۇشلەشكەن ئىسلاھاتنى مۇكەممەللەشتۈرۈشنى تېزلىتىشتە قاتتىق بۆلەكلەرلا كاپالەتكە ئىگە بولۇپ قالماستىن، يۇمشاق بۆلەكلەرمۇ يېتىشتۈرۈلۈشى لازىم. يۇرۇشلەشكەن ئىسلاھاتنىڭ ئارقىدا قېلىشىنى كۆپ ھاللاردا كىشىلەرنىڭ قاراش جەھەتتە ئارقىدا قالغانلىقى، كونىلىقتا ئېسىلىۋالغانلىقى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ. بەزى كىشىلەرنىڭ ئۇزاق مەزگىل پىلانلىق ئىگىلىك ئارقىلىق باشقۇرۇش ئەندىزىسىگە ئادەتلەنگەن، ھۆكۈمەتنىڭ كارخانا باشقۇرۇشىغا، كارخانىنىڭ جەمئىيەتنى باشقۇرۇشىغا ئادەتلەنگەن. ھازىر سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنى يولغا قويۇش ئوتتۇرىغا قويۇلۇپ، ھۆكۈمەت جەمئىيەتنى، كارخانا ئىگىلىكنى باشقۇرىدىغانلىقى، ھۆكۈمەتنىڭ كارخانىلارنىڭ ئادەم، مالىيە، ماددىي ئەشياسىغا نىسبەتەن باشقۇرۇش ھوقۇقى بولمايدىغانلىقى تىلغا ئېلىنغاندا، ئۇلارنىڭ كاللىسىدىن ئۆتمەيۋاتىدۇ. كاللىسىدىن ئۆتمىسە، ھەرىكىتى مۇقەررەر توسقۇنلۇققا ئۇچرايدۇ، بۇ، «نىزام» نى ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە توسقۇن بولىدىغان قاتلامدىكى توسالغۇ. شۇڭا، قاراشنى يېڭىلاش ۋە ئىدىيىنى ئازاد قىلىشنىمۇ ئۇخشاشلا كىچىكتۈرۈشكە بولمايدۇ.

«شىنجاڭ ئىقتىساد گېزىتى»گە مۇشتىرى بولۇشقا ئالدىراڭ

ھۆرمەتلىك مۇشتىرىلار، شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئورگان گېزىتى- «شىنجاڭ ئىقتىساد گېزىتى» (ئۇيغۇرچىسى) 1993- يىلى 1-ئاينىڭ 1-كۈنىدىن ئېتىبارەن رەسمىي نەشر قىلىنىپ، ھەپتىدە ئىككى سان چىقىرىلىدۇ. «شىنجاڭ ئىقتىساد گېزىتى» ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي خىزمەتلىرىگە يېتەكچىلىك قىلىدىغان ئۇنىۋېرسال گېزىت بولۇپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىشقا تېخىمۇ ياخشى خىزمەت قىلىش، ئىقتىسادىي ئۇچۇرلارنى كۆپلەپ يەتكۈزۈش، ئىقتىسادىي تۇرمۇشقا خىزمەت قىلىشنى ئۆزىنىڭ يېتەكچى ئىدىيىسى قىلىدۇ. پارتىيىنىڭ لۇشيەن، فاڭجېن، سىياسەتلىرىنى ۋە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تۈرلۈك تەدبىرلىرىنى ۋاقتىدا تەشۋىق قىلىدۇ. شۇنىڭ بىلەن بىللە جامائەت پىكرىگە يېتەكچىلىك قىلىش، ئۇچۇر تارقىتىش ئىقتىدارىنى تولۇق جارى قىلدۇرىدۇ. سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇشتىن ئىبارەت بۇ زور تېمىنى يېقىندىن چۆرىدىگەن ھالدا ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئەمەلىيىتىگە زىچ بىرلەشتۈرۈپ، 14-قۇرۇلتاي روھىنى قىزغىن تەشۋىق قىلىدۇ. ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىكى ئۇتۇقلۇق تەجرىبىلەرنى تارقىتىدۇ ۋە ئالماشتۇرىدۇ. ئەمەلىيەتكە، تۇرمۇشقا يېقىنلىشىپ، كارخانا ۋە ئاممىا بىلەن ھەمنەپەس بولۇپ، ئىقتىسادىي تۇرمۇشتىكى قىزىق مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا ئىنكاس قىلىدۇ. سىياسەتلەرنى قاراتمىلىقى بولغان ھالدا تەشۋىق قىلىپ ۋە چۈشەندۈرۈپ، ھەرقايسى ساھەلەر كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان مەسىلىلەرگە توغرا، ئەمەلىي جاۋاب بېرىشكە تىرىشىدۇ. ھۆكۈمەت خىزمىتى، سانائەت، سودا، يېزا ئىگىلىكى، يېزا- بازار كارخانىلىرى ۋە باشقا ئىقتىسادىي ساھەلەرنىڭ ھەر خىل ئىقتىسادىي ئۇچۇرلىرى ۋە خەۋەرلىرىنى يەتكۈزىدۇ.

گېزىتىمىز ئىقتىسادىي ئۇچۇر تارقىتىشقا ئالاھىدە كۆڭۈل بۆلىدۇ. بازار ئۇچۇرلىرى جۈملىدىن پۇل مۇئامىلىسى، مال باھاسى (ئاكسىيە پاي چېكى بازىرى) ئۇچۇرلىرى، مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسىگە ئەزا دۆلەتلەرنىڭ ئىقتىساد - سودا ئۇچۇرلىرىنى يەتكۈزىدۇ. يەنە خەلقئارا ئىقتىساد، ئىچكى رايونلار ئىقتىسادى، يەككە ئىگىلىك، ئىقتىساد نەزەرىيىسى، ئىقتىسادىي قانۇن - تۈزۈم مەزمۇنلىرىنى ئاساس قىلغان ھالدا مەخسۇس سەھىپىلەرنى ئاچىدۇ.

«شىنجاڭ ئىقتىساد گېزىتى» تۆت بەتلىك چوڭ گېزىت بولۇپ، مەملىكەت ئىچىدە ئاشكارا تارقىتىلىدۇ. جايلاردىكى پوشتىخانىلاردا مۇشتىرى قوبۇل قىلىدۇ.

پارچە باھاسى: 0.13 يۈەن

ۋەكالەت نومۇر: 150-57، پوچتا نومۇرى: 830002

«شىنجاڭ ئىقتىساد گېزىتى» ئۇيغۇر تەھرىر بۆلۈمى